

Dārzu ielas bērni

Lasāmgrāmata un darba burtnīca
augstam A1 un A2 līmenim

Lilijas Blūmas oriģinālo lasāmgrāmatu un darba
burtnīcu pārstrādājusi un papildinājusi Dace Copeland
Redīgējusi un korigējusi Dace Mažeika
Amandas Krūmiņas ilustrācijas

Amerikas Latviešu apvienība

2024

Stāstu secība

1. Uz latviešu skolu, Lilija Blūma.....	1. lpp.
2. Jauni draugi, Lilija Blūma	11. lpp.
3. Vientulā māja, Lilija Blūma	23. lpp.
4. Pirmie pircēji, Lilija Blūma.....	36. lpp.
5. Vīrs, sieva un seši bērni, Lilija Blūma	46. lpp.
6. Jaunie saimnieki, Lilija Blūma	57. lpp.
7. Sālsmaize, Lilija Blūma	68. lpp.
8. Spoku naktī - Halovīni, M. Strautmane.....	78. lpp.
9. 18. novembris, Lilija Blūma	87. lpp.
10. Dāvana, Lilija Blūma	97. lpp.
11. Kaimiņu bērni, Lilija Blūma	108. lpp.
12. Man garšo cepumi! Lilija Blūma	118. lpp.
13. Ziemsvētkus gaidot, Lilija Blūma	130. lpp.
14. Mežā, Lilija Blūma	140. lpp.
15. Svētvakarā, Lilija Blūma	152. lpp.
16. Ciema kukulis, Lilija Blūma	162. lpp.
17. Dzintars, Lilija Blūma	172. lpp.
18. Atradums kāpostu dobē, Lilija Blūma	182. lpp.
19. Kā suns iemācījās riet, pasaka	191. lpp.
20. Zvēru dārzā, Lilija Blūma	201. lpp.
21. Kur palikuši lāči? Lilija Blūma	214. lpp.
22. Lācis Mika, Lilija Blūma.....	225. lpp.
23. Lācis, Raiņa dzejolis.....	236. lpp.
24. Kad skapī aug zāle, Lilija Blūma.....	246. lpp.
25. Uz maiznīcu, Lilija Blūma	258. lpp.
26. Ceptuvē, Lilija Blūma	269. lpp.
27. Lieldienu olas, Eduards Zicāns.....	280. lpp.
28. Pastā, Lilija Blūma	292. lpp.
29. Jāņi, Lilija Blūma.....	302. lpp.
30. Jāņu vakars, Lilija Blūma	312. lpp.

1. Uz latviešu skolu

Lilijas Blūmas stāsts

Pēc skaistās vasaras
pienācis atkal rudens.

Kādu rītu skola atver savas
durvis.

Visās ielās skan priecīgas
bērnu balsis.

Kur ir mūsu zīmuļi, dzēšamās
gumijas, grāmatas un burtnīcas?

Saliksim visu somā un iesim
mēs arī!

Skola mums jau ierasta un
zināma. Tikai šogad mēs būsim
citā klasē!

Cik jauki satikt atkal visus
draugus un draudzenes!

Katram ir kaut kas ko stāstīt.

Kārlis šovasar braucis ar kuģi.

Andris noķēris lielu zivi.

Ieva un Zane jūsmo par vasaras nometni.

Edītei radi dzīvo uz laukiem.

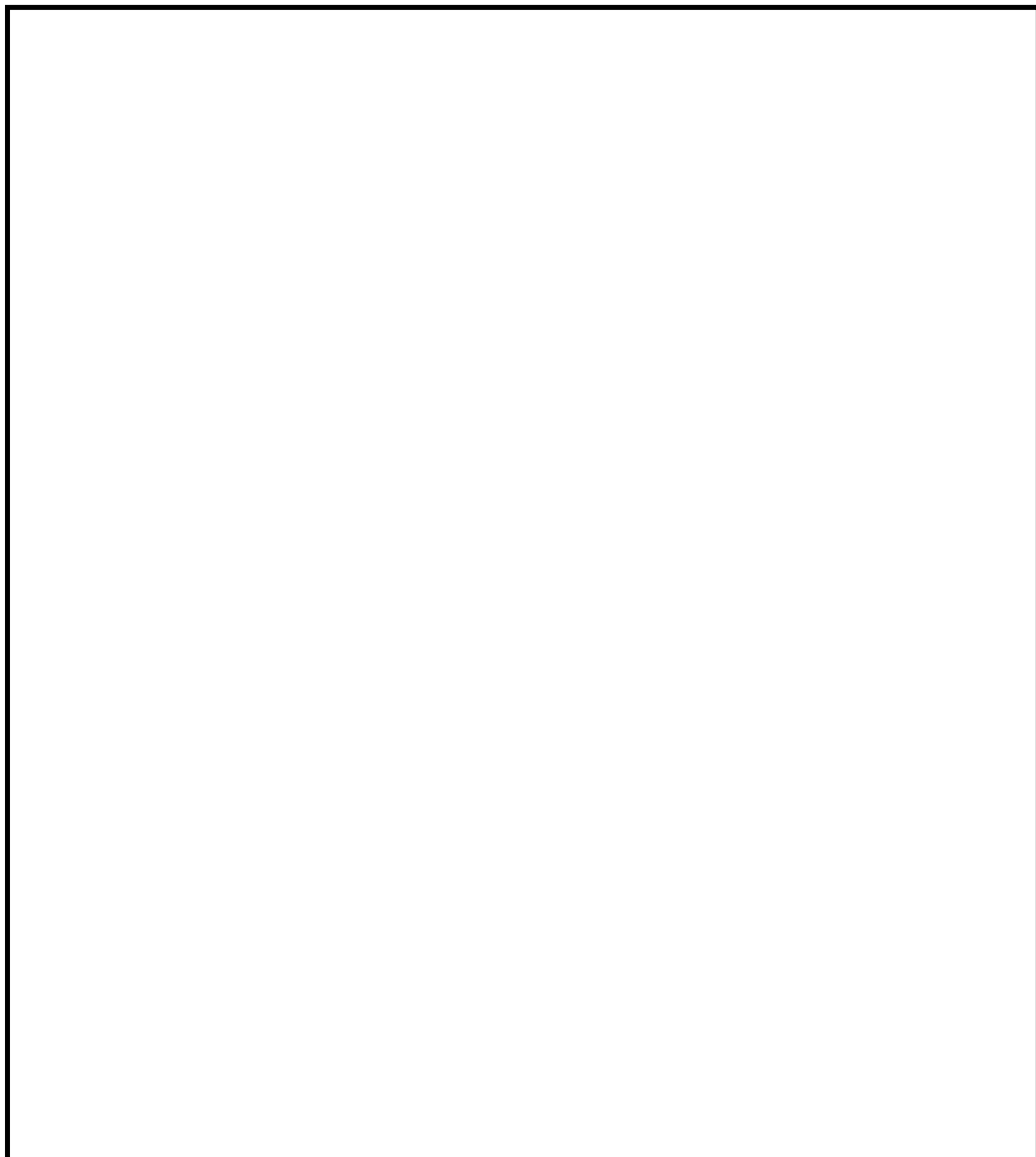
Viņa stāsta par vistām, govīm un zirgiem.

Vilis gājis mežā ogot, bet Gunārs mācījies spēlēt tenisu.

Kad atskan zvans, visi apklust.

Klasē ienāk skolotājs.

Uzzīmē kādu no savām mīļākajām šīs vasaras atmiņām!

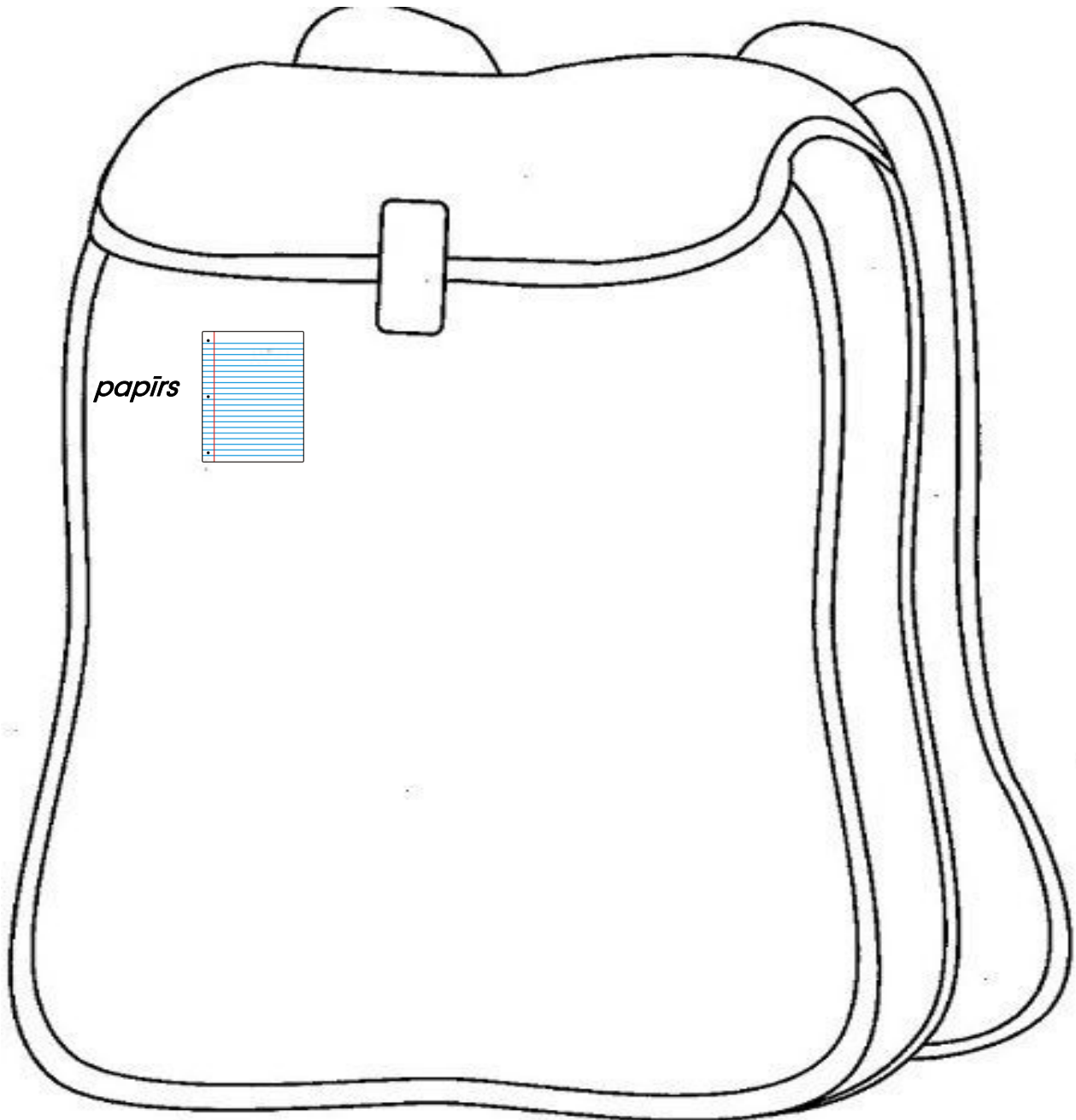
Jaunie vārdi - 1. Uz latviešu skolu

lemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!
atvērt, atver, atvēra, atvērs	apklust, apklust, apklusa, apklusīs
balss	ierasts
govs	jūsmot, jūsmo, jūsvoja, jūsos
kuģis	noķert, noķer, noķēra, noķers
lauki	nometne
rads; radnieks	ogot, ogo, ogoja, ogos
skolotājs, -a	satikt, satiek, satika, satiks
soma	rudens
stāstīt, stāsta, stāstīja, stāstīs	vista
vasara	zināms
zīrgs	

1.-1. Kas jāliek skolas somā?

Apvelc skolas somā liekamo priekšmetu nosaukumus! Tad ieraksti šos vārdus somas attēlā un uzzīmē atbilstošos priekšmetus!

zīmulis zivs grāmatas kuģis dzēšamgumija
govs zirgs pusdienas skolotājs flomāsteri **papīrs**

1.-2. Jaunie vārdi

Savieno vārdu ar pareizo attēlu!

atvērt

govs

kuģis

skolotājs

zirgs

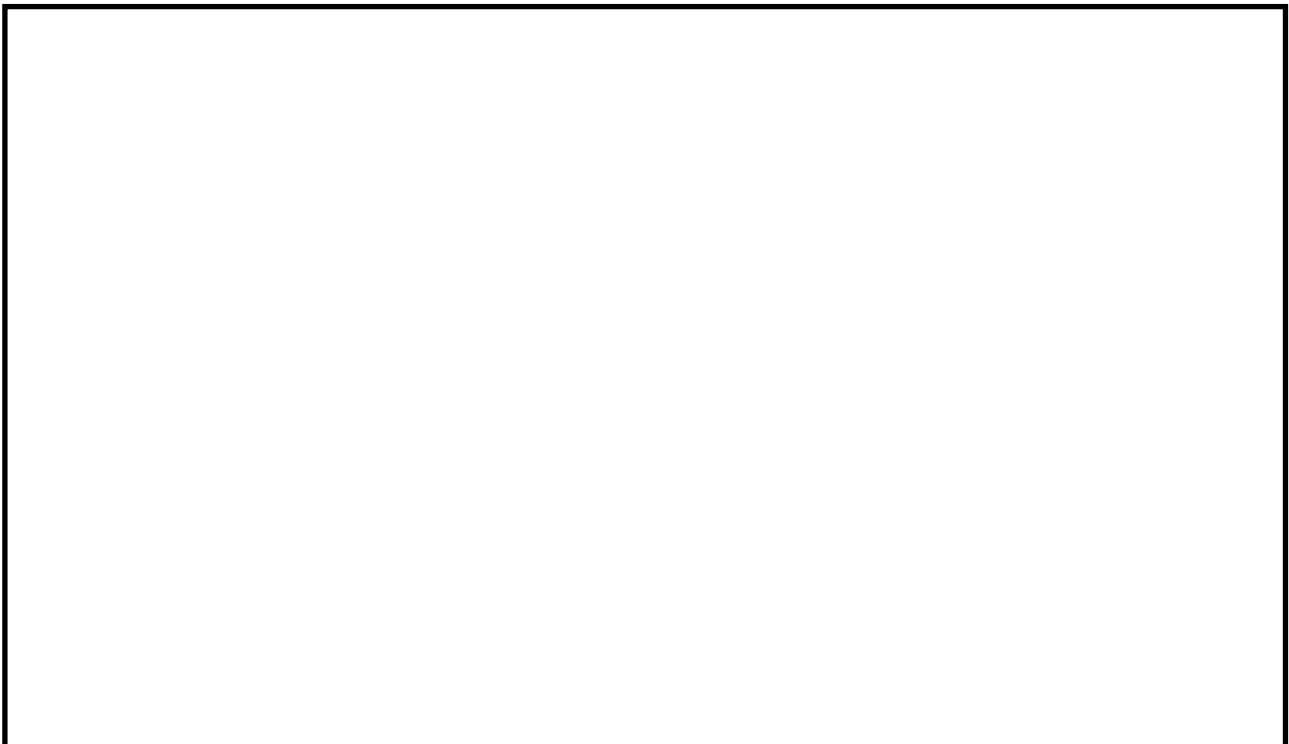
1.-3. Jaunie vārdi teikumos

Ieraksti teikumā pareizo vārdu!

atvērt govs kuģis skolotājs zirgs

1. _____ dod pienu.
2. Mamma man lūdza _____ durvis un ielaist suni.
3. Liels _____ peld pa jūru.
4. Mūsu radniekiem ir skaists, brūns _____.
5. Šogad skolā man būs cits _____.

Attēlo vienu no šiem vārdiem zīmējumā!

1.-4. Pabeidz teikumus!

Izmantojot tekstu, ieraksti teikumos pareizos vārdus!

1. Kārlis šovasar braucis ar _____.
2. Andris noķēris lielu _____.
3. Ieva un Zane jūsmo par vasaras _____.
4. Edīte stāsta par vistām, govīm un _____.
5. Vilis gājis mežā _____.
6. Gunārs mācījies spēlēt _____.

1.-5. Izlasi un atrodi pareizos teikumus!

Atzīmē tos teikumus, kuri atbilst stāstam!

1. Pēc skaistās vasaras pienācis atkal rudens.
 Pēc skaistās vasaras pienācis atkal pavasaris.
2. Skola mums jau ierasta un zināma.
 Skola mums jauna un sveša.
3. Šogad mēs būsīm trešajā klasē.
 Šogad mēs būsīm citā klasē.
4. Kad atskan zvans, visi dzied.
 Kad atskan zvans, visi apklust.
5. Klasē ienāk skolotājs.
 Klasē ienāk skolotāja.

1.-6. Lietas

1. Apvelc tos vārdus, kuri nosauc lietas vai dzīvas būtnes!

vasara	skaists	durvis	skanēt	zīmulis
grāmata	iet	skola	uz	draugs
satikt	draudzene	braukt	kuģis	noķert
zivs	liels	nometne	dzīvot	radi
stāstīt	vista	govs	zirgs	mežs
spēlēt	teniss	zvans	atskanēt	skolotājs

1.-7. Tas vai tā?

Saki skaļi vārdu 'tas' un pievieno tam kādas lietas vai priekšmeta nosaukumu, piemēram „tas kaķis, tas klauns” utt.!

Saki skaļi vārdu 'tā' un pievieno tam kādas lietas vai priekšmeta nosaukumu, piemēram „tā māja, tā puķe” utt.!

Ieraksti vārdus tabulas pareizā slejā!

vasara	zīmulis	grāmata	skola	draugs
draudzene	kuģis	nometne	rads	vista
zirgs	mežs	zvans	skolotājs	skolotāja

<i>tas</i>	<i>tā</i>
<i>zīmulis</i>	<i>vasara</i>

2. Jauni draugi

Lilijas Blūmas stāsts

„Labrīt, bērni!” sveicina skolotājs. „Sēdieties!”

Viņš pieraksta jaunus skolēnus — Jāni, Uldi un Rudīti.

„Tagad gribu jums pastāstīt par vēl diviem jauniem draugiem,” saka skolotājs.

Viņam rokā jaunā lasāmā grāmata.

Uz vāka ir uzraksts —

Dārzu ielas bērni.

„Vai viņi nāks mūsu klasē? Kā viņus sauc?” grib zināt Vilis un leviņa.

„Daris un Dace būs mūsu grāmatas draugi,” stāsta skolotājs.

„Viņi ir latviešu bērni tāpat kā jūs. Arī viņi mācās divās skolās.

Šī grāmata stāsta par viņu gaitām.

Vai gribat ar viņiem iepazīties?”

„Jā. Gribam gan! Lūdzu!” sauc skolēni.

„Tad sāksim!” pasmaida skolotājs un atver grāmatu.

Uzzīmē, kāda, pēc tavām domām, izskatās Dārzu iela!

A large, empty rounded rectangular box with a black outline, intended for a child to draw their own garden street.

Jaunie vārdi - 2. Jauni draugi

lemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
dārzs	gaitas	atvērt, atver, atvēra, atvērs
draugs	iepazīties, iepazīstas, iepazīnās, iepazīsies	skolotājs, -a
rakstīt, raksta, rakstīja, rakstīs	sveicināt, sveicina, sveicināja, sveicinās	
sēsties, sēžas, sēdās, sēdīsies	uzraksts	
skolēns	vāks	
smaidīt, smaida, smaidīja, smaidīs		

2.-1. Ko es redzu savā klasē?

Apvelc tavā klasē redzamo priekšmetu nosaukumus! Tad uzraksti šos vārdus un uzzīmē atbilstošos priekšmetus!

bērns

pīle

draugs

skolotājs

suns

grāmata

ezers

zīmulis

auto

gulta

zaķis

soma

grāmata

2.-2. Jaunie vārdi

Savieno vārdu ar pareizo attēlu!

rakstīt

dārzs

skolēns

smaidīt

vāks

2.-3. Jaunie vārdi teikumos

Ieraksti teikumā pareizo vārdu!

dārzs draugs rakstīt skolēns smaidīt

1. Kārlis ir mans _____.
2. Man labāk patīk _____ nekā raudāt.
3. Ap mūsu māju ir skaists _____.
4. Kas ir jaunais _____ mūsu klasē?
5. Man patīk lasīt, _____ un zīmēt.

Uzzīmē seju ar LIELU smaidu!

2.-4. Pareizā atbilde

Lasi jautājumus! Apvelc pareizo, tekstam atbilstošo atbildi!

1. Kādā valodā māca šajā skolā?
a) angļu b) latviešu c) spāņu
2. Kas māca šo klasi?
a) skolotājs b) skolotāja c) mācītājs
3. Klasē ir trīs jauni skolēni. Kā sauc meiteni?
a) Ruta b) Rūtiņa c) Rudīte
4. Kā sauc jaunus zēnus?
a) Jānis un Uldis b) Jānis un Vilis c) Jānis un Kārlis
5. Kā sauc bērnus, par kuriem būs stāstīts jaunajā lasāmgrāmatā?
a) Dace un Dainis b) Dace un Dāvids c) Dace un Daris

2.-5. Raksti pareizo atbildi!

Izlasi tekstu un pieraksti teikumiem pareizo turpinājumu!

1. Skolotājs sveicina klasi:

_____.

„Labrīt, bērni!”

„Labvakar, bērni!”

2. Jaunie skolēni ir

_____.

Jānis, Uldis, Vilis

Jānis, Uldis, Rudīte

3. Jaunās grāmatas nosaukums ir

_____.

Dārzu ielas brīnumi

Dārzu ielas bērni

4. Skolotājam rokā jaunā

_____.

rēķināšanas grāmata

lasāmā grāmata

5. Jaunā grāmata stāstīs par

_____.

Dara un Daces grāmatām

Dara un Daces gaitām

2.-6. Tas vai tā?

Uzraksti uz līnijas „tas” vai „tā”!

_____ dārzs

_____ draugs

_____ skolotāja

_____ govjs

_____ nometne

_____ vista

_____ kuģis

_____ rads

_____ vasara

_____ soma

_____ zīmulis

_____ burtnīca

_____ skola

_____ klase

_____ zirgs

_____ mežs

_____ zvans

_____ bērns

2.-7. Tas vai tā?

1. Apvelc tos vārdus, kuri saskaņojas ar vārdu 'tas'!

grāmata dārzs nometne vista draugs

2. Apvilktos vārdus uzzīmē vai sameklē to attēlus, izgriez un uzlīmē uz lapas!

3. Apvelc tos vārdus, kuri saskaņojas ar vārdu 'tā'!

grāmata skolotājs roka zaķis bērns

4. Apvilktos vārdus uzzīmē vai sameklē to attēlus, izgriez un uzlīmē uz lapas!

2.-8. Jaunie skolēni

1. Apvelc stāstā minētajā klasē esošo bērnu vārdus!

Uldis Māra Jānis Kārlis Rudīte Ieviņa Vilis

2. Uzraksti, kā tevi sauc!

3. Uzraksti divu savas klases skolēnu vārdus!

4. Apvelc jaunās lasāmgrāmatas bērnu vārdus!

Baiba un Juris

Daris un Dace

Kārlis un Silvija

2.-9. Īpašvārdi

Īpašvārdi nosauc noteiktu priekšmetu vai dzīvu būtni.
Īpašvārdus vienmēr raksta ar lielo sākuma burtu.

1. Izraksti no stāsta īpašvārdus!

2. Apvelc pareizi uzrakstītos vārdus!

1. lieldienas	Lieldienas
2. Sandra	sandra
3. Māra Kalniņa	māra kalniņa
4. Kriksis	kriksis
5. čikāga	Čikāga
6. duksis	Duksis
7. roberts	Roberts
8. Ziemsvētki	ziemsvētki
9. latvija	Latvija
10.kārlis bērziņš	Kārlis Bērziņš

3. Veido pareizu teikumu! Apvelc atbilstošo no dotajiem vārdiem!

1. Visus otrā uzdevuma vārdus sauc par (īpašvārdiem, uzvārdiem).
2. Īpašvārdus vienmēr raksta ar (mazo, lielo) burtu.

3. Vientuļā māja

Lilijas Blūmas stāsts

Pilsētā ir daudz ielu. Dažas no tām ir lielas un platas. Pa tām vienmēr rit dzīva satiksme — brauc auto, tramvaji un autobusi.

Tur paceļas augsti dzīvokļu nami, mirdz lieli veikalu skatlogi.

Starp lielajām satiksmes ielām ir mazā, klusā Dārzu iela.

Vārds tai labi piederas.

Te paceļas tikai nelielas ģimenes mājas glītu dārzu vidū.

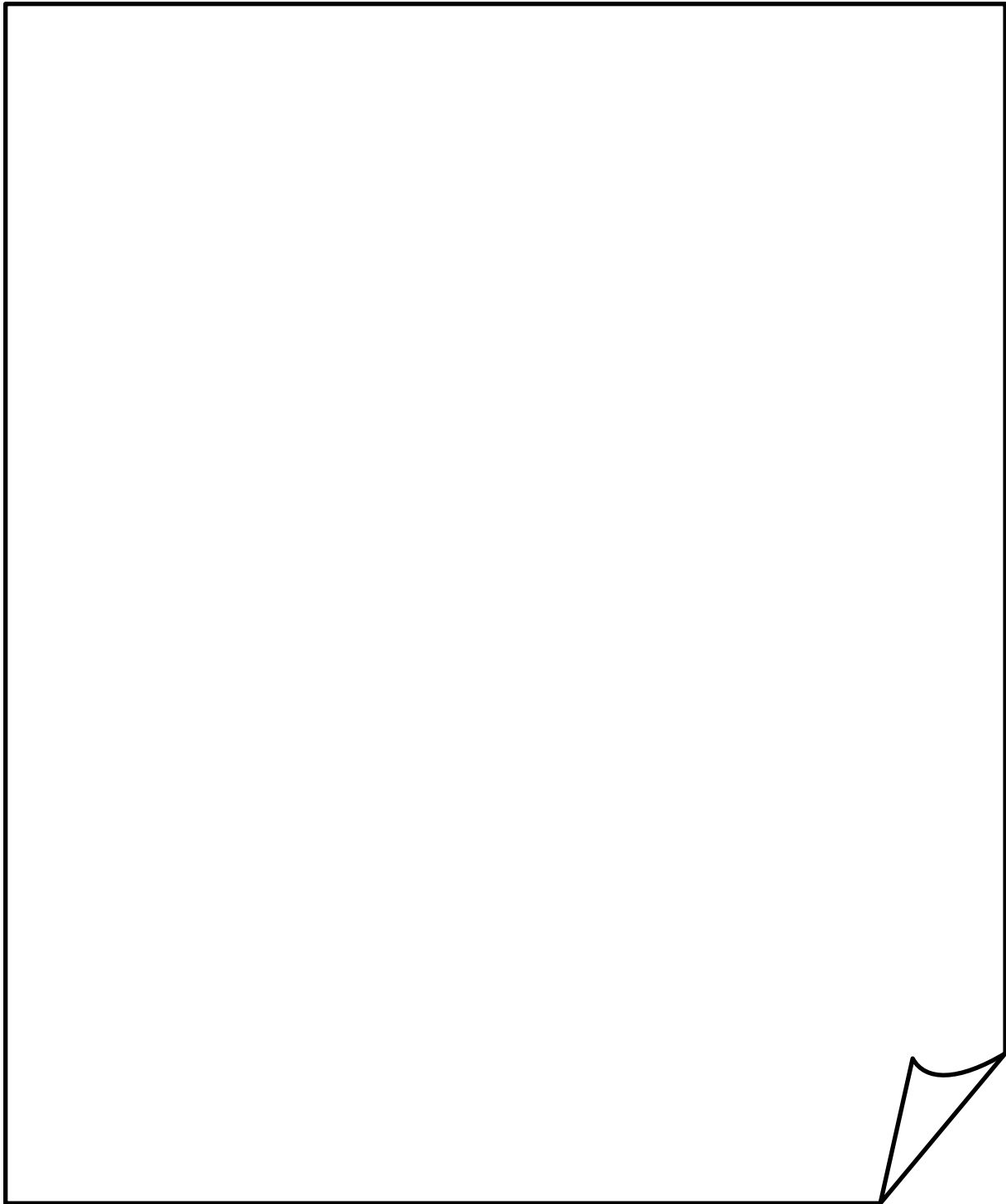
Tās izskatās tik mājīgas un jaukas, kad gaišie logi vakaros spīd caur koku zariem.

Tikai viena māja liekas vientuļa un pamesta.

Neviens neatslēdz mājas durvis, un vakaros tās logi paliek tumši un bēdīgi. Mājas priekšā redzama izkārtne

PĀRDODAMA!

Uzzīmē savu māju!

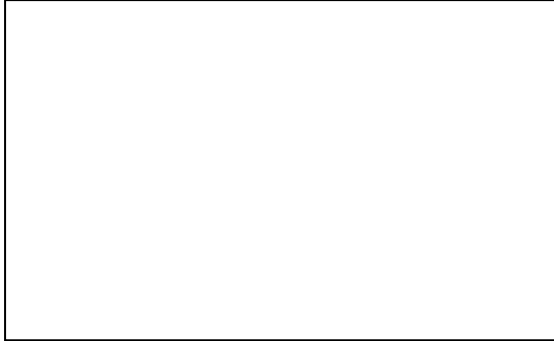

Jaunie vārdi - 3. Vientuļā māja

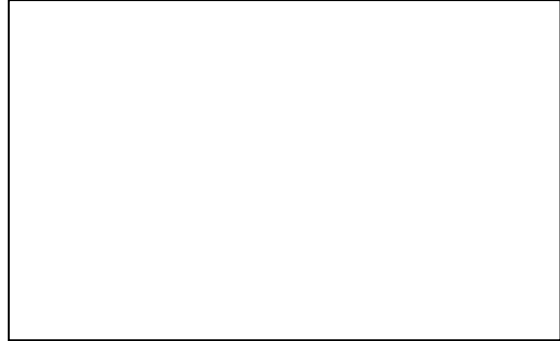
Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
dzīvoklis	atslēgt, atslēdz, atslēdza, atslēgs	dārzs
ielā	dzīvs, -a	
nams	glīts, -a	
pacelt, pacel, pacēla, pacels	izkārtne	
pārdot, pārdod, pārdeva, pārdos	mājīgs	
piederēt, pieder, piederēja, piederēs	mirdzēt, mirdz, mirdzēja, mirdzēs	
plats	pamests, -a	
	satiksme	
	skatlogs	
	tramvajs	
	vientuļš, -a	

3.-1. Dzīvesvietas

Uzzīmē nosauktās dzīvesvietas!

ģimenes māja

dzīvokļu nams

pils

iglu

māja uz riteņiem

ala

3.-2. Jaunie vārdi

Savieno vārdu ar pareizo attēlu!

nams

iela

pacelt

tramvajs

izkārtne

3.-3. Jaunie vārdi teikumos

Ieraksti teikumā pareizo vārdu!

dzīvoklis

nams

ielā

pārdot

plats

1. Vai vēlies _____ savu māju?
2. Kurā stāvā ir tavs _____?
3. Kur atrodas Dārzu _____?
4. Pilsētā ir četrstāvu _____.
5. Šis galds nav šaurš, tas ir _____.

3.-4. Satiksmes līdzekļi

No veciem laikrakstiem vai žurnāliem izgriez astoņus dažādu satiksmes līdzekļu attēlus! Ielīmē lodziņos! Pastāsti par katru no tiem!

3.-5. Trūkstošie vārdi

Izlasi stāstu! Ieraksti teikumos atbilstošus trūkstošos vārdus!

Pilsētā ir daudz _____. Dažas no tām ir _____ un _____. Pa tām vienmēr rit dzīva _____. Tur paceļas augsti dzīvokļu _____, mirdz lieli veikalu _____. Starp lielajām satiksmes _____ ir mazā, klusā _____ iela. Te paceļas tikai nelielas ģimenes _____ glītu dārzu vidū. Tās izskatās tik mājīgas un _____, kad gaišie logi vakaros spīd caur koku _____.

3.-6. Izlasi un atrodi pareizos teikumus!

Atzīmē tos teikumus, kuri atbilst stāstam!

1. _____ Pilsētas satiksmē var redzēt autobusus un tramvajus.
_____ Pilsētas satiksmē var redzēt laivas un kuģus.
2. _____ Dārzu ielā paceļas tikai augsti dzīvokļu nami.
_____ Dārzu ielā paceļas tikai nelielas ģimenes mājas.
3. _____ Tikai viena māja liekas mājīga un jauka.
_____ Tikai viena māja liekas vientuļa un pamesta.
4. _____ Vakaros tās logi ir gaiši un mājīgi.
_____ Vakaros tās logi ir tumši un bēdīgi.
5. _____ Uz izkārtnes redzams PĀRDODAMA!
_____ Uz izkārtnes redzams PĀRDOTA!

3.-7. Kas ir lietvārds?

Lietvārdi ir vārdi, kas nosauc lietas, priekšmetus vai dzīvas būtnes.

1. Apvelc tos vārdus, kuri nosauc lietas vai priekšmetus!

pilsēta	liels	iela	auto	braukt	tramvajs
maza	ģimene	māja	glīts	logs	spīdēt
koks	zars	vientuļa	durvis	tumšs	izkārtne

2. Uzraksti sešus lietvārdus!

3. Aplūko vārdus 1. uzdevumā! Uzraksti tos lietvārdus, kuri saskaņojas ar vārdu „tas”!

tas _____ tas _____

tas _____ tas _____

tas _____

4. Aplūko vēlreiz vārdus 1. uzdevumā! Uzraksti tos lietvārdus, kuri saskaņojas ar vārdu „tā”!

tā _____ tā _____

tā _____ tā _____

tā _____

3.-8. Tas vai tā?

1. Izlasi lielvārdus! Ieraksti katru vārdu pareizajā slejā!

leva	Zane	nometne	vista	govs
zirgs	Vilis	mežs	zvans	skolotājs
klase	grāmata	ielā	dārzs	pilsēta
tramvajs	nams	ģimene	māja	autobuss
zars	logs	veikals	vārds	

 Tas	 Tā

3.-9. Kas ir lietvārdu dzimte?

Ir vīriešu dzimtes **lietvārdi** un sieviešu dzimtes **lietvārdi**.

Ja lietvārds saskaņojas ar vārdu 'tas', tad tas ir **vīriešu dzimtes** lietvārds.

Ja lietvārds saskaņojas ar vārdu 'tā', tad tas ir **sieviešu dzimtes** lietvārds.

Izdomā un uzraksti lietvārdus katrā slejā!

 Tas - vīriešu dzimte	 Tā - sieviešu dzimte

3.-10. Ir vai nav īpašvārds?

1. Cik īpašvārdu ir stāstā „Vientuļā māja”? _____ Uzraksti tos!

2. Uzraksti sešus dažādus īpašvārdus!

3. Izsvītro nepareizi uzrakstīto vārdu vai vārdus! Atkārto, kad vārdi jāraksta ar lielo sākuma burtu!

kārlis, Kārlis	kuģis, Kuģis	Andris, andris	Zivs, zivs
leva, ieva	zane, Zane	Nometne, nometne	Edīte, edīte
Govs, govs	Vilis, vilis	zirgs, Zirgs	Gunārs, gunārs
Dārzu iela, dārzu iela	skolotājs, Skolotājs	čikāga, Čikāga	
Ņujorka, ņujorka	rīga, Rīga	Brīvības iela, brīvības iela	
amerika, Amerika	Sultāns, sultāns	duksis, Duksis	
Latvietis, latvietis	mičiganas Ezers, Mičiganas ezers		

4. Pirmie pircēji

Lilijas Blūmas stāsts

Sestdienā, kad ļaudīm nav jāstrādā, ierodas pirmie pircēji. Rūsgans, spīdīgs auto piestājas ielas malā. No tā izkāpj vecāks kungs, tad viņš palīdz izkāpt sirmai dāmai.

Sīkiem, lēniem soļiem viņi apstaigā mājai apkārt.

„Nē, Herbert,” nopūšas kundze, kad abi atkal stāv uz ietves mājas priekšā.

„Māja gan ir glīta, bet mums, diviem cilvēkiem, par lielu.”

„Tev taisnība,” viņai pievienojas vecais kungs.

„Man ļoti patīk dārzs, bet kas to kops? Es tādām darbam esmu par vecu.”

Abi iekāpj automašīnā un aizbrauc.

Māja par to neskumst. Tai patīk būt glīti apkoptai ar košu dārzu apkārt.

„Gaidīšu jaunākus, stiprākus saimniekus,” tā domā.

Aplūko attēlu! Izkrāso māju! Uzzīmē ap māju dārzu!

Jaunie vārdi - 4. Pirmie pircēji

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
solis	dāma	dārzs
(ap)staigāt, apstaigā, apstaigāja, apstaigās	kopt, kopj, kopa, kops	glīts, -a
vecs, -a; vecāks, -a	košs, -a	
	ļaudis	
	nopūsties, nopūšas, nopūtās, nopūtīsies	
	pircējs, -a	
	rūsgans, -a	
	saimnieks, -niece	
	sirms, -a	
	sīks, -a	
	(ne)skumt, neskumst, neskuma, neskums	
	spīdīgs, -a	
	taisnība	

4.-1. Jaunie vārdi

Savieno vārdu ar pareizo attēlu!

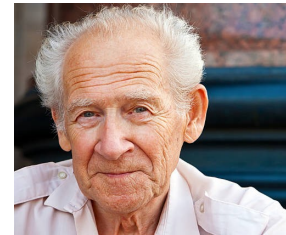
vecs, -a

dāma

ļaudis

spīdīgs, -a

sirms, -a

4.-2. Jaunie vārdi teikumos

Ieraksti teikumā pareizo vārdu!

vecs, -a dāma ļaudis spīdīgs, -a sirms, -a

1. Tas nav kungs, bet ir _____.
2. Mans vecaistēvs ir _____ un
_____.
3. Man ir jauna, _____ automašīna.
4. _____ stāvēja pie veikala durvīm.

4.-3. Pareizie vārdi

Apvelc pareizo, tekstam atbilstošo atbildi!

1. Pirmie pircēji atbrauca

- a) svētdienā b) sestdienā c) pirmdienā

2. Pirmie pircēji bija

- a) vecāks pāris b) jauns pāris c) jauns pāris ar daudziem bērniem

3. Viņi atbrauca ar

- a) vilcienu b) tramvaju c) automašīnu

4. Automašīna bija

- a) rūsgana b) melna c) zaļa

5. Viņi teica, ka šī māja būs viņiem par

- a) mazu b) lielu c) dārgu

4.-4. Trūkstošie vārdi

Izlasi vārdus lodziņos! Ieraksti teikumos stāstam atbilstošos no dotajiem vārdiem!

glīta	lēniem	spīdīgs	sirmai	stiprākus
-------	--------	---------	--------	-----------

1. Rūsgans, _____ auto piestājas ielas malā.
2. No tā izkāpj vecāks kungs, tad palīdz izkāpt _____ dāmai.
3. Sīkiem, _____ solīšiem viņi apstaigā mājai apkārt.
4. Māja ir gan _____, bet mums, diviem cilvēkiem, par lielu.
5. „Gaidīšu jaunākus, _____ saimniekus,” tā domā.

4.-5. Teikumi ar lietvārdiem

1. Raksti teikumus! Iesaisti tajos dotos lietvārdus!

sestdiena pircēji māja cilvēks dārzs

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

2. Ieraksti 1. uzdevumā minētos lietvārdus atbilstošajā slejā!

 Tas	 Tā

4.-6. Kuri ir lietvārdi?

1. Izlasi tekstu! Pasvīturo lietvārdus!

Mūsu māja ir maza. Mūsu mājā ir piecas telpas. Tajā ir virtuve. Virtuvē gatavo ēdienu. Mūsu mājā ir divas guļamistabas. Man ir viena guļamistaba, un mammai ir otra. Mums ir vannasistaba. Vannasistabā ir duša. Mājā ir arī dzīvojamā istaba. Tajā ir dīvāns. Uz dīvāna mēs sēžam. Dzīvojamā istabā mēs skatāmies televīziju. Mūsu māja ir laba māja.

/Pēc Elisas Freimanis teksta./

2. Ieraksti pasvītrotos lietvārdus atbilstošā slejā! Jau uzrakstītos vārdus nevajag atkārtot!

 Tas	 Tā

4.-7. Izmantojam savas piecas maņas!

Priekšmetus jeb lietas mēs parasti varam saredzēt, sadzirdēt, sataustīt, sasmaržot vai sagaršot.

Putnu varam **redzēt**.

Dziesmu varam **dzirdēt**.

Grāmatu varam tumsā **sataustīt**.

Smaržu varam **sasmaržot**.

Ābolu varam **nogaršot**.

1. Uzraksti piecas redzamas lietas jeb priekšmetus, kas ir tavā istabā!

2. Uzraksti četras lietas, ko vari dzirdēt mežā!

3. Uzraksti trīs lietas, ko vari sasmaržot virtuvē!

4. Uzraksti piecas lietas, kas tev garšo!

5. Uzraksti vienu lietu, ko tumsā vari sataustīt savā guļamistabā!

5. Vīrs, sieva un seši bērni

Lilijas Blūmas stāsts

Drīz ielas
malā apstājas cits
auto. Tas ir netīrs
un sarūsējis.

Pa vienām
durvīm uz ietves
izlec liels, spēcīgs
vīrs, pa otrām —
sieva un seši bērni.

Lielākais zēns
nemaz nemeklē
vārtus, bet tāpat pārlec pār zemo, balto sētu.

Meitene iekāpj puķu dobē.

Norīb ar sparū aizcirstas durvis, noliecas koka zars, kad bērni
tajā iekaras ar abām rokām.

„Ak, vai! Kaut tik nu šie mani nenopirktu!” baiļojas māja.

„Tad es drīz vien būšu tāda pati kā tas neglītāis auto ielas
malā.”

Bet vīrs un sieva visu apskatījuši jau stāv uz mājas kāpnēm.

„Par mazu!” nosaka vīrs.

Kad bērni sasaukti, visi astoņi nozūd atkal vecajā auto, un
grabēdams tas aizbrauc tālāk.

Māja atviegloti nopūšas. Varbūt nākamie būs īstie?

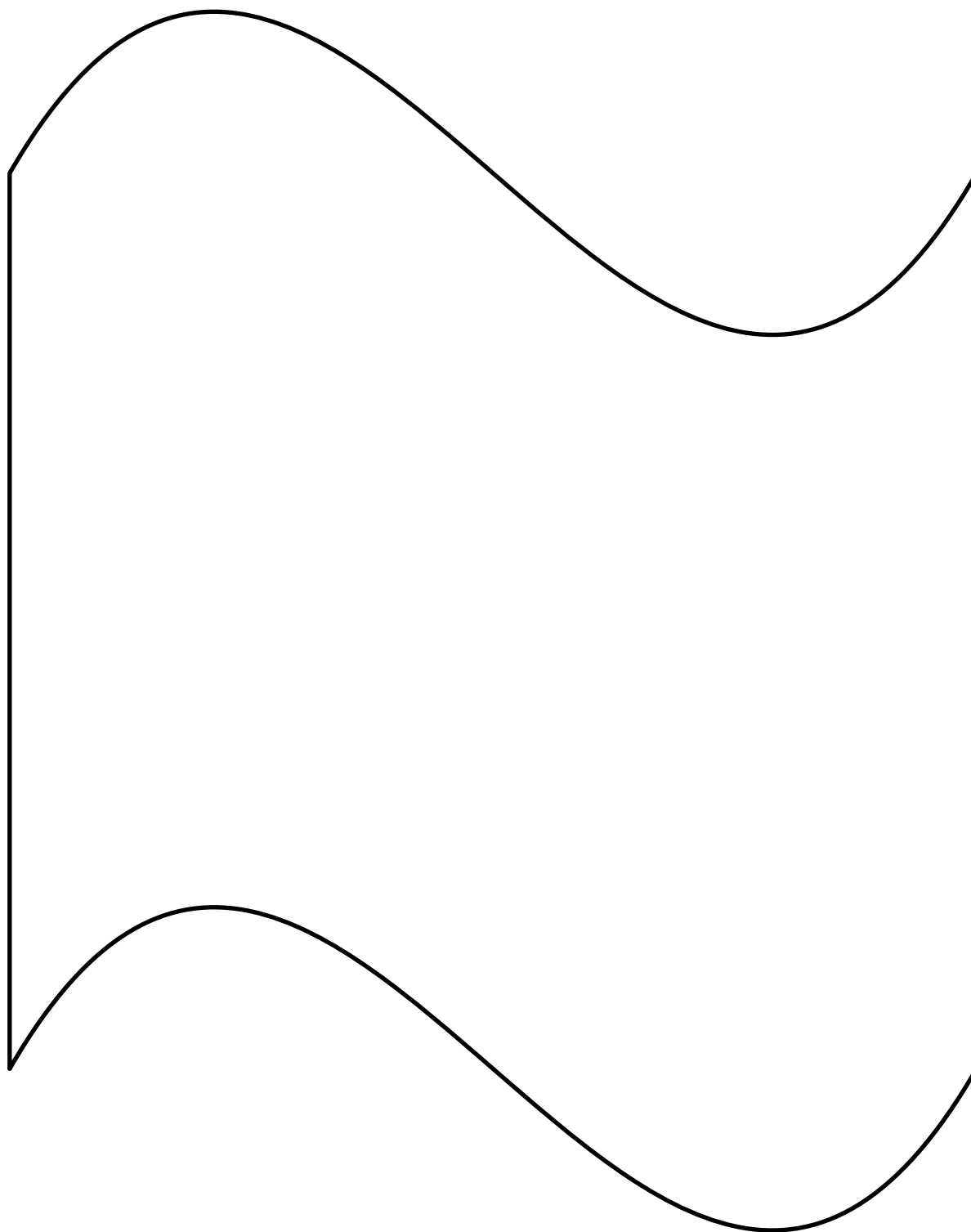
Jaunie vārdi - 5. Vīrs, sieva un seši bērni

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
kāpnes	ar sparū	nopūsties, nopūšas, nopūtās, nopūtīsies
(ap)skatīties, apskatās, apskatījās, apskatīsies	baiļoties, baiļojas, baiļojās, baiļosies	
spēcīgs, -a	(aiz)cirst, aizcērt, aizcirta, aizcirtīs	
vārti	dobe	
	iekārties, iekarās, iekārās, iekārsies	
	ietve	
	sarūsējis, -usi	
	sēta	
	(ap)stāties, apstājas, apstājās, apstāsies	
	(no)zust, nozūd, nozuda, nozudīs	

5.-1. Mūsu auto

Kādā krāsā ir jūsu ģimenes auto? _____

Uzzīmē to!

5.-2. Jaunie vārdi

Uzraksti attēloto lietu nosaukumus!

5.-3. Jaunie vārdi teikumos

Ieraksti teikumā pareizo vārdu!

dobe spēcīgs, -a ietve sarūsējis, -usi apstāties

1. _____ pie pamestās mājas ir aizaugusi ar nezālēm.
2. Tīrumā stāv vecs, _____ traktors.
3. Vai vari _____ un neskriet tik ātri?
4. Kaimiņiem ir ļoti skaista puķu _____.
5. Vakar uznāca _____ vējš un nogāza koku.

5.-4. Kādas ir pareizās atbildes?

Izlasi stāstu un ieraksti atbildes teikumos atbilstošus vārdus!

1. Kāds izskatās auto? Auto ir _____ un _____.

2. Kāds ir vīrs? Vīrs ir _____ un _____.

3. Cik bērnu ir ģimenē? Ģimenē ir _____.

4. Ko dara lielākais zēns? Zēns _____.

5. Kāda ir sēta? Sēta ir _____ un _____.

6. Ko dara meitene? Meitene _____.

7. Vai šī ģimene nopērk māju? Šī ģimene _____
_____.

8. Ko dara māja? Māja _____.

5.-5. Pareizie vārdi

No iekavās dotajiem vārdiem izvēlies pareizo! Apvelc to un tad ieraksti tukšajā vietā teikumā!

1. Māja grib, lai šī ģimene to _____.
(nopērk, nenopērk)

2. Māja negrib kļūt _____ un _____.
(tumša un vientuļa, neglīta un netīra)

3. Bērni ir _____.
(palaidnīgi, labi un rātni)

4. Māja šai ģimenei ir par _____.
(mazu, lielu)

5. Kad ģimene aizbrauc, māja ir _____.
(bēdīga, priecīga)

5.-6. Viena lieta vai vairākas lietas?

Aplūko vārdus! Ja slejā ir vārda forma, kas nosauc vienu lietu vai dzīvu būtni, tad otrajā slejā ieraksti vārda formu, kas nosauc vairākas!

Un otrādi: ja slejā ir vārda forma, kas nosauc vairākas lietas vai dzīvas būtnes, tad otrajā slejā ieraksti vārda formu, kas nosauc vienu!

Viena lieta	Vairākas lietas
<i>(viena) iela</i>	<i>(divas, vairākas) ielas</i>
	vīri
zēns	
sēta	
	meitenes
puķe	
	koki
zars	
māja	
	sievas
	bērni
roka	

5.-7. Izveido pareizu teikumu!

Izlasi tekstu! Izsvītro neatbilstošo no iekavās dotajiem vārdiem!

Pa vienām durvīm uz ietves izlec liels, spēcīgs (vīri, vīrs), pa otrām — (sieva, sievas) un seši (bērns, bērni).

Lielākais (zēni, zēns) nemaz nemeklē vārtus, bet tāpat pārlec pār zemo, balto (sētām, sētu).

Norīb ar sparū aizcirstas durvis, noliecas koka (zars, zari), kad (bērns, bērni) tajā iekaras ar abām (roku, rokām).

5.-8. Lietvārdi — maņu izmantojums

1. Uzraksti piecas redzamas lietas jeb priekšmetus, kas ir tavā klasē!

2. Uzraksti četras lietas, ko vari dzirdēt mājā!

3. Uzraksti trīs lietas, ko vari sasmaržot veikalā!

4. Uzraksti piecas lietas, kas tev negaršo!

5. Kas ir viena lieta, ko vari sataustīt savā skolas somā?

5.-9. Īpašvārdu atkārtojums

1. Īpašvārdus raksta ar _____ sākuma burtu.

2. Uzraksti trīs cilvēku vārdus un uzvārdus!

3. Uzraksti trīs mājdzīvnieku vārdus!

4. Uzraksti trīs vietu vārdus!

5. Uzraksti trīs svētku nosaukumus!

6. Izlabo kļūdas: uz līnijas raksti pareizi vārdu, kas uzrakstīts nepareizi!

augusts _____

Amerika _____

latvija _____

Māra kalniņa _____

Dārzu iela _____

daugava _____

baltijas Jūra _____

silvija _____

Dace _____

tincis _____

havaju salas _____

ziemsvētki _____

rīga _____

Vašingtona _____

kārlis strautiņš _____

reksis _____

Lielupe _____

zilais kalns _____

6. Jaunie saimnieki

Lilijas Blūmas stāsts

Ilgāku laiku vairs neviens nebrauc. Māja jau sāk baiļoties, ka citu pircēju šodien nebūs.

Beidzot pēcpusdienā piestāj vēl viens auto. No tā izkāpj kungs un kundze. Viņiem seko zēns un meitene.

„Cik jauka māja! Kāds skaists, balts bērzs aug zālāja vidū!” tūlīt iesaucas kundze.

„Labi uzturēta,” novērtē kungs.

„Vienīgi sēta par jaunu jānokrāso.”

„Es tev palīdzēšu, tēt!” tūlīt piesolās zēns.

„Labi, Dari, krāšosim abi!”

„Un es, māmiņ? Vai es varēšu palīdzēt tev puķes stādīt?” jautā meitene.

„Jā, Dace! Stādīsim daudz skaistu puķu!” apsola mamma.

Mājai jaunie pircēji ļoti patīk.

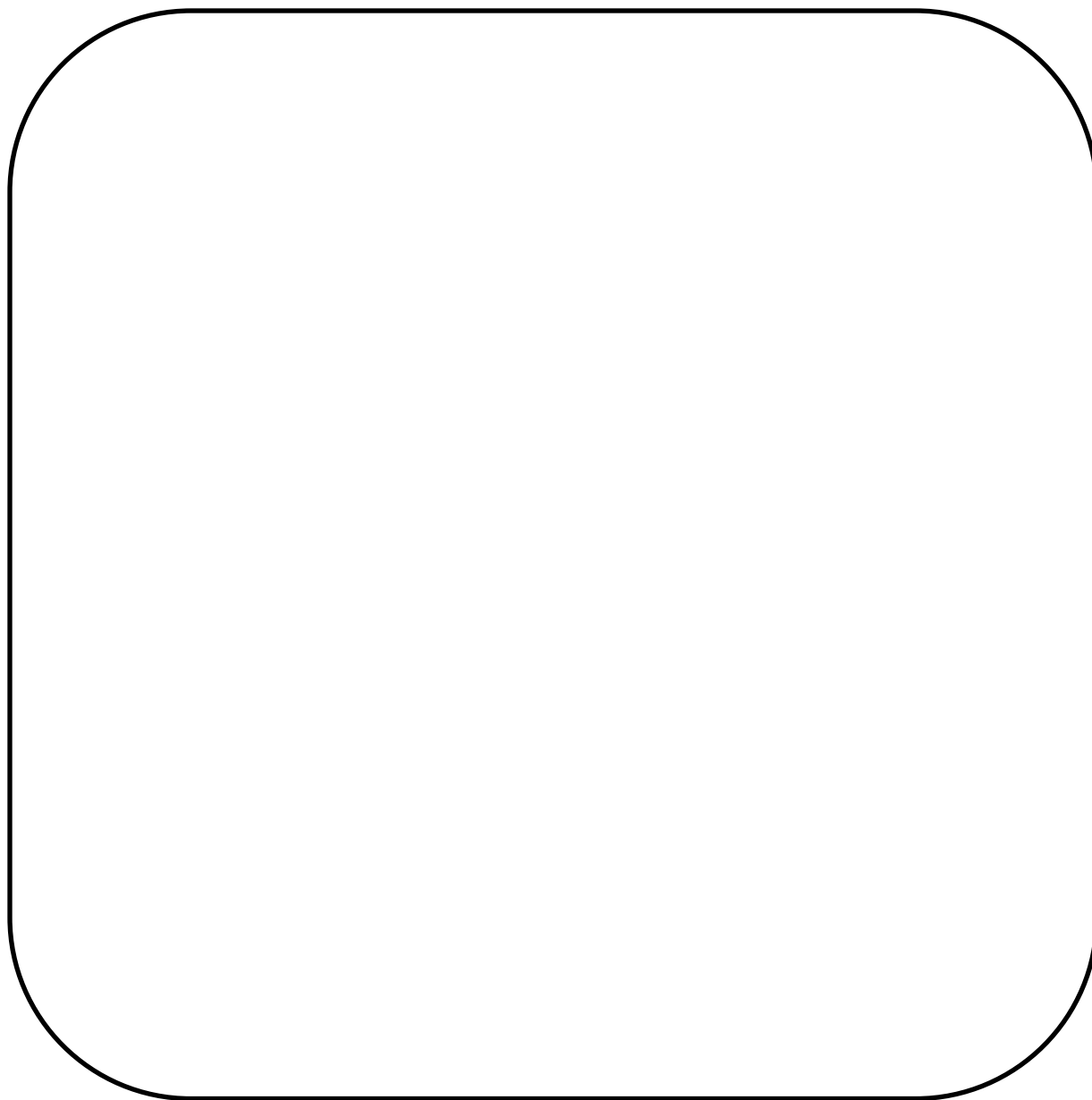
„Šie man būtu īstie saimnieki. Kaut viņi mani nopirktu!” tā klusi vēlas.

Arī pircējiem patīk māja.

Pēc nedēļas Avotu ģimene ievācas savā jaunajā dzīvesvietā.

Nu mājas logi vakaros mirdz atkal gaiši un priecīgi.

Uzzīmē māju, kad logi vakaros mirdz atkal gaiši un priecīgi!

Jaunie vārdi - 6. Jaunie saimnieki

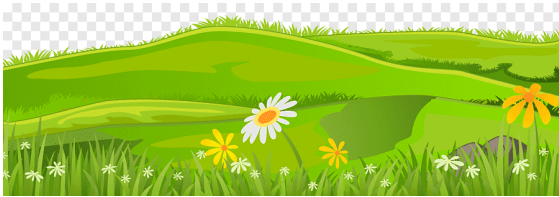
Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
jautāt, jautā, jautāja, jautās	dzīvesvieta	baiļoties, baiļojas, baiļojās, bailosies
krāsot, krāso, krāsoja, krāsos	ievākties, ievācas, ievācās, ievāksies	mirdzēt, mirdz, mirdzēja, mirdzēs
pēcpusdiena	(pie)solīt, piesola, piesolīja, piesolīs	pircējs, -a
tūlīt	stādīt, stāda, stādīja, stādīs	saimnieks, -ce
	uzturēts, -a	sēta
	zālājs	

6.-1. Jaunie vārdi

Uzraksti, kas redzams attēlā!

6.-2. Jaunie vārdi teikumos

Ieraksti teikumā pareizo vārdu!

pēcpusdiena tūlīt krāsot jautāt dzīvesvieta

1. Daris palīdzēs tētim _____ sētu.
2. Drīz būs _____, tad varēsīm atpūsties.
3. Manas vecmamma _____ atrodas Rīgā.
4. Es _____ palīdzēšu mammai nolikt traukus.
5. Ko tu gribi man _____?

6.-3. Pabeidz šos teikumus!

Lasi tekstu! Ieraksti teikumos tekstam atbilstošos vārdus!

1. Pēcpusdienā piestāj vēl viens auto. No tā izkāpj
_____ un _____.

2. Viņiem seko _____ un _____.

3. Kāds skaists, _____ aug
zālāja vidū!

4. Vienīgi sēta par _____.

5. Vai es varēšu palīdzēt tev _____?

6. Stādīsim _____ puķes.

7. Mājai jaunie pircēji _____.

8. Šie man būtu _____.

9. Pēc nedēļas _____ ievācas
savā jaunajā dzīvesvietā.

6.-4. Pareizie vārdi

Apvelc pareizo, tekstam atbilstošo atbildi!

1. Zēna vārds ir

- a) Dainis b) Dāvids c) Daris

2. Meitenes vārds ir

- a) Dagnija b) Dace c) Daina

3. Viņu uzvārds ir

- a) Avots b) Ābele c) Avotiņš

4. Zēns palīdzēs tētim

- a) pļaut zāli b) krāsot sētu c) stādīt puķes

5. Zālājā aug skaists

- a) osis b) bērzs c) ozols

6. Mamma solās

- a) stādīt puķes b) stādīt kokus c) stādīt krūmus

6.-5. Viena lieta vai daudzas lietas?

1. Aplūko vārdus! Blakus slejā uzraksti vārdu, kas nosauc daudzas tādas pašas lietas vai dzīvas būtnes!

Viena lieta/būtne	Daudzas lietas/būtnes
māja	
pircējs	
kungs	
kundze	
zēns	
meitene	
bērzs	

2. Aplūko vārdus! Blakus slejā uzraksti vārdu, kas nosauc vienu tādu pašu lietu vai dzīvu būtni!

Viena lieta/būtne	Daudzas lietas/būtnes
	sētas
	puķes
	saimnieki
	logi
	dobes
	ietves
	pilsētas

6.-6. Izveido pareizu teikumu!

Izlasi tekstu! Izsvītro nepareizo iekavās rakstīto vārdu!

(Zaķis, zaķi) skatās lielām, brūnām acīm. Ko tu redzi, zaķīt?

Skaties, re, kur mammas puķu (dārzi, dārzs)! Nē, nē, zaķīt! Mammas puķes nevar ēst!

(Puķes, puķe) ir skaistas. Tās ir zilas kā debesis, dzeltenas kā (saule, saules), oranžas kā (burkāns, burkāni) un sarkanas kā (dzērvene, dzērvenes)!

(Zaķi, Zaķis) lēkā mūsu dārzā. Viņš grib brokastis.

Lec, lec, zaķīt, uz šo pusi! Te ir mīksta, zaļa zāle.

\Lidijas Edenas teksts\

6.-7. Kas ir lietvārdu dzimte?

Ir vīriešu dzimtes lietvārdi un sieviešu dzimtes lietvārdi.

Ja lietvārds saskaņojas ar vārdu 'tas', tad tas ir vīriešu dzimtes lietvārds.

Ja lietvārds saskaņojas ar vārdu 'tā', tad tas ir sieviešu dzimtes lietvārds.

Ieraksti vīriešu un sieviešu dzimtes lietvārdus atbilstošajā slejā!

māja pircējs kungs kundze zēns meitene
 sēta puķe Dace Daris bērzs
 saimnieks

 Tas - vīriešu dzimte	 Tā - sieviešu dzimte

6.-8. Lietvārdu skaitlis un dzimte

Izlasi lietvārdus! Otrajā slejā uzraksti to pašu lietvārdu formā, kas nosauc vienu lietu vai dzīvu būtni! Trešajā slejā uzraksti lietvārda dzimti (vīriešu, sievietes)!

Lietvārds - kas?	Viens vai viena lieta/būtne	Dzimte
<i>ielas</i>	<i>ielā</i>	<i>sievietes</i>
zēni		
vīri		
sievas		
bērni		
dobes		
koki		
zari		
rokas		
dāmas		
pirceji		
saimnieki		
pilsētas		

7. Sālsmaize

Lilijas Blūmas stāsts

Izrādās, ka tuvākie kaimiņi blakus mājā arī ir latvieši.

Tikko Avoti ievākušies savā mājā, pie durvīm klauvē. Tur stāv Liepas kungs ar kundzi un smaida.

„Jānāk taču skatīties, kā klājas jaunajiem kaimiņiem,” Liepas kungs saka.

„Te būs sālsmaize, lūdzu!” Liepas kundze sniedz nelielu šķīvi. Uz tā ir rudzu maizes šķēle un trauks ar sāli.

„Kam tas?” brīnās Dace.

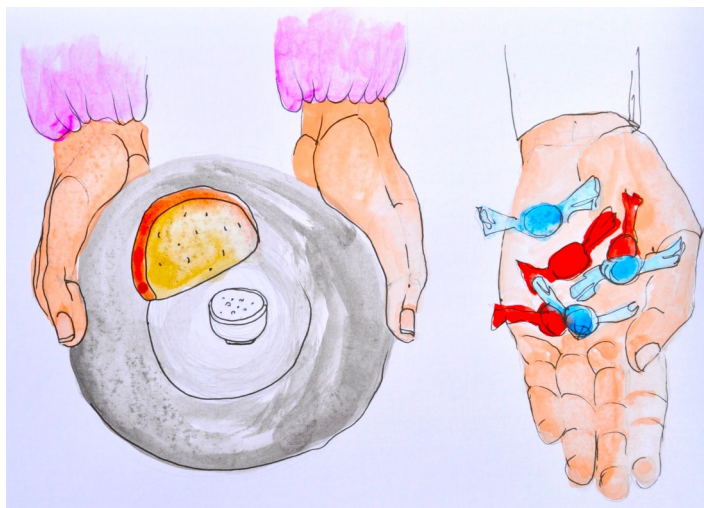
„Tā jau, bērni, sena latviešu paraža,” paskaidro mamma.

„Ar sālsmaizi atnācējiem novēl, lai jaunajā vietā viņiem labi klājas, lai nekad netrūkst dienišķās maizes.”

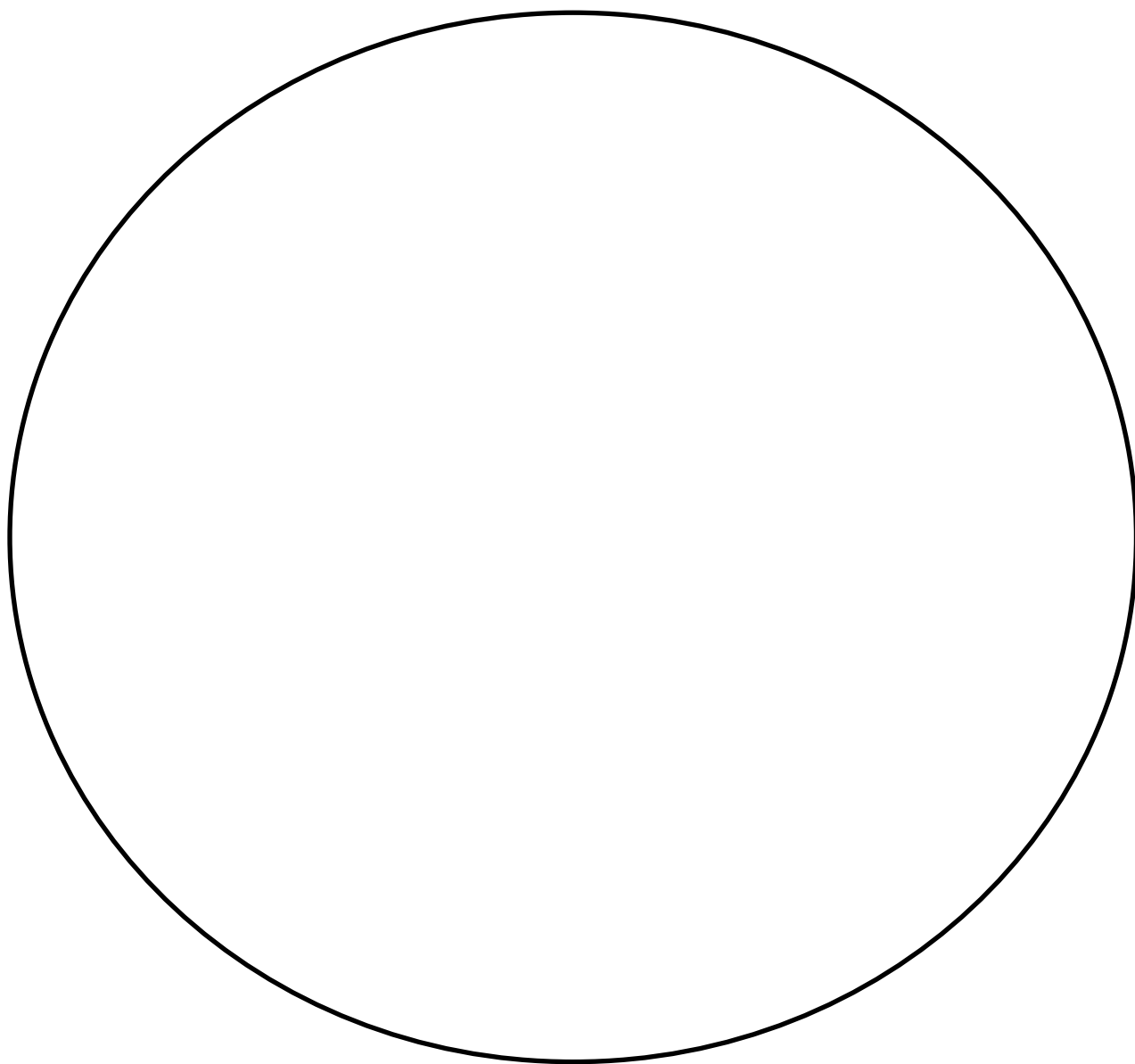
„Un te vēl kas, lai bērniem netrūkst arī saldāka kumosa,” šķelmīgi smaidīdams, Liepas kungs iedod katram trīs krējuma konfektes.

„Paldies!” saka Daris un Dace.

„Laba gan tāda sālsmaize!”

Uzzīmē, kādu sālsmaizi tu atnestu jauniem kaimiņiem!

Jaunie vārdi - 7. Sālsmaize

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
blakus	atnācējs, -a	ievākties, ievācas, ievācās, ievāksies
kaimiņš, -iene	brīnīties, brīnās, brīnījās, brīnīsies	
klauvēt, klauvē, klauvēja, klauvēs	dienišķā maize	
	krējums	
	kumoss	
	paraža	
	rudzi	
	sālsmaize	
	šķelmīgs, -a	
	šķēle	
	taču	
	trauks	

7.-1. Jaunie vārdi

Uzzīmē vārdiem atbilstošu attēlu!

kaimiņš, -iene

šķēle

trauks

konfekte

brīnīties

7.-2. Jaunie vārdi teikumos

Ieraksti teikumā pareizo vārdu!

kaimiņš šķēli trauks konfektes brīnīties

1. „Lūdzu, nogriez man biezu _____
rupjmaizes!” teica Daris.
2. Dacei garšo krējuma _____.
3. Viņam patīk _____ par visādām lietām.
4. Mūsu _____ ir ļoti laipns.
5. Kā šis _____ saplīsa?

7.-3. Pareizs, nepareizs?

Katra teikuma priekšā raksti:

P - ja teikums ir pareizs,

N - ja teikums ir nepareizs.

- _____ 1. Tuvākie kaimiņi blakus mājā ir latvieši.
- _____ 2. Dacei un Darim uzvārds ir Avotiņš.
- _____ 3. Viņu kaimiņiem uzvārds ir Liepiņš.
- _____ 4. Ar sālsmaizi novēl, lai cilvēkiem jaunā mājā nekad netrūkst maizes.
- _____ 5. Kaimiņi sālsmaizē atnesa rudzu maizi un sāli.
- _____ 6. Liepas kungs bērniem atnesa trīs tāfeles šokolādes.
- _____ 7. Bērni par sālsmaizi bija priecīgi.

7.-4. Lietvārdu skaitlis

Lietvārdiem ir divi skaitļi: vienskaitlis un daudzskaitlis.

Piemēram, viens *kaimiņš* (vienskaitlis) un divi vai vairāki *kaimiņi* (daudzskaitlis).

Uzraksti lietvārdus vienskaitlī!

Lietvārds - kas?	Vienskaitlis
<i>kaimiņi</i>	<i>kaimiņš</i>
mājas	
kungi	
kundzes	
sālsmaizes	
šķīvji	
maizes	
trauki	
Daces	
bērni	
vietas	
kumosi	
konfektes	

7.-5. Lietvārdu skaitlis

Uzraksti lietvārdus daudzskaitlī!

Lietvārds - kas?	Daudzskaitlis
<i>kaimiņš</i>	<i>kaimiņi</i>
māja	
kungs	
kundze	
sālsmaize	
šķīvis	
maize	
trauks	
Dace	
bērns	
vieta	
kumoss	
konfekte	

7.-6. Lietvārdu skaitlis

Izlasi lietvārdus! Ja pirmajā slejā lietvārds rakstīts vienskaitlī, tad daudzskaitļa slejā uzraksti to daudzskaitlī. Ja pirmajā slejā lietvārds rakstīts daudzskaitlī, tad vienskaitļa slejā uzraksti to vienskaitlī!

Lietvārds - kas?	Vienskaitlis	Daudzskaitlis
<i>latvietis</i>		<i>latvieši</i>
<i>kaimiņi</i>	<i>kaimiņš</i>	
kumoss		
zālāji		
sētas		
dobe		
koks		
rokas		
dāmas		
cilvēks		
veikali		
ielas		
draugs		

7.-7. Kā vieglāk noteikt lietvārda dzimti?

 Atceries, ka lietvārdiem ir divas dzimtes — sieviešu un vīriešu!

Aplūko teikumu piemēram, 'Sunim garšo kauls'.

Tad rīkojies šādi:

1. Pasvītro teikumā lietvārdus! (Sunim garšo kauls.)
2. Uzraksti uz līnijām katru teikuma lietvārdu pamatformā!

Pamatformā lietvārds atbild uz jautājumu kas? (Kas tas ir? Tas ir suns.)

3. Tad uzraksti katram lietvārdam dzimti! (suns - vīriešu dzimte, kauls - vīriešu dzimte).

Teikums	Kas? (vienskaitlis)	Kas? (vienskaitlis)	Dzimte (tas - vīriešu, tā - sieviešu)	Dzimte (tas - vīriešu, tā - sieviešu)
1. <u>Sunim</u> garšo <u>kauls</u> .	<u>suns</u>	<u>kauls</u>	<u>suns - vīriešu</u>	<u>kauls - vīriešu</u>
2. Saule spīd dienā.	_____	_____	_____	_____
3. Kaķi skrien pa zālāju.	_____	_____	_____	_____
4. Vai vardei patīk ūdens?	_____	_____	_____	_____
5. Muša lido ap manu galvu.	_____	_____	_____	_____

8. Spoku naktī

M. Strautmanes dzejolis

Pie durvīm apaļš ķirbis smaida,
It kā kādu gaidīt gaida.
Rudens vēji kokos kauc.
Tumsā spoku balsis sauc.

Melna kaķa acu gailes,
Raganām un velniem bailes!
Rau, kur čigāns, vīrs ar paunu,
Vēl nāk laumiņa ar klaunu!

Skelets vājš pie durvīm dauzās
Un ar varu iekšā laužas.
Atsprāgst durvis — kas šie spoki?
Tie tak mūsu kaimiņbērni!

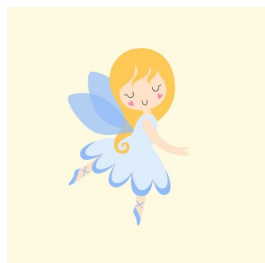
Jaunie vārdi - 8. Spoku naktī

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
gaidīt, gaida, gaidīja, gaidīs	čigāns	smaidīt, smaida, smaidīja, smaidīs
kaķis	dauzīties, dauzās, dauzījās, dauzīsies	
ķirbis	gaile	
melns, -a	kaukt, kauc, kauca, kauks	
vīrs	klauns	
	laumiņa	
	lauzties, laužas, lauzās, lauzīsies	
	pauna	
	ragana	
	skelets	
	spoks	
	vājš, -a	
	velns	

8.-1. Jaunie vārdi

Uzraksti attēloto lietu nosaukumus!

8.-2. Jaunie vārdi teikumos

Ieraksti teikumā pareizo vārdu!

vājš

spoks

kaukt

gaile

dauzīties

1. Vai tā naktī ir jenota acu _____?
2. Bērniem patīk _____ pa dārzu.
3. Tas cilvēks izskatās tievs un _____.
4. Manā mājā dzīvo _____.
5. Kaimiņu sunim bieži patīk _____.

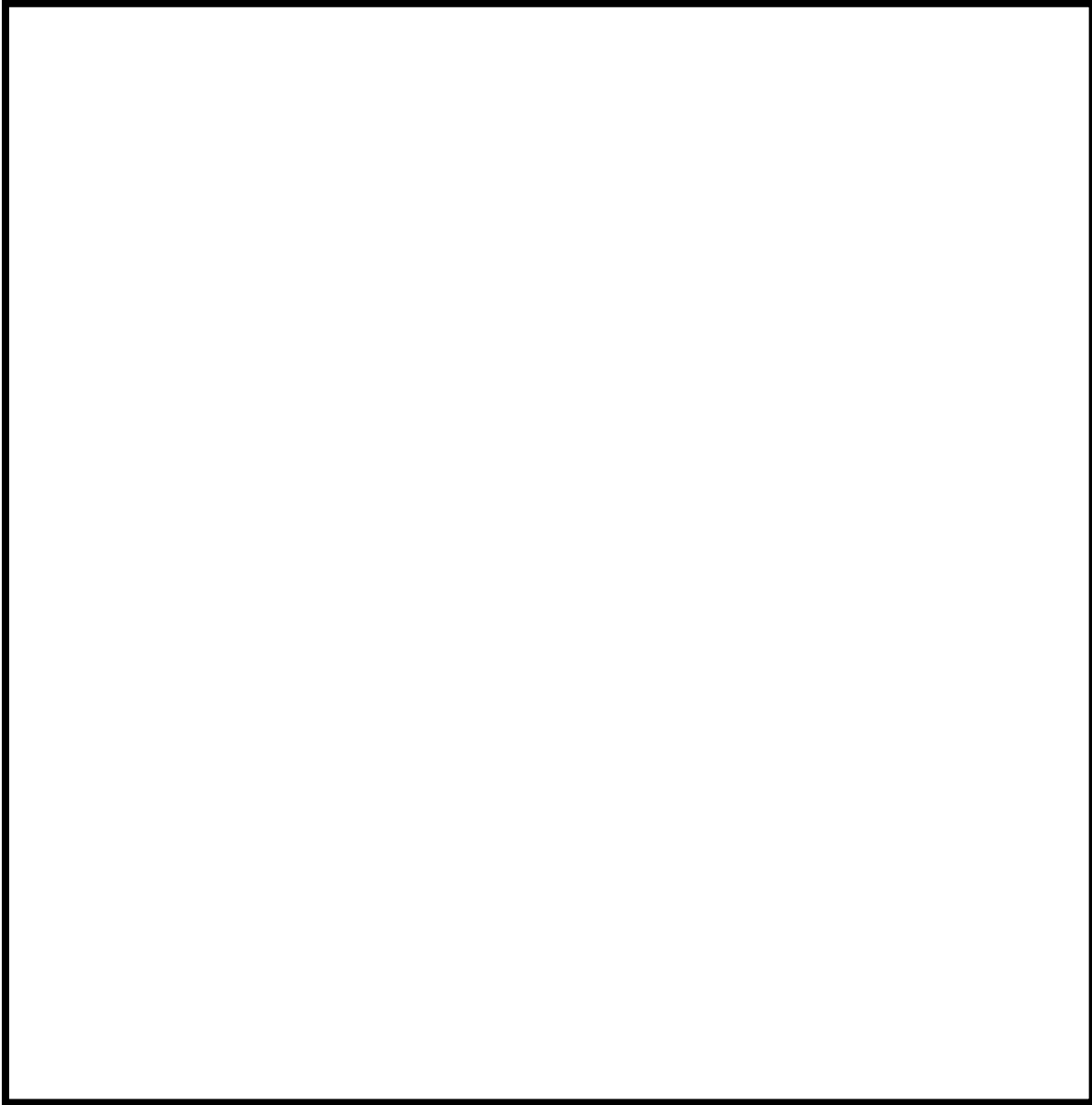
8.-3. Vajadzīgie vārdi

Ieraksti teikumos dzejolim atbilstošos vārdus!

1. Pie durvīm apaļš _____ smaida, it kā kādu gaidīt gaida.
2. Rudens _____ kokos kauc.
3. Tumsā spoku _____ sauc.
4. Melna kaķa acu gailes, _____ un _____ bailes!
5. Rau, kur _____, vīrs ar paunu.
6. Vēl nāk _____ ar _____.
7. _____ vājš pie durvīm dauzās un ar varu iekšā _____.
8. Atsprāgst _____ — kas šie _____.
9. Tie tak mūsu _____!

8.-4. Ilustrē!

Ilustrē dzejoli „Spoku naktī”!

8.-5. Kāds vai kāda ir ?

Izlasi teikumus! Atbilde uz jautājumiem!

1. Kāds ir ķirbis? Ķirbis ir apaļš.
2. Kāds ir rudens? Rudens ir _____.
3. Kāds ir vējš? Vējš ir _____.
4. Kāds ir spoks? Spoks ir _____.
5. Kādas ir balsis? Balsis ir _____.
6. Kāds ir kaķis? Kaķis ir _____.
7. Kāda ir ragana? Ragana ir _____.
8. Kāda ir laumiņa? Laumiņa ir _____.
9. Kādi ir kaimiņbērni? _____.

8.-6. Kāds? Kāda?

Uzraksti: kāda ir katra lieta vai dzīvā būtne! Tad uzraksti teikumu un iesaisti tajā izveidoto vārdu savienojumu!

maza māja

Manai vecmammai ir maza māja.

_____ suns

_____ puķe

_____ bumba

_____ ābols

_____ saule

8.-7. Lietvārdu dzimte

Uzraksti pareizās atbildes! Tad aizpildi tabulu!

Lietvārdiem ir _____ dzimtes — _____
dzimte un _____ dzimte.

Lietvārds	Dzimte
<i>ķirbis</i>	<i>vīriešu dzimte</i>
kaķa	
spoki	
skelets	
laumiņa	
klauns	
raganām	
čigāns	
vīrs	
kokos	
vēji	

9. 18. novembris

Lilijas Blūmas stāsts

Kādu rītu Daris un Dace piedzīvo pārsteigumu. Brokastu galds ir apklāts ar baltu galdautu. Galda vidū guļ dzeltens, smaržīgs kliņģeris.

Kam tad šodien ir dzimšanas diena?

„Šodien ir 18. novembris — Latvijas valsts dzimšanas diena,” svinīgi saka tētis.

Tikai tagad bērni ievēro sarkanbaltsarkano karogu galda galā.

„Latvijas dzimšanas diena? Tad jau to svin visi latvieši!” gudro Daris.

„Visi, visi!” saka mamma.

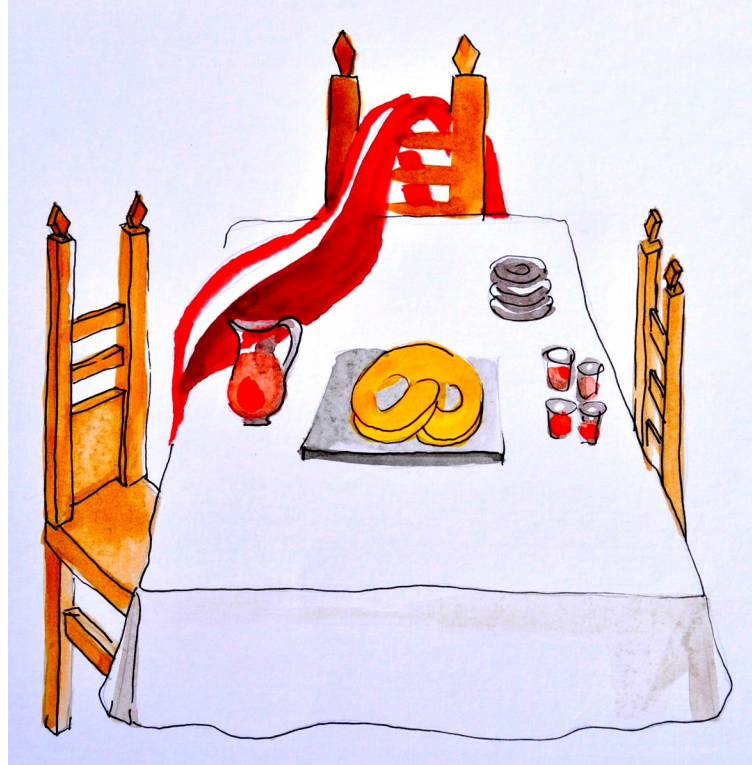
„Latvijā, Amerikā, Austrālijā, Kanādā un daudzās citās zemēs latvieši šodien piemin Latviju, tāpat kā mēs. Gan savās mājās, gan skolās un baznīcās.”

„Bet dzimšanas dienā vienmēr dod dāvanas,” domīgi saka Dace, kad visi jau sēž pie galda.

„Vai mēs arī varam Latvijai kaut ko dāvināt?”

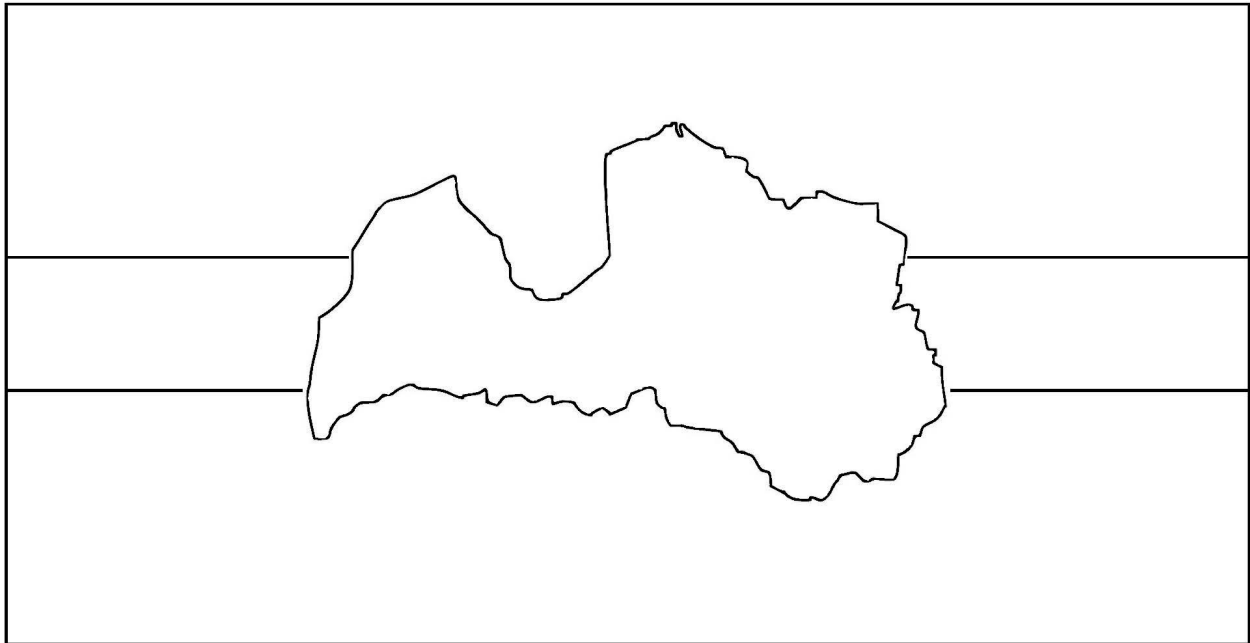
„Tā ir jauka doma, Dacīt!” paslavē tētis.

„Padomāsim šodien par to!”

Dāvana Latvijai

Uzraksti vai uzzīmē, ko Tu dāvinātu Latvijai dzimšanas dienā!

Jaunie vārdi - 9. 18. novembris

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
doma	baznīca	
ievērot, ievēro, ievēroja, ievēros	brokastis	
karogs	galdauts	
	gudrot, gudro, gudroja, gudros	
	kliņģeris	
	pārsteigums	
	piedzīvot, piedzīvo, piedzīvoja, piedzīvos	
	pieminēt, piemin, pieminēja, pieminēs	
	svinēt, svin, svinēja, svinēs	
	valsts	

9.-1. Jaunie vārdi

Savieno vārdu ar pareizo attēlu!

karogs

baznīca

kliņģeris

svinēt

pārsteigums

9.-2. Jaunie vārdi teikumos

Izdomā un uzraksti teikumus ar dotajiem vārdiem!

doma ievērot karogs brokastis svinēt

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

9.-3. Pabeidz teikumus

Ieraksti teikumos vārdus no teksta!

1. Brokastu galds ir apklāts ar _____
_____.
2. Galda vidū guļ _____
_____.
3. Šodien ir 18. novembris, Latvijas valsts _____
_____.
4. Galda galā bērni ievēro _____
_____.
5. Dzimšanas dienā vienmēr _____
_____.
6. „Tā ir jauka doma, Dacīt!” _____
_____.
7. Kurā datumā ir tava dzimšanas diena?

9.-4. Nepareizais vārds

Katrā teikumā viens vārds ir nepareizs. Pasvītro nepareizo vārdu, tad pārraksti teikumu un ieraksti nepareizā vārda vietā pareizu vārdu!

1. 18. novembris ir Amerikas dzimšanas diena.

2. Galda galā bērni ievēro kliņģeri.

3. Latvijas karogs ir sarkanmelnsarkans.

4. Brokastu galds ir apklāts ar sarkanu galdautu.

5. 18. novembri piemin daži latvieši.

9.-5. Priekšmetu un dzīvo būtnu īpašības

Priekšmetiem un dzīvām būtnēm var būt dažādas īpašības. Pieraksti priekšmetiem un dzīvajām būtnēm atbilstošos no dotajiem vārdiem, kas nosauc īpašības!

liela spoža mīksts skaļš svītraina brūni

auksts košs drošs mīļa

1. mamma mīļa
2. saule _____
3. māja _____
4. suns _____
5. krekls _____
6. sega _____
7. puķu dārzs _____
8. mati _____
9. ūdens _____
10. Kārlis _____

9.-6. Lietvārdu īpašības

Pieraksti īpašībām piemērotu lietvārdu! Neaizmirsti saskaņot vārdus!

1. balta _____
2. dzeltens _____
3. apaļš _____
4. skaļi _____
5. salda _____
6. skaists _____
7. priecīgs _____
8. netīrs _____
9. veca _____
10. liela _____

9.-7. Lietvārdu skaitlis

Uzraksti šos lietvārdus vienskaitlī!

1. galdi _____
2. galdauti _____
3. dienas _____
4. kliņģeri _____
5. valstis _____

Uzraksti šos lietvārdus daudzskaitlī!

1. mamma _____
2. zeme _____
3. māja _____
4. skola _____
5. baznīca _____

10. Dāvana

Lilijas Blūmas stāsts

Pēc brokastīm bērni
brauc uz latviešu skolu.
Arī tur šodien svētku
noskaņa.

Skolas pārzinis
stāsta par Latviju.

„Mūsu Latvija ir
maza, bet skaista zeme.

Bija laiki, kad latvieši tur
dzīvoja brīvi un laimīgi. Tad sveši, ļauni ļaudis iebruka Latvijā. Tie
meloja, laupīja un darīja pāri cilvēkiem.

Daudz latviešu toreiz atstāja savu zemi un izklīda pa pasauli.
Tāpēc arī jūs, bērni, dzīvojat šeit, nevis Latvijā.

Latvijā dzīvoja mūsu radi un draugi, kam ilgus gadus nebija
brīvības.

Paldies Dievam, svešie ļaudis Latvijā vairs nevalda. Kopš 1990.
gada Latvija ir atkal brīva valsts. Tagad Latvijā, tāpat kā citur
brīvajā pasaulē, var neslēpties Dievu lūgt, svinēt Ziemsvētkus un
Lieldienas.

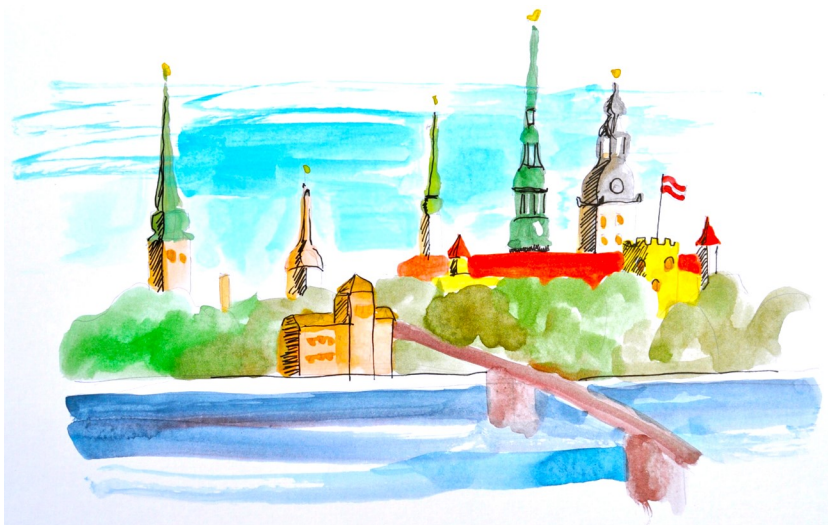
Kaut Latvija ir atkal brīva, kā jūs domājat, bērni — ko mēs
varētu Latvijas labā turpināt darīt?”

Pēc skolas Daris un Dace steidzas uz māju.

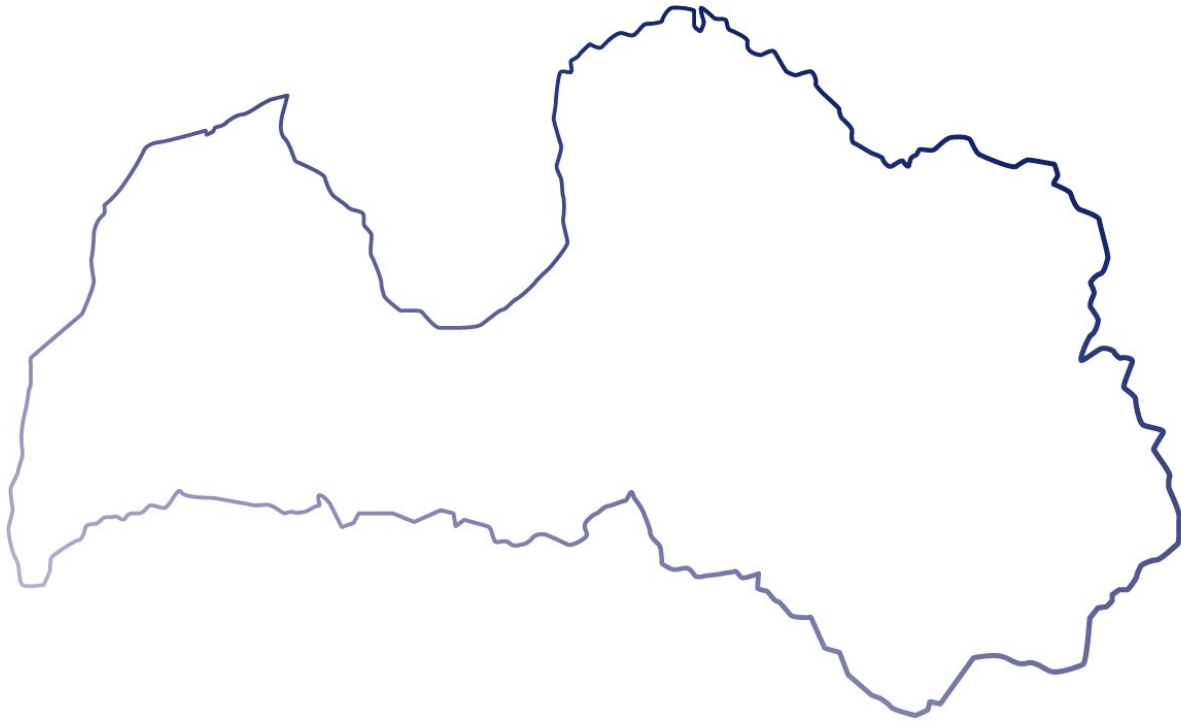
„Tagad mēs zinām, ko dāvināt Latvijai!” viņi priecīgi stāsta
vecākiem.

„Mēs runāsim latviski!

Un augsim par krietniem latviešiem!”

Izkrāso Latvijas karti!

Jaunie vārdi - 10. Dāvana

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
brīvība	darīt pāri, dara pāri, darīja pāri, darīs pāri	brokastis
Iaimīgs, -a	iebrukt, iebrūk, iebruka, iebruks	Iaudis
Iūgt, Iūdz, Iūdza, Iūgs	izklīst, izklīst, izklīda, izklīdīs	svinēt, svin, svinēja, svinēs
pārzinis, -e	krietns, -a	
svešs, -a	Iaupīt, Iaupā, Iaupīja, Iaupīs	
	melot, melo, meloja, melos	
	noskaņa	
	pasaule	

10.-1. Jaunie vārdi

Savieno vārdu ar pareizo attēlu!

laimīga

lūgt

ļaudis

pasaule

brokastis

10.-2. Jaunie vārdi teikumos

Izdomā un uzraksti teikumus ar dotajiem vārdiem!

brīvība laimīgs lūgt pārzine sveša

1. _____.
2. _____.
3. _____.
4. _____.
5. _____.

10.-3. Pareizais vārds

No iekavās dotajiem vārdiem izvēlies pareizo! Apvelc to un tad ieraksti tukšajā vietā teikumā!

1. Arī latviešu skolā šodien _____ noskaņa.
(svētku, bēdu)
2. _____ stāsta par Latviju.
(Pārzinis, Apkalpotājs)
3. Latvieši _____ Dievu lūgt Latvijā.
(var, nevar)
4. Pēc skolas Daris un Dace steidzas uz _____.
(baznīcu, māju)
5. Mēs augsim par _____ latviešiem
(lieliem, krietniem)
6. Mēs _____ latviski!
(nerunāsim, runāsim)

10.-4. Vajadzīgie vārdi

Raksti trūkstošo vārdu vietā atbilstošus vārdus no teksta!

1. Pēc brokastīm bērni brauc uz _____
_____.
2. Pārzinis stāsta par _____.
3. Mūsu Latvija ir _____, bet _____
zeme.
4. Tad _____ _____ ļaudis iebruka
Latvijā.
5. Latvieši var _____ lūgt un svinēt
_____ un _____.
6. Daudz _____ toreiz atstāja savu zemi un izklīda pa
_____.
7. Svešie ļaudis Latvijā _____.
8. Mēs runāsim _____.

10.-5. Īpašības vārdi

Priekšmeti atšķiras cits no cita ar savām īpašībām. Vārdus, kuri raksturo priekšmetus vai dzīvas būtnes, sauc par īpašības vārdiem.

Uzraksti atbildes uz jautājumiem! Raksti pilnos teikumus!

Kāda ir mamma? Mamma ir mīla.

Kāds ir brālis?

Kāds ir vectēvs?

Kāda ir ziema?

Kāda ir muša?

Kāda ir latviešu skola?

Kāda ir Latvija?

Kādi ir cilvēki?

Kādi ir Ziemsvētki?

Kāda ir dāvana?

10.-6. Īpašības vārdi ar pretēju nozīmi

Uzraksti dotajiem īpašības vārdiem pretējas nozīmes vārdus!

gaišs tumšs

īss _____

maza _____

veca _____

smags _____

auksts _____

mīksta _____

skaists _____

sausa _____

10.-7. Cik dažādu īpašību?

Veido teikumus! Katrai lietai vai dzīvajai būtnei pieraksti vismaz trīs īpašības vārdus!

Kāda ir māja? *Māja ir liela, balta, dzeltena un skaista.*

Kāds ir suns? Suns ir

Kāda ir grāmata?

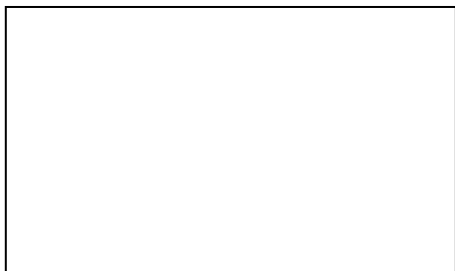
Kāds ir džemperis?

Kāda ir desa?

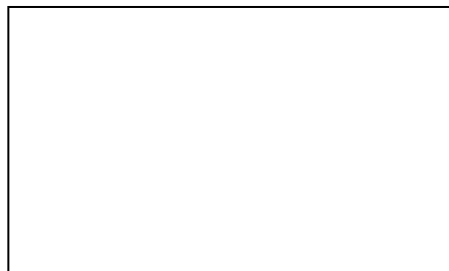
Kāds ir pulkstenis?

10.-8. Uzzīmē!

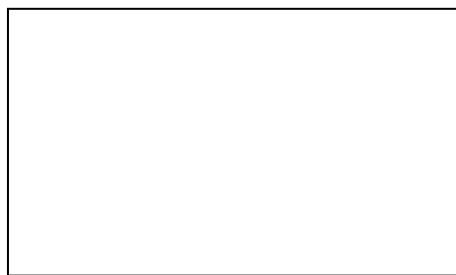
Uzzīmē vārdu savienojumam atbilstošu zīmējumu!

balta māja

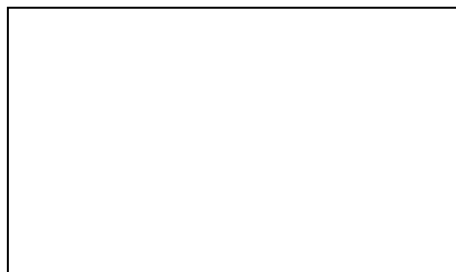
zils balons

liela bumba

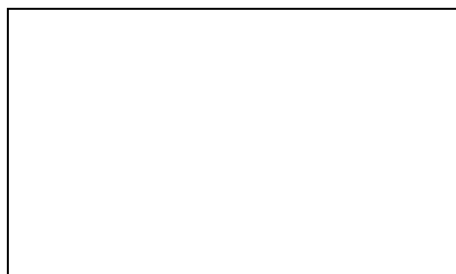
apaļš spilvens

maza roka

pūkains paklājs

sarkana puķe

īss zīmulis

11. Kaimiņu bērni

Lilijas Blūmas stāsts

Liepas kungs un kundze te dzīvo jau divus gadus un visu zina. Citu latviešu bērnu Dārzu ielā nav. Tuvākie esot trīs Krastiņu bērni aiz divām ielām, stāsta Liepas kundze. Bet tepat Liepu mājai otrā pusē dzīvo divi bērni, arī zēns un meitene.

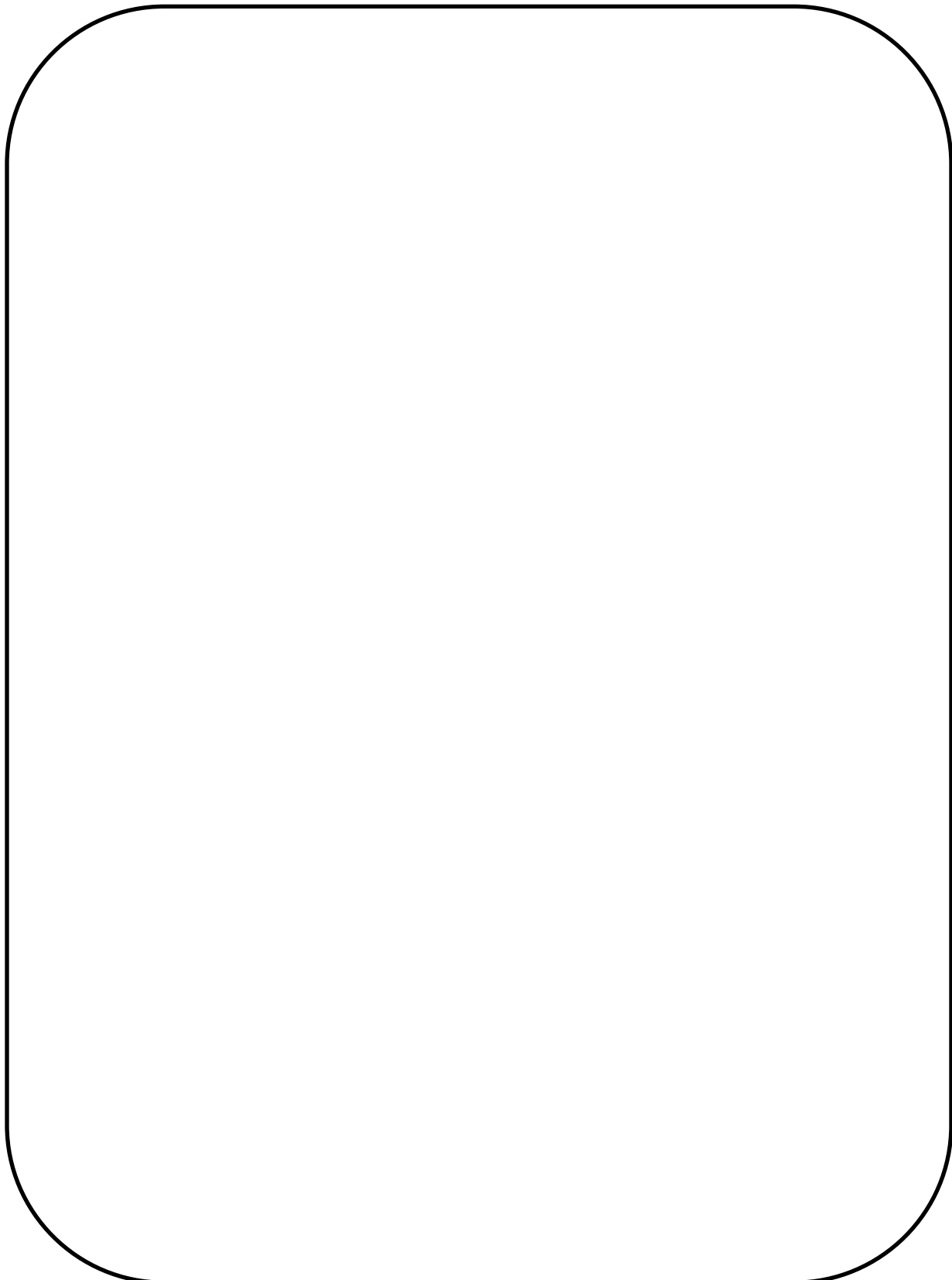
Franku un Hildu Tomsonus bērni satiek jau nākošajā dienā. Hilda viņus tūlīt aicina ciemos.

Hildai ir liels, izbāzts tīģeris un leļļu virtuve. Frankam pieder rotaļu vilciens un pūķis. Tomsona kundze ir ļoti priecīga, ka viņas bērniem būs rotaļu biedri.

Citu dienu Daris un Dace izrāda kaimiņu bērniem savas mantas. Darim ir kuģu un lidmašīnu modeļi. Hildai tomēr vislabāk patīk Daces lelle latviešu tautastērpā.

Uzzīmē Hildas un Franka rotaļlietas! Pieraksti uzzīmēto rotaļlietu nosaukumus!

Jaunie vārdi - 11. Kaimiņu bērni

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
	aicināt ciemos, aicina ciemos, aicināja ciemos, aicinās ciemos	dārzs
	izbāzts, -a	iela
	izrādīt, izrāda, izrādīja, izrādīs	kaimiņš, -iene
	manta	satikt, satiek, satika, satiks
	modelis	
	pūķis	
	rotaļu biedri	
	tuvākais, -ā	

11.-1. Jaunie vārdi

Uzzīmē vārdiem atbilstošus zīmējumus!

pūķis

manta

satikt

lelle

kuģa modelis

11.-2. Jaunie vārdi teikumos

Ja teikumā kaut ko pastāsta, tad tas ir stāstījuma teikums.
Stāstījuma teikuma beigās liek **punktu**.

Izdomā un uzraksti stāstījuma teikumus ar dotajiem vārdiem!

pūķis satikt lelle kuģa modelis rotaļu biedri

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

11.-3. Pareizais vārds

Izvēlies pareizo no lodziņos esošajiem vārdiem un ieraksti to teikumā!

1. Liepas kungs un kundze te dzīvo jau _____ gadus.

divus, desmit, divdesmit

2. Jauno rotaļu biedru vārdi ir _____ un _____.

Daris un Dace, Franks un Hilda, Daris un Franks

3. Tuvākie latviešu bērni ir _____ bērni.

Krastiņu, Liepu, Tomsonu

4. Tomsonu bērņus viņi satiek nākošajā _____.

dienā, vakarā, nedēļā

5. Hildai vislabāk patīk Daces _____.

lidmašīnu modeļi, lelle, leļļu virtuve

6. Tomsona kundze ir priecīga, ka viņas bērņiem būs rotaļu _____.

vilciens, lietas, biedri

11.-4. Rotaļlietas

Kādas rotaļlietas ir bērniem? Apvelc pareizo teikuma turpinājumu!

1. Hildai ir

- a) izbāzts tīģeris un pūķis.
- b) izbāzts tīģeris un leļļu virtuve.
- c) izbāzts tīģeris un latviska lelle.

2. Frankam ir

- a) rotaļu vilciens un izbāzts tīģeris.
- b) rotaļu vilciens un lidmašīnu modeļi.
- c) rotaļu vilciens un pūķis.

3. Darim ir

- a) liels, izbāzts tīģeris.
- b) rotaļu vilciens.
- c) kuģu un lidmašīnu modeļi.

4. Dacei ir

- a) lelle latviešu tautastērpā.
- b) liels, izbāzts tīģeris.
- c) leļļu virtuve.

11.-5. Lietvārdi un īpašības vārdi

Ieraksti tabulā dotajiem īpašības vārdiem atbilstošus lietvārdus un lietvārdiem — atbilstošus īpašības vārdus! Ievēro vārdu saskaņošanu!

Īpašības vārds	Lietvārds
	tīģeris
apaļš	
dzeltena	
	pūķis
	lelle
mīksts	
	Hilda
	Franks
laipna	
dusmīgs	

11.-6. Kādas īpašības?

Katrā lodziņā ieraksti kāda priekšmeta vai dzīvas būtnes nosaukumu — lietvārdu! Apakšā raksti trīs līdz piecas šim lietvārdam atbilstošas īpašības!

māja

balta _____

maza _____

skaista _____

kārtīga _____

netīra _____

11.-7. Cik?

Atbildi uz jautājumiem! Raksti atbildes vārdiem!

Jautājums	Atbilde
1. Cik Tev gadu?	<u>astoņi</u>
2. Cik skolēnu ir tavā klasē?	_____
3. Cik kaķu ir tavā mājā?	_____
4. Cik bumbu pieder brālim?	_____
5. Cik māju ir tavā ielā?	_____
6. Cik grāmatu ir tavā plauktā?	_____
7. Cik gleznu ir pie sienas tavā dzīvojamā istabā?	_____
8. Cik banānu ir tavā skolas somā?	_____
9. Cik cepuru tev pieder?	_____
10. Cik automašīnu ir tavai ģimenei?	_____

12. Man garšo cepumi!

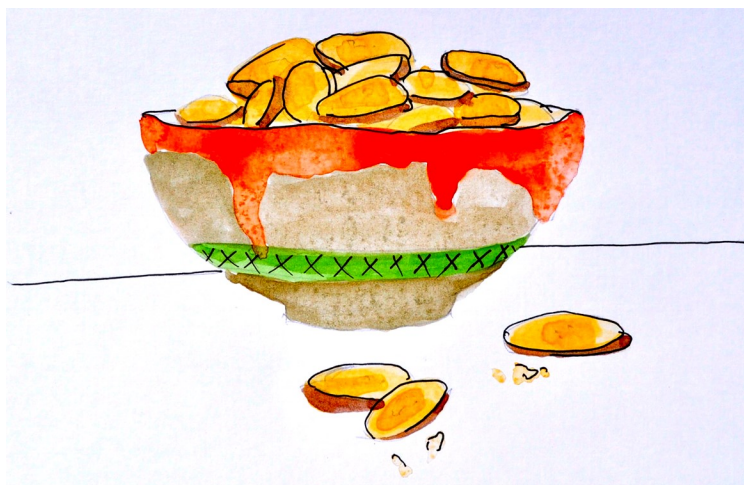
Lilijas Blūmas stāsts

Ar kaimiņu bērniem Daris un Dace runā angļiski. Ar saviem vecākiem un viens ar otru viņi runā latviski.

„Kādā valodā jūs runājat?” Hilda klausās un brīnās.

„Savā — latviešu,” paskaidro Daris.

„Vai tu domā, ka mēs arī tā varētu?” jautā Franks.

Labu brīdi Franks un Hilda mācās latviešu vārdus. Sākumā iznāk tik jocīgi, ka visiem jāsmejas. Vēlāk veicas jau labāk.

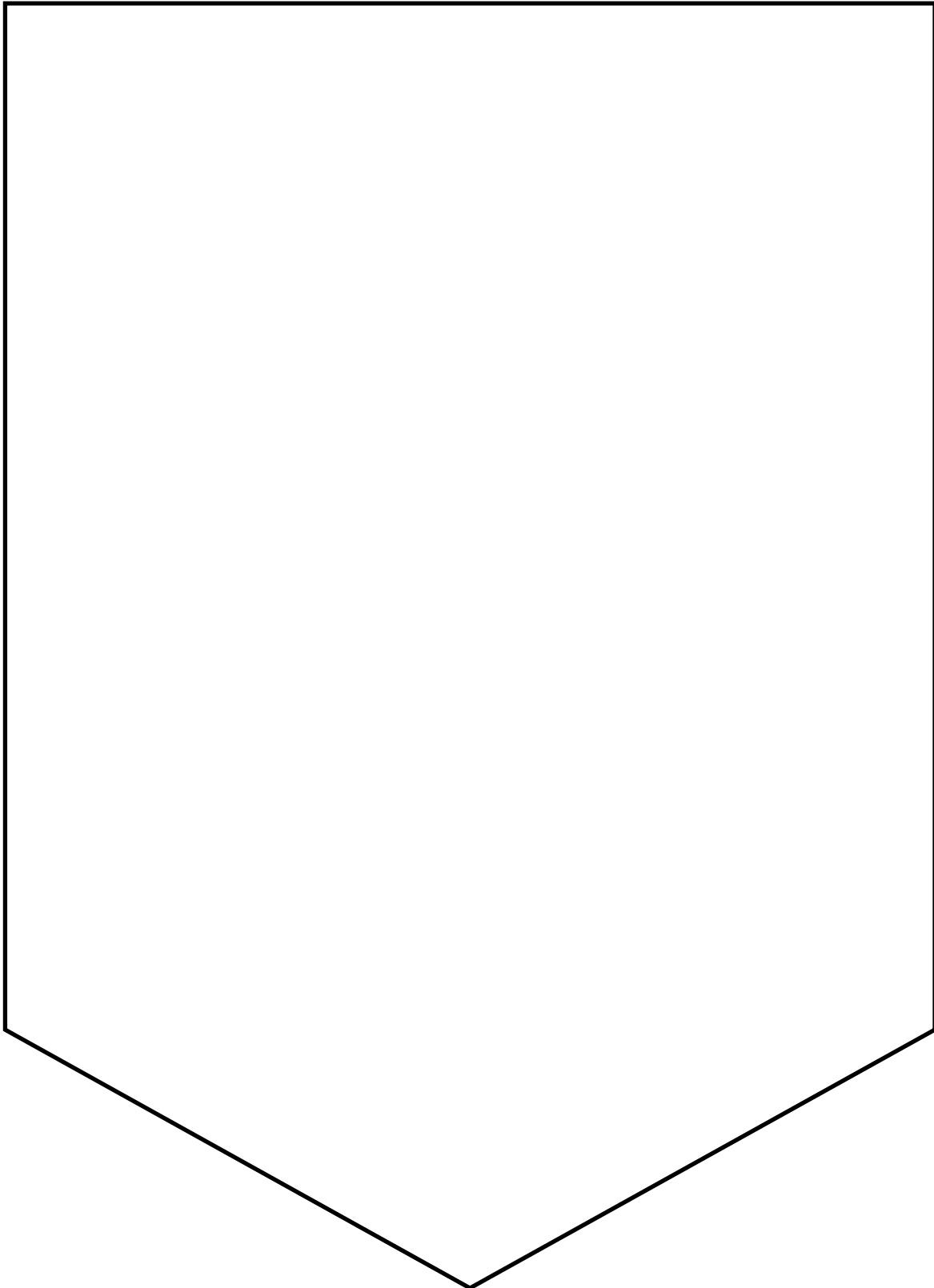
Drīz vien Hilda skrien mājā, lēkādama un saukdama: „Man garšo cepumi! Man garšo cepumi!” Bet Franks visu ceļu skaita: „Labdien! Kā jums klājas?”

„Kādā valodā tas ir?” brīnās Tomsona kundze. „Es nekā nesaprotu!”

„Tas ir latviski, mamma!” lepni paskaidro Hilda, un Franks piebilst:

„Mēs arī gribam runāt divās valodās!”

Cik valodās tu runā? Uzraksti valodu nosaukumus un piezīmē līdzās valstu karogus!

Jaunie vārdi - 12. Man garšo cepumi!

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
garšot, garšo, garšoja, garšos	cepums	brīnīties, brīnās, brīnījās, brīnīsies
saukt, sauc, sauca, sauks	jocīgi	kaimiņš, -iene
smieties, smejas, smējās, smiesies	lepns, -a	
valoda	lēkāt, lēkā, lēkāja, lēkās	
vecāki	paskaidrot, paskaidro, paskaidroja, paskaidros	
vēlāk	veikties, veicas, veicās, veiksies	

12.-1. Jaunie vārdi

Savieno vārdus ar pareizo attēlu!

modelis

pūķis

satikt

manta

12.-2. Jaunie vārdi teikumos

Ja teikumā kaut ko **jautā**, tad tas ir **jautājuma teikums**.
Jautājuma teikuma beigās liek **jautājuma zīmi**.

Atceries! Ja teikumā kaut ko **pastāsta**, tas ir **stāstījuma teikums**. Stāstījuma teikuma beigās liek **punktu**.

1. Izdomā uz uzraksti jautājuma teikumus ar dotajiem vārdiem!

garšot cepums saukt smieties
vecāki

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

2. Izdomā un uzraksti stāstījuma teikumus ar dotajiem vārdiem!

valoda lepns lēkāt

1. _____
2. _____
3. _____

12.-3. Lielie sākuma burti (atkārtojums)

Izlasi un iegaumē!

Lielo burtu lieto:

1. teikuma sākumā, piem.: **Š**odien spīd saule.
2. parasti tautasdziesmu un dzejoļu katras rindas sākumā, piem.: **D**ievs, svētī Latviju,
Mūs' dārgo tēviju!
3. a) cilvēku vārdos un uzvārdos, piem.: **J**ānis,
Linda, **K**rastiņš u.tml.;
- b) mājdzīvnieku vārdos, piem.: **K**riksis, **M**inka
u.tml.;
- c) vietu vārdos, piem.: **R**īga, **A**merika u.tml.;
- d) svētku nosaukumos, piem.: **L**ieldienas, **J**āņi
u.tml.

12.-4. Kad jāraksta lielais sākuma burts? (atkārtojums)

Kuri no šie vārdiem jāraksta ar lielo sākuma burtu, kuri — ar mazo? Ieraksti pareizo burtu! Ja nepieciešams, drīksti izmantot 1. uzdevuma tabulu!

b __rālis B	l __atvija L	m __ežs M	v __ācija V	s __aule S
l __iepāja L	k __aķis K	m __āra M	m __arts M	j __ānis J
s __niegs S	s __andra S	p __uķes P	k __anāda K	g __rāmata G
j __āņi J	d __ace D	m __ārtiņš M	p __ūce P	k __riksis K
s __kola S	d __aris D	b __aznīca B	v __idzeme V	j __ūra J
l __inda L	o __trdiena O	o __las O	v __asara V	k __alns K
k __ārlis K	k __ristīne K	z __iema Z	p __auls P	d __ārzis D
r __īga R	p __utni P	z __iemsvētki Z	d __augava D	k __aimiņi K

12.-5. Raksti pilnos teikumos!

Izlasi jautājumus! Uzraksti atbildes pilnos teikumos!

1. Kādā valodā runā Daris un Dace, kad viņi sarunājas ar vecākiem?

Viņi runā _____.

2. Ko viņi iemācīja Hildai teikt latviski?

3. Ko viņi iemācīja Frankam?

4. Cik valodas prot Daris un Dace?

5. Kāds ir jaunās draudzenes vārds un uzvārds?

6. Kāds ir jaunā drauga vārds un uzvārds?

7. Kāds ir tavs vārds un uzvārds?

12.-6. Lielo burtu lietojums

Kuri no šiem vārdiem jāraksta ar lielo burtu?

1. Ieraksti lielo burtu vai mazo burtu!

d __aris D	m __āja M	h __ilda H
l __atviski L	m __ēs M	r __unāt R
v __alodas V	d __ivas D	n __ekā N
d __ace D	b __ēni B	t __omsona kundze T
c __epumi C	f __ranks F	v __ecāki V

2. Ieraksti lielo vai mazo burtu!

- (t vai T) „__as ir latviski, mamma!”
- (k vai K) „__ādā valodā jūs runājat?”
- (m vai M) „__an garšo cepumi!”
- (e vai E) „__s nekā nesaprotu!”
- (l vai L) __abu brīdi (f vai F) __ranks un (h vai H) __ilda
mācās latviešu vārdus.

12.-7. Cik?

Saskaiti priekšmetus un dzīvniekus! Uzraksti vārdiem attēlā redzamo priekšmetu un dzīvnieku skaitu un nosaukumu!

12.-8. Skaitām! Viens, divi, trīs ...

Priekšmetus var skaitīt, piemēram, *viens* galds, *seši* kaķi, *divpadsmit* bumbas.

1. Pasvītro katrā teikumā vārdu, kas nosauc lietu skaitu un atbild uz jautājumu **cik?**

1. Dacei ir trīs lelles.
2. Darim ir astoņi modeļi.
3. Uz šķīvja ir pieci cepumi.
4. Dace un Daris prot divas valodas.
5. Hildai ir leļļu virtuve ar četrām bļodām.
6. Frankam ir viens pūķis.

2. Ieraksti teikumā priekšmetu skaitu vārdiem! Katrā teikumā raksti citu skaitli!

1. Man ir _____ krekli.
2. Kaimiņa kundze uzcepa _____ cepumus.
3. Mammai ir _____ pannas.
4. Tētīm ir _____ zāles plāvējs.
5. Brālim ir _____ bumbas.

12.-9. Viens, divi, trīs ...

Atbildi uz jautājumu un uzraksti lietu skaitu! Katrā atbildē raksti citu skaitli!

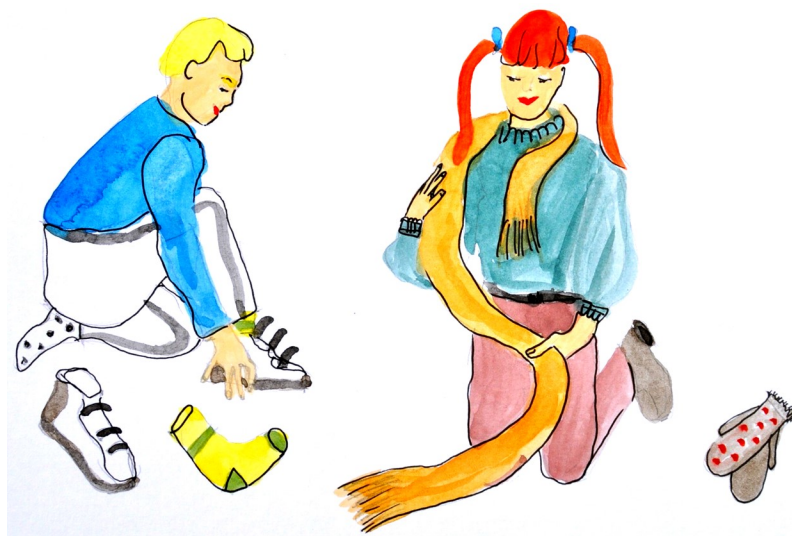
1. Cik puķu? Trīs puķes.
2. Cik bļodu? _____
3. Cik degunu? _____
4. Cik gultu? _____
5. Cik karošu? _____
6. Cik katlu? _____
7. Cik mušu? _____
8. Cik smaidu? _____
9. Cik seju? _____
10. Cik zemeņu? _____

13. Ziemsvētkus gaidot

Lilijas Blūmas stāsts

Laukā snieg un salst. Virtuvē mamma cep piparkūkas. Visā mājā ir svētku smarža.

Pēdējā svētdienā pirms Ziemsvētkiem tētis izbrauc auto no garāžas.

„Sagērbieties nu silti! Mēteļus, kaklautus, dūraiņus! Arī biežās zeķes un zābakus,” viņš mudina bērnus.

„Kur mēs brauksim, tēt?” jautā bērni.

„Uz mežu pēc

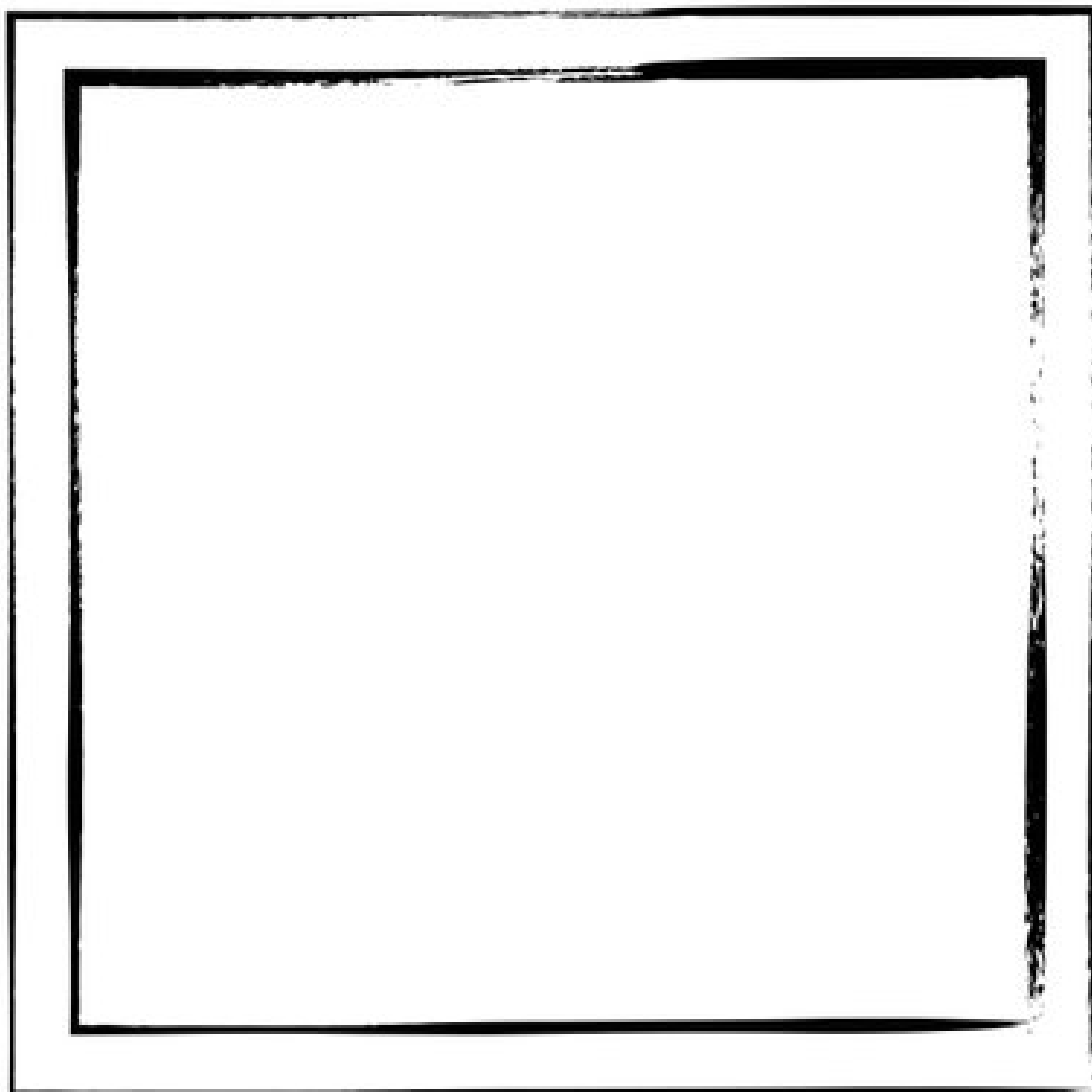
Ziemsvētku egles!” jautri atbild tētis.

Tas Darim un Dacei nav divreiz jāsaka. Drīz visa ģimene sēž automašīnā. Pilsēta paliek aiz muguras. Ceļa abās pusēs tagad balti klajumi, sniegoti dārzi un meži. Bet visi meži nav vienādi. Citur koki aug, kā pagadās, citur — glītās, taisnās rindās.

„Tie ir valsts meži. Koki tur īpaši stādīti,” stāsta tētis.

„Tā mežkopji gādā, lai valstij nekad netrūktu koku. Cik nocērt, tik izaudzē jaunus.”

Uzzīmē mežu ar eglēm!

Jaunie vārdi - 13. Ziemsvētkus gaidot

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
īpašs, -a	aiz muguras	glīts, -a
mežs	cirst, cērt, cirta, cirtīs	stādīt, stāda, stādīja, stādīs
pilsēta	dūrainis	valsts
zābaks	(iz)audzēt, izaudzē, izaudzēja, izaudzēs	
	klajums	
	mežkapis, -e	
	mudināt, mudina, mudināja, mudinās	
	pagadīties, pagadās, pagadījās, pagadīsies	
	salt, salst, sala, sals	
	smarža	

13.-1. Jaunie vārdi

Ilustrē dotos vārdus!

pilsēta

zābaks

dūrainis

cirst

stādīt

13.-2. Jaunie vārdi teikumos

Iesaisti katru no dotajiem vārdiem stāstījuma teikumā! Stāstījuma teikuma beigās liek _____.

pilsēta

zābaks

dūrainis

cirst

stādīt

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

13.-3. Pareizie vārdi

Apvelc teikumā iederīgo vārdu!

1. Tētis izbrauc automašīnu no

- a) garāžas
- b) dārza
- c) pagalma

2. Ģimene brauks uz

- a) cirku
- b) veikalu
- c) mežu

3. Valsts mežos koki aug

- a) kā pagadās
- b) glītās, taisnās rindās
- c) nekopti un nekārtīgi

4. Bērniem jāuzvelk

- a) mēteļi, kurpes un zeķes
- b) lietusmēteļi un zeķes
- c) mēteļi, dūraiņi un zābaki

5. Avotu ģimene gatavojas

- a) Jāņiem
- b) Ziemsvētkiem
- c) Lieldienām

6. Laukā snieg un

- a) salst
- b) kūst
- c) puteņo

13.-4. Nepareizais vārds

Katrā teikumā ir viens tekstam neatbilstošs vārds. Izlasi tekstu, lasi teikumus, pasvītro tajos neiederīgo vārdu! Uz līnijas uzraksti pareizo vārdu!

1. Virtuvē māmiņa cep maizi. _____
2. Pēdējā svētdienā pirms Lieldienām tētis izbrauc auto no garāžas.

3. „Mēs brauksim uz mežu pēc malkas!” jautri atbild tētis.

4. Drīz visa ģimene sēž kamanās. _____
5. Ceļam abās pusēs tagad zaļi klajumi, dārzi un meži.

6. Policisti gādā, lai valstij nekad netrūktu koku.

13.5. Skaitām! Pirmais, otrs, trešais ...

Priekšmetiem var norādīt kārtu, kādā tie cits citam seko, piemēram, *pirmais* kaķis, *astoņpadsmitais* gads.

1. Pasvītro katrā teikumā vārdu, kas norāda priekšmeta **kārtu**!

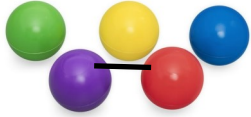
1. Ceturtā egle būs īstā!
2. Mamma cep jau sesto pannu ar piparkūkām.
3. Aiz trešā meža ir liels lauks.
4. Viņi šogad iestādīja simto koku savā mežā.
5. Astotā rinda ir vistaisnākā no visām.

Ieraksti teikumā atbilstošu skaitli pēc **kārtas**! Saskaņo to ar lietvārda dzimti! Katrā teikumā izmanto citu skaitļa vārdu!

1. Mans _____ kreklis ir balts.
2. _____ cepums nokrita uz grīdas.
3. Mammas _____ panna ir liela.
4. Tēta _____ zāles pļāvējs vairs nedarbojas, tādēļ nopirkām citu.
5. _____ bumba, ko brālis meta, iekrita peldbaseinā.

13.-6. Kurš? Kura?

Raksti uz līnijas pasvītrotā priekšmeta vai dzīvās būtnes kārtas skaitli un nosaukumu!

trešā bumba

13.7. Pirmais, otrais, trešais ...

Atbildi uz jautājumu un pieraksti lietai kārtas skaitli! Katru skaitļa vārdu izmanto tikai vienu reizi!

1. Kura puķe? Trešā puķe

2. Kura bļoda? _____

3. Kurš deguns? _____

4. Kura gulta? _____

5. Kura karote? _____

6. Kurš katls? _____

7. Kura muša? _____

8. Kurš smaids? _____

9. Kura seja? _____

10. Kura zemene? _____

14. Mežā

Lilijas Blūmas stāsts

Pēc brīža auto nogriežas no lielceļa un iebrauc kādas mājas pagalmā. No mājas iznāk saimnieks, ģērbies biezā kažokā.

„Egli gribējāt? Kā tad! Ejiet tik pa šo ceļu mežā iekšā, tur egļu netrūkst!” viņš stāsta un rāda.

Tētis liek cirvi pār plecu.
Māmiņa apsien silto vilnas lakatu.
Daris un Dace jau kūleņo sniega kupenās.

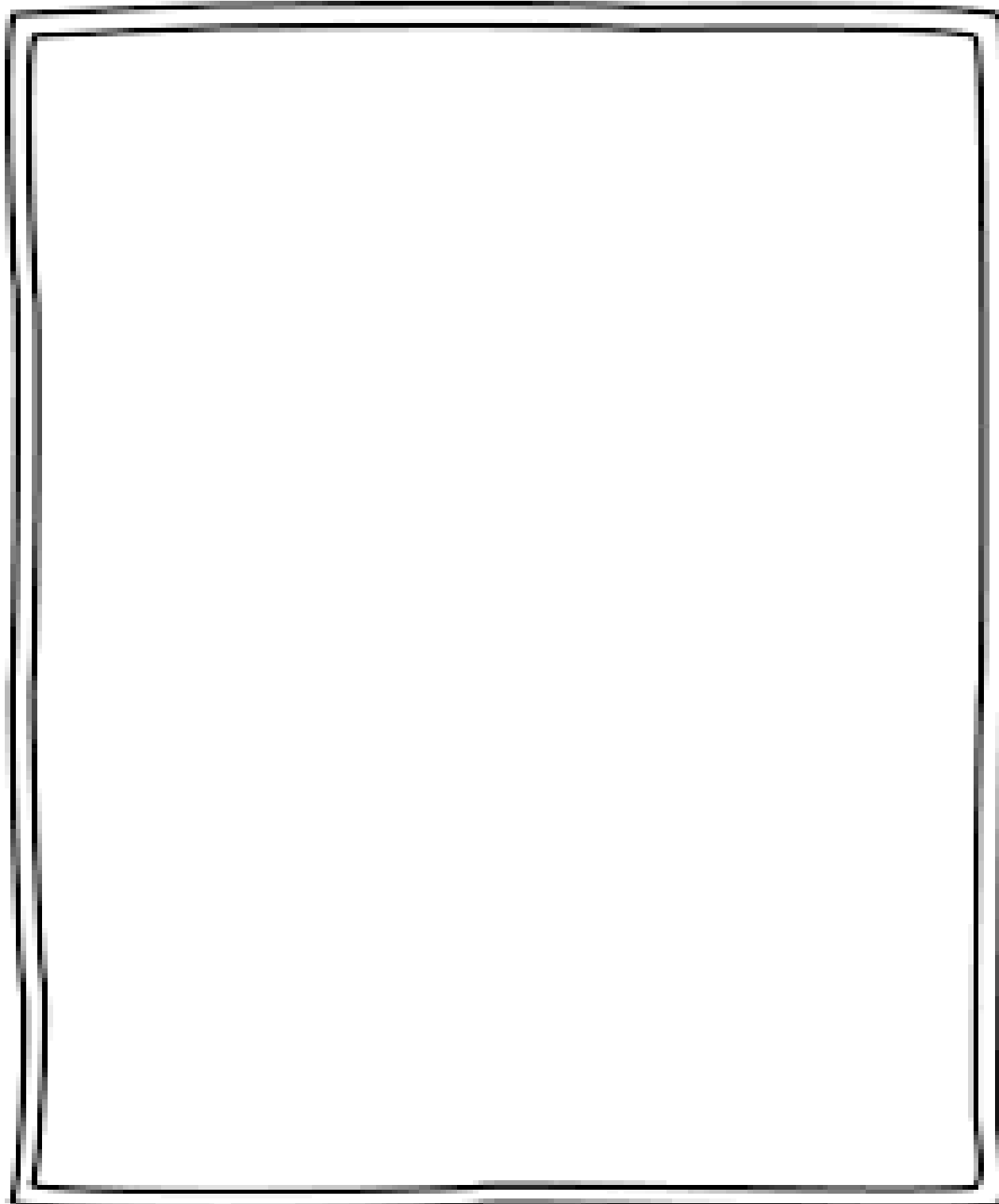
Balts, līkumots ceļš viņus ieved mežā. Cik skaists ir mežs ziemā!

Cik kluss un tīrs! Lapu koki — ozoli, liepas, bērzi un kļavas — ir kaili. Skuju koki — egles un priedes — zaļi arī ziemā. Tie tagad piesniguši, zari liecas līdz zemei. Kad tētis piesit kādam ar cirvja kātu, sniegs nobirst. Spoži sniega vizuļi pamirdz gaisā. Bet tētim neviena eglīte neliekas laba diezgan.

„Būs vien jābrien dziļāk mežā,” viņš spriež. „Te ceļmalā nekā laba nav.”

Uzzīmē visskaistāko egli mežā!

Jaunie vārdi - 14. Mežā

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
plecs	ceļmala	mežs
	cirvis	mirdzēt, mirdz, mirdzēja, mirdzēs
	kažoks	saimnieks, -ce
	kupena	
	kūleņot, kūleņo, kūleņoja, kūleņos	
	lakats	
	pagalms	
	pēc brīža	
	spriest, spriež, sprieda, spriedīs	
	vilna	
	vizulis	

14.-1. Jaunie vārdi

Savieno vārdu ar pareizo attēlu!

plecs

cirvis

kažoks

kupena

lakats

14.-2. Jaunie vārdi teikumos

Iesaisti katru doto vārdu jautājuma teikumā! Jautājuma teikuma beigās liek _____ .

cirvis

kūleņot

mirdzēt

vilna

pagalms

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

14.-3. Pareizie vārdi

No iekavās dotajiem vārdiem izvēlies pareizo! Apvelc to un tad ieraksti tukšajā vietā teikumā!

1. Kad auto nogriežas no lielceļa, viņi iebrauc kādas mājas

_____.

(pagalmā, garāžā, zālājā)

2. Iznāk saimnieks, gērbies _____.

(glītā uzvalkā, rūtainā rītamētelī, biezā kažokā)

3. Tētim pār plecu ir _____.

(āmurs, šautene, cirvis)

4. Māmiņa apsien

_____.

(siltu vilnas lakatu, biezu sarkanu kaklautu,
krāsainu zīda lakatu)

5. Daris un Dace

_____.

(apmaldās mežā, kūleņo sniega kupenās,
atrod jauku egli)

6. Lai dabūtu egli, ir jāiet _____.

(saimnieka dārzā, dziļāk mežā, citā mežā)

14.-4. Ieraksti atbildes!

Izlasi jautājumus! Raksti atbildes pilnos teikumos!

1. Kur Avotu ģimene meklē egli?

2. Kādi lapu koki minēti stāstā?

3. Kādi skuju koki minēti stāstā?

4. Kāds gadalaiks minēts stāstā?

5. Vai tētis atrod egli?

14.-5. Skaitļa vārdi

Skaitļa vārdi norāda priekšmetu skaitu (daudzumu) vai arī kārtu, kādā priekšmeti viens otram seko.

Pamata skaitļa vārdi norāda priekšmetu skaitu (daudzumu) un atbild uz jautājumu cik?

Kārtas skaitļa vārdi norāda kārtu, kādā priekšmeti viens otram seko, un atbild uz jautājumu kurš? kura?

Raksti dotos pamata un kārtas skaitļa vārdus atbilstošajā slejā!

viens	trešā	pirmais	četri	trīs	astotā
desmit	desmitais	septiņi	sestā	otrais	astoņi
vienpadsmitais	divi	pieci	ceturtais	seši	

Pamata skaitļa vārdi

divdesmit

Kārtas skaitļa vārdi

divdesmitais

14.-6. Pamata un kārtas skaitļa vārdi

1. Raksti atbildi un izmanto pamata vai kārtas skaitļa vārdu! Katru skaitļa vārdu drīkst lietot tikai vienu reizi.

1. Cik māju? <u>Trīs mājas</u>	Kura māja? <u>Trešā māja</u>
2. Cik cirvju? _____	Kurš cirvis? _____
3. Cik saimnieku? _____	Kurš saimnieks? _____
4. Cik kažoku? _____	Kurš kažoks? _____
5. Cik mežu? _____	Kurš mežs? _____
6. Cik egļu _____	Kura egle? _____
7. Cik kupenu? _____	Kura kupena? _____
8. Cik lakatu? _____	Kurš lakats? _____
9. Cik liepu? _____	Kura liepa? _____
10. Cik kļavu? _____	Kura kļava? _____

2. Uzraksti piecus teikumus ar dažādiem pamata un kārtas skaitļa vārdiem!

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

14.-7. Skaitļa vārdi - „viens pa desmit” utt.

Skaitļi 11-19 ir veidojušies no vārdu savienojuma 'pāri par desmit': 'viens pāri par desmit' = vienpadsmit. Laika gaitā tas saīsinājies līdz 'viens pa desmit' un beidzot līdz 'vienpadsmit'.

Pēc parauga raksti skaitļus vārdiem!

<i>16</i>	<i>seši pa desmit</i>	<i>sešpadsmit</i>
13		
18		
14		
11		
17		
12		
15		
19		

14.-9. Īpašvārdi un īpašības vārdi

Izlasi īpašvārdus! Katram īpašvārdam uzraksti vienu īpašību!
 Īpašības vārdi nedrīkst atkārtoties!

Īpašvārds	Īpašības vārds
<i>Dace</i>	<i>mīļa</i>
Daris	
Franks	
Hilda	
Kriksis	
Muris	
Latvija	
Austrālija	
Mičiganas ezers	
Čikāga	
Baltijas jūra	

15. Svētvakarā

Lilijas Blūmas stāsts

Ziemsvētku vakarā Avotu ģimene brauc uz baznīcu.

Visa pilsēta mirdz svētku ugunīs.

Baznīca ir cilvēku pilna. Tur ir gaiši un silti. Blakus altārim stāv slaida egle.

Mācītājs stāsta par seno Ziemsvētku nakti. Par ganiem, kas laukā sargāja savus lopus. Tad pie viņiem nolaidās spožs eņģelis un sacīja:

„Es jums pasludinu lielu prieku!

Jums šonakt Pestītājs dzimis!”

Sāk skanēt baznīcas zvani. Ārā, baznīcas priekšā, satiekas draugi un paziņas.

„Priecīgus svētkus!” viņi novēl viens otram.

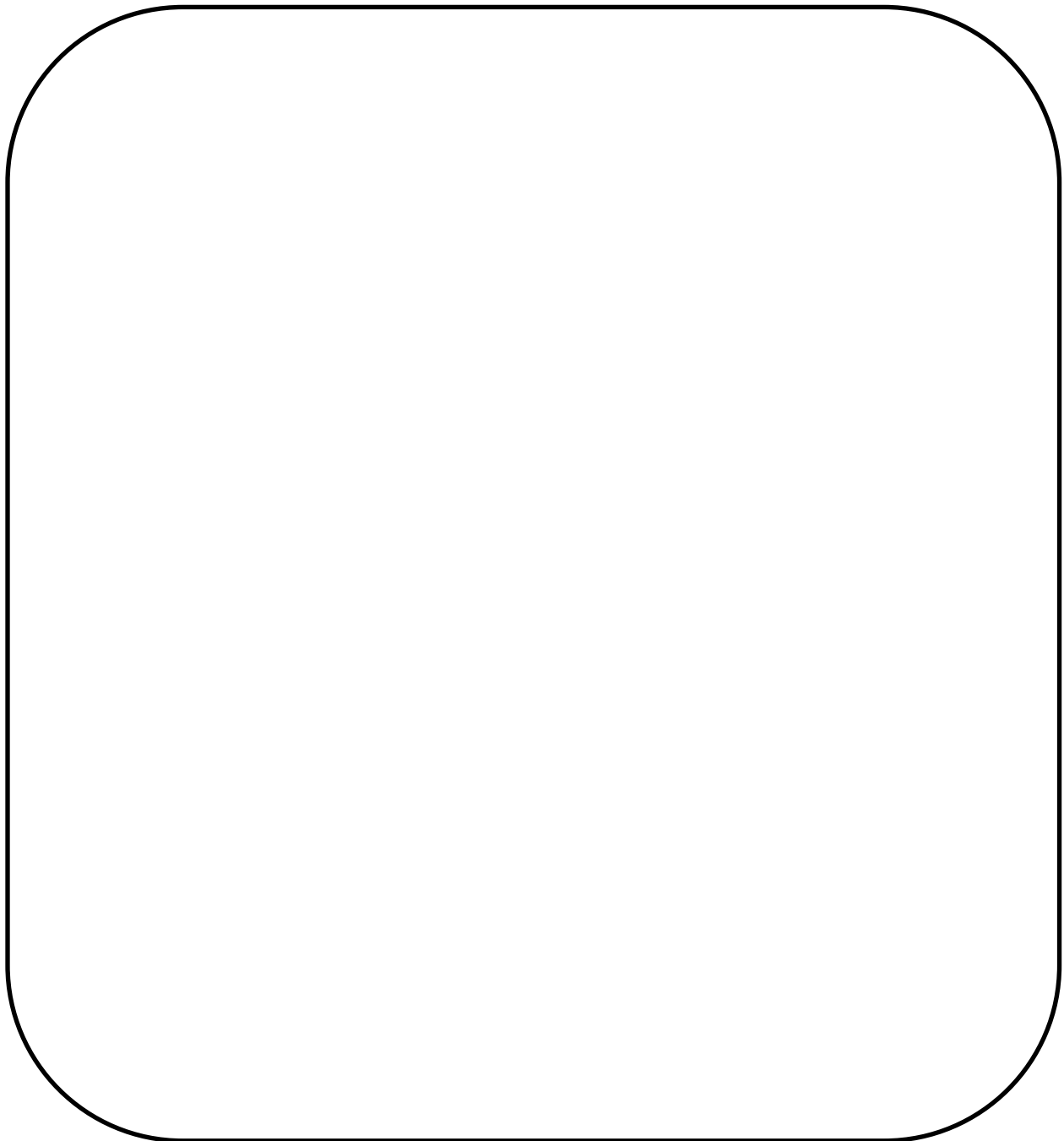
Daris un Dace ierauga savu vectēvu un vecmammu. Tie brauks viņiem līdz uz mājām svinēt Ziemsvētkus.

Mājās, skaisti izgreznota, gaida egle. Zem zariem šovakar dāvanas.

**Uzraksti trīs stāstījuma teikumus, kā Ziemassvētkus svin jūsu mājās!
Uzzīmē Svētku vakaru savās mājās!**

1. _____
2. _____
3. _____

Jaunie vārdi - 15. Svētvakarā

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
ieraudzīt, ierauga, ieraudzīja, ieraudzīs	altāris	baznīca
sen	dāvana	mirdzēt, mirdz, mirdzēja, mirdzēs
	gans	
	izgreznots, -a	
	lops	
	mācītājs, -a	
	nolaisties, nolaižas, nolaidās, nolaidīsies	
	pasludināt, pasludina, pasludināja, pasludinās	
	paziņa	
	sargāt, sargā, sargāja, sargās	
	slaidis, -a	

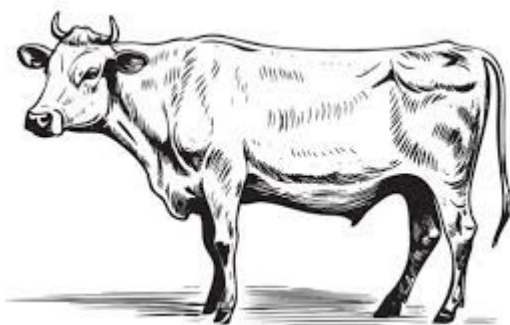
15.-1. Jaunie vārdi

Savieno vārdu ar atbilstošo attēlu!

baznīca

dāvana

gans

lops

slaidis

15.-2. Pabeidz teikumus!

Ieraksti dotos vārdus atbilstošajos teikumos!

paziņas	otram	baznīcu	nakti
egle	dāvanas	egle	vecmamma

1. Ziemsvētku vakarā Avotu ģimene brauc uz _____.
2. Blakus altārim stāv slaida _____.
3. Mācītājs stāsta par seno Ziemsvētku _____.
4. Ārā, baznīcas priekšā, satiekas draugi un _____.
5. Daris un Dace ierauga savu vectēvu un _____.
6. Mājās, skaisti izgreznota, gaida _____.
7. Zem egles zariem šovakar _____.
8. „Priecīgus svētkus!” viņi novēl viens _____.

15.-3. Jaunie vārdi teikumos

Uzraksti ar dotajiem vārdiem trīs stāstījuma un divus jautājuma teikumus!

dāvana

izgreznots

paziņa

sargāt

slaida

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

15.-4. Ziema vai Ziemsvētki

Apvelc ar ziemu vai Ziemsvētkiem saistītos vārdus!

sniegavīrs	šūpoles	kupenas
pūpoli	zābaki	peldbikses
ragavas	sveces	kažoks
tītars	līgotāji	sniega pārslas
piparkūkas	raibas olas	tulpes
sīpolu mizas	ozolu vainagi	egle
siers	eņģeļmati	slidas

15.-5. Pareizi vai nepareizi?

Katrā lodziņā viens vārds vai vārdu savienojums ir uzrakstīts nepareizi. Izsvītro to!

basnīca, baznīca
macītajs, mācītājs
iņģelis, eņģelis
vectēvs, vektēvs
igle, egle
davanas, dāvanas

Ziemsvētki, Ziemsvātki
Avotu ģimene, avotu ģimene
zvanni, zvani
spošs, spožs
isgreznota, izgreznota
daris un dace, Daris un Dace

15.-6. Es, tu

1. Ar katru teikuma pāri rīkojies šādi:

- a. Pirmajā teikumā uz līnijas uzraksti savu vārdu!
- b. Nākamajā teikumā uz līnijas uzraksti vārdu ,es'!
- c. Izlasi teikumus skaļi!

1. _____ (tavs vārds) ēd pankūkas.

_____ ēdu pankūkas.

2. _____ (tavs vārds) brauc ar divriteni.

_____ braucu ar divriteni.

3. _____ (tavs vārds) lasa grāmatu.

_____ lasu grāmatu.

1. 2. Ar katru teikuma pāri rīkojies šādi:

a. Pirmajā teikumā uz līnijas uzraksti sava drauga vai draudzenes vārdu!

b. Nākamajā teikumā uz līnijas uzraksti vārdu ,tu'!

c. Izlasi teikumus skaļi!

1. _____ (drauga vai draudzenes vārds) staigāja pa dārzu.

_____ staigāji pa dārzu.

2. _____ (drauga vai draudzenes vārds) peldējās ezerā.

_____ peldējies ezerā.

3. _____ (drauga vai draudzenes vārds) mācījās dzejoli no galvas.

_____ mācījies dzejoli no galvas.

15.-7. Viņš, viņa

Ar katru teikuma pāri rīkojies šādi:

a. Pirmajā teikumā uz līnijas uzraksti iekavās izskaidroto vārdu!

b. Nākamajā teikumā uz līnijas uzraksti vārdu ,viņš' vai ,viņa'!

Lieto ,viņš', ja pirmajā teikumā ierakstītais vārds ir **vīriešu dzimtes lietvārds**! Lieto ,viņa', ja pirmajā teikumā ierakstītais vārds ir **sieviešu dzimtes lietvārds**!

c. Izlasi teikumus skaļi!

1. _____ (nevis māsa, bet) dzied.
_____ dzied.

2. _____ (nevis krusttēvs, bet) brauc ciemos.
_____ brauc ciemos.

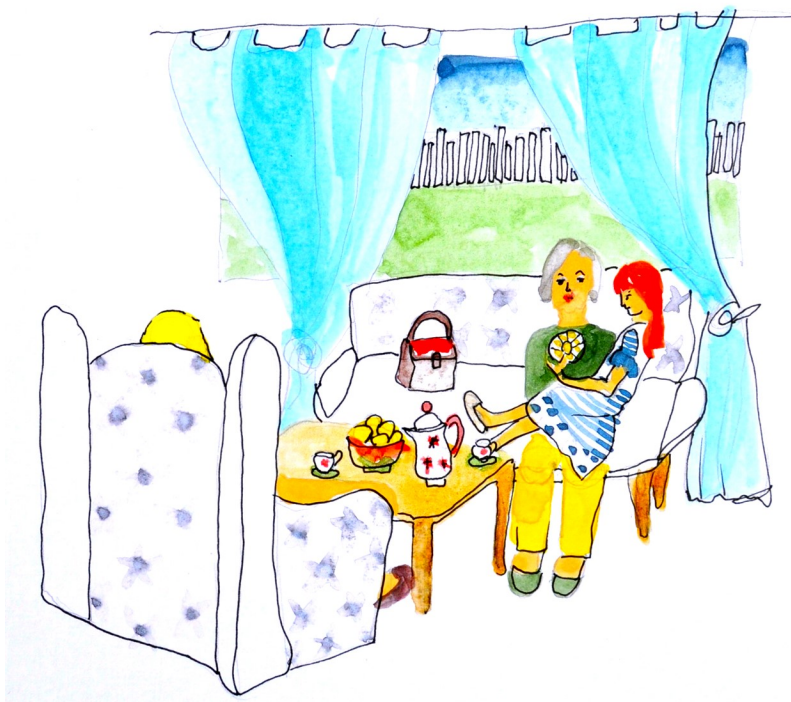
3. _____ (vīrs, kas cep maizi) gatavo mīklu
saldskābmaizei.
_____ gatavo mīklu saldskābmaizei.

4. _____ (sieviete, kas māca skolā) stāv pie
tāfeles.
_____ stāv pie tāfeles.

5. _____ (brāļa vai māsas vārds) iet gulēt.
_____ iet gulēt.

16. Ciema kukulis

Lilijas Blūmas stāsts

Liepas kundze ir gaidīts ciemiņš Avotu mājā. Vienmēr laipna un labā omā, viņa nekad nenāk tukšām rokām. Kāda konfekte, cepums, auglis vai rieksts arvien atrodas viņas kabatā vai somā.

Tāpēc bērni, viešņai atnākot, apkārt

vien grozās. Dace pat iesēžas klēpī. Taču Liepas kundze šoreiz runā ar mammu un ciema kukuli liekas pavisam aizmirsusi.

Kādu laiku Dace apbrīno saktu pie Liepas kundzes tērpa. Tā ir no dzintara un sudraba un ļoti skaista.

Tad Dace pieliecas tuvāk un klusi jautā: „Liepas kundze, ko jūs mums šodien atnesāt?”

„Vai, meit! Tā ciemiņiem neprasa! Tas nav pieklājīgi,” mamma apsauc meiteni.

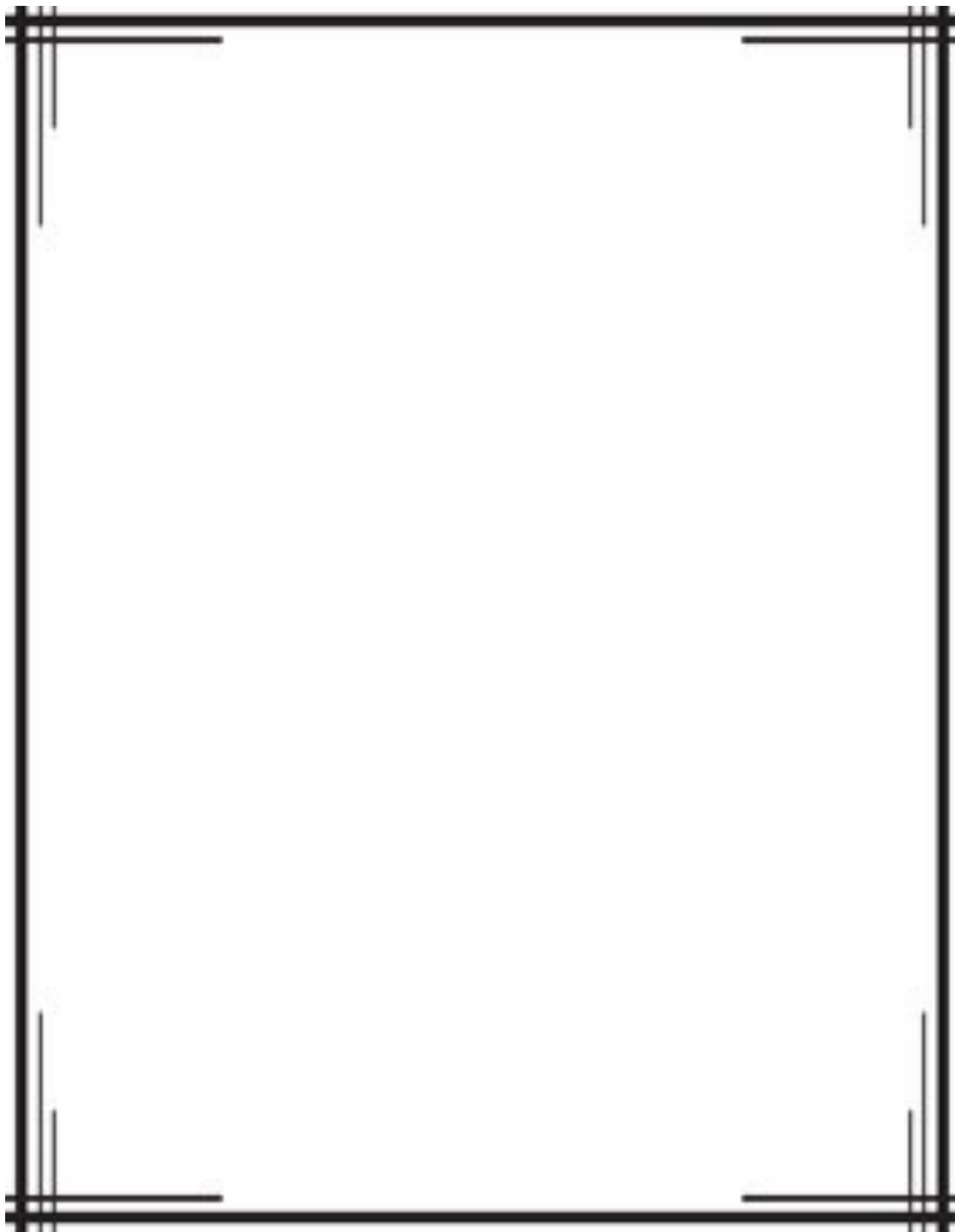
Dace nokaunas un grib skriet projām, taču Liepas kundze to attur.

„Tā jau dažreiz gadās, Dace! Citreiz tu zināsi, ka tā neklājas,” viņa mīļi runā.

„Pati nezinu, kā man tas ciema kukulis šoreiz aizmirsās.

Bet tas nekas! Tā vietā pastāstīšu jums stāstu!”

Uzzīmē vislabāko ciema kukuli, kādu jebkad esi saņēmis!

Jaunie vārdi - 16. Ciema kukulis

Iemācies un legaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
konfekte	apbrīnot, apbrīno, apbrīnoja, apbrīnos	soma
	apsaukt, apsauc, apsauca, apsauks	
	ciema kukulis	
	ciemiņš	
	gaidīts, -a	
	grozīties, grozās, grozījās, grozīsies	
	klēpis	
	laipns, -a	
	neklāties, neklājas, neklājās, neklāsies	
	nokaunēties, nokaunas, nokaunējās, nokaunēsies	
	oma	
	sakta	
	tērps	
	viesis, -šņa	

16.-1. Jaunie vārdi

Pieraksti katram attēlam attiecīgo jauno vārdu!

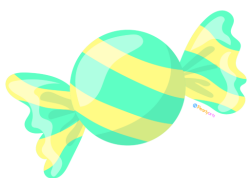
konfekte

soma

klēpis

sakta

tērps

16.-2. Jaunie vārdi teikumos

Ieraksti teikumos atbilstošo no dotajiem vārdiem! Pieraksti, vai tas ir stāstījuma teikums vai jautājuma teikums!

omā laipnā grozījās ciemiņš apbrīnoju

1. Mūsu _____ atbrauks drīz.

2. Vai tu esi sliktā _____?

3. Piles _____ pa pagalmu.

4. Es _____ skaisto saktu.

5. Kur ir _____ meitene?

Stāstījuma teikuma beigās liek _____.

Jautājuma teikuma beigās liek _____.

16.-3. Pareizie vārdi

Ieraksti teikumos atbilstošo no lodziņos esošajiem vārdu savienojumiem!

1. Liepas kundze ir gaidīts ciemiņš

maizes kukuli

ciema kukuli

2. Viņa nekad nenāk

Liepas kundzei

Liepas kungam

3. Liepas kundze šoreiz runā

dzintara un zelta

dzintara un sudraba

4. Liepas kundze šoreiz ir aizmirsusi

tukšām rokām

tukšām bļodām

5. Dace apbrīno saktu, kas pieder

Avotu dārzā

Avotu mājā

6. Liepas kundzes sakta ir no

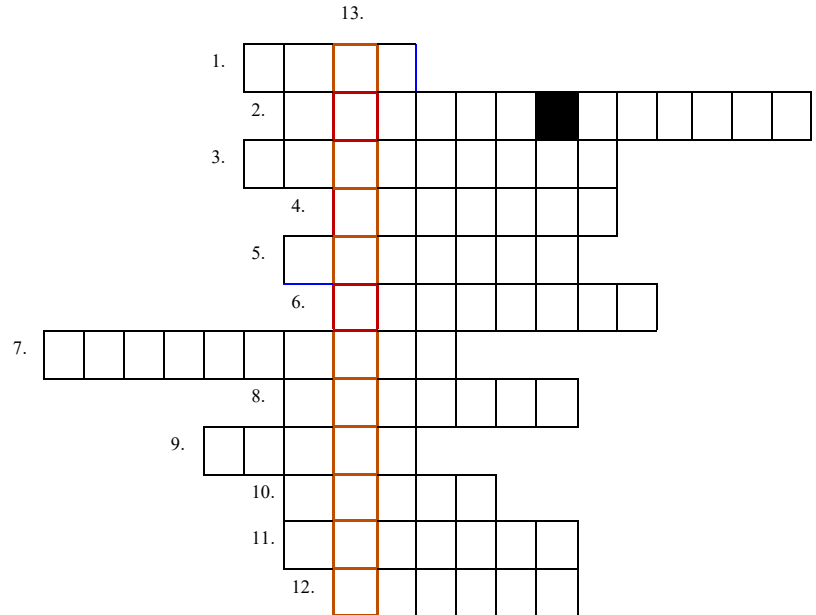
ar mammu

ar vecmammu

16.-4. Krustvārdu mīkla

Lasi uzdotos atrisinājumus un izpildi krustvārdu mīklu!

1. Dara māsa ir _____.
2. Kundze, kas parasti nāk ar ciema kukuli.
3. Dace _____ tuvāk Liepas kundzei.
4. Mamma apsauc _____.
5. Liepas kundze ir vienmēr _____.
6. Liepas kundzei ir kādreiz līdz _____.
7. Šoreiz Liepas kundze ir _____ ciema kukuli.
8. Sakta ir ļoti _____.
9. Dace grib skriet prom, bet Liepas kundze viņu _____.
10. Dace iesēžas viešņai _____.
11. Liepas kundze ir _____.
12. Ciema kukuļa vietā viņa šoreiz pastāstīs _____.
13. Kas rakstīts stateniskajā slejā? _____

16.-5. Mēs, jūs

1. Ar katru teikuma pāri rīkojies šādi:

- a. Pirmajā teikumā uz līnijas uzraksti savu vārdu un sava drauga/draudzenes vārdu! Starp vārdiem ieraksti vārdu ,un', piemēram, „Dace un Māra”!
- b. Nākamajā teikumā uz līnijas īpašvārdu vietā uzraksti vārdu ,mēs’!
- c. Izlasi teikumus skaļi!

1. _____ brauc uz skolu.

_____ braucam uz skolu.

2. _____ spēlē tenisu.

_____ spēlējam tenisu.

3. _____ ēd pusdienas.

_____ ēdam pusdienas.

2. Ar katru teikuma pāri rīkojies šādi:

- a. Pirmajā teikumā uz līnijas uzraksti divu draugu/draudzeņu vārdus! Starp vārdiem ieraksti vārdu ,un', piemēram, „Vilis un Kārlis”!
- b. Nākamajā teikumā uz līnijas īpašvārdu vietā uzraksti vārdu ,jūs’!
- c. Izlasi teikumus skaļi!

1. _____ gāja uz upi makšķerēt.

_____ gājāt uz upi makšķerēt.

2. _____ dziedāja Latvijas himnu.

_____ dziedājāt Latvijas himnu.

3. _____ pirka krējuma konfektes.

_____ pirkāt krējuma konfektes.

16.-6. Viņi, viņas

1. Ar katru teikuma pāri rīkojies šādi:
 - a. Izlasi pirmo teikumu!
 - b. Nākamajā teikumā uz līnijas īpašvārdu vietā uzraksti ,viņi' vai ,viņas'!
 - c. Izlasi abus teikumus skaļi!

1. Pēteris un Mikus bija veikalā.
_____ nopirka grāmatas.
2. Zane un Ilga bija veikalā.
_____ nopirka lelles.
3. Ruta un Daina piedalījās nometnē.
_____ spēlēja bumbu.
4. Zēni piedalījās nometnē.
_____ mācījās gatavot putnu būrus.
5. Skolotāji ieradās skolā.
_____ katrs aizgāja uz savu klasi.
6. Meitenes runāja pa telefonu.
_____ skaļi smējās.

16.-7. Stāstījuma un jautājuma teikumi

1. Uzraksti trīs stāstījuma teikumus par ciema kukuli! Katrā teikumā iesaisti vismaz vienu īpašības vārdu! Pasvītro to!

1. _____

2. _____

3. _____

2. Uzraksti trīs jautājuma teikumus par saktu! Katrā teikumā iesaisti vismaz vienu īpašības vārdu! Pasvītro to!

1. _____

2. _____

3. _____

17. Dzintars

Lilijas Blūmas stāsts

„Par ko jūs stāstīsīt?” ziņkāri jautā Daris.

„Nu kaut vai par šo pašu saktu, kas Dacei tik ļoti patīk,” atsaka Liepas kundze.

„Vai jūs, bērni, zināt, kur dabū dzintaru?”

„Jā, Latvijā! Tētis teica, ka viļņi izskalo dzintaru no Baltijas jūras,” stāsta Daris un Dace.

„Pareizi! Tāpēc Latviju dažreiz sauc arī par Dzintara zemi un Baltijas jūru — par Dzintara jūru.

Bet patiesībā dzintars nav nekas cits kā koku sveķi. Sen, sen pirms daudziem miljoniem gadu tur, kur tagad Baltijas jūra, auga

vareni meži.

Karstā laikā no kokiem tecēja lipīgi sveķi. Vēlāk tie nonāca jūrā. Tur sveķi pamazām kļuva cieti un gludi.

Tā radās dzintars.

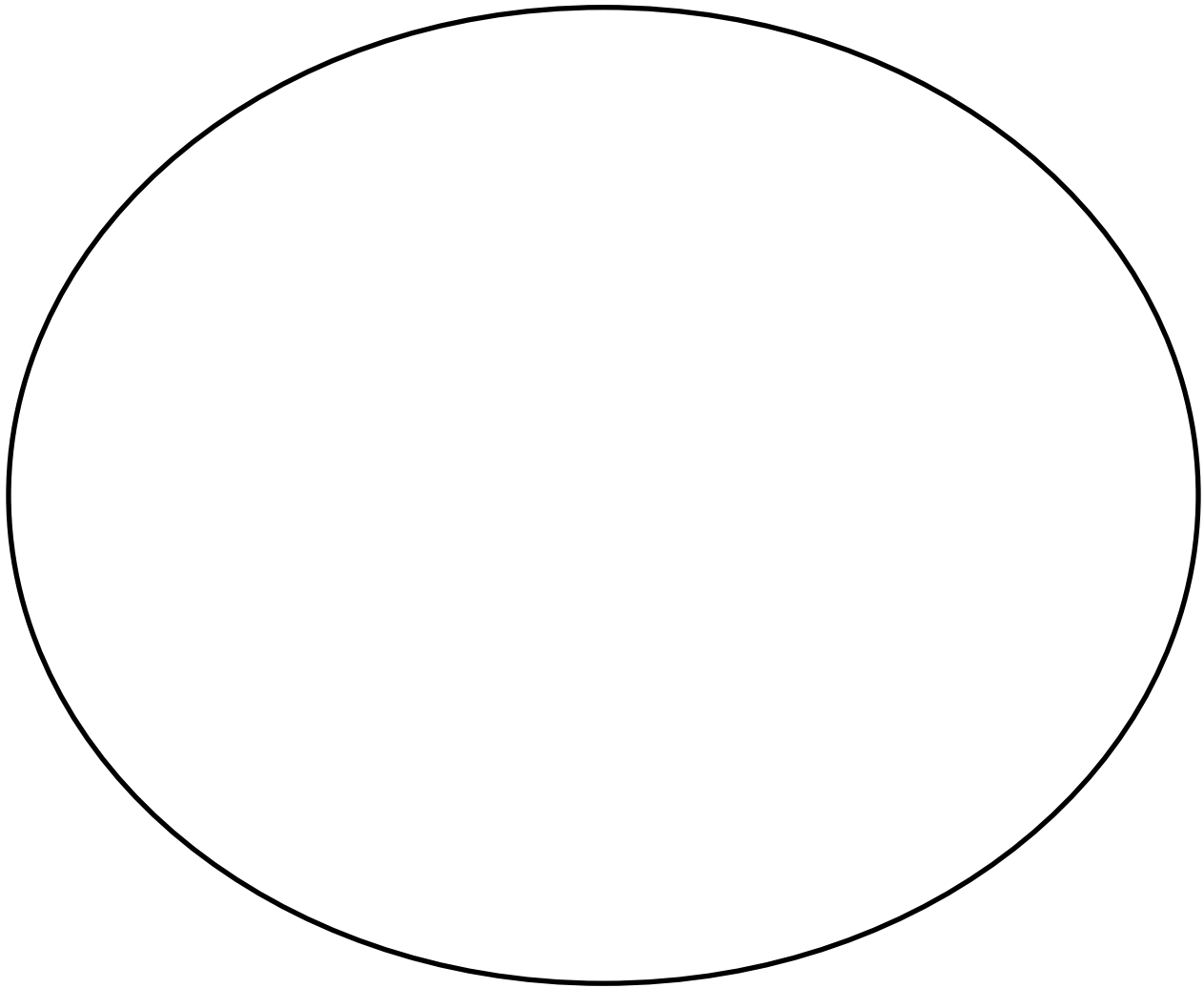
Vētrainā laikā, kad jūra viļņo,

krastā izmet daudz dzintara gabalu. Citi ir lielāki, citi mazāki. Pats prāvākais, reiz atrastais gabals esot lielāks par cilvēka galvu.”

Jaunie vārdi - 17. Dzintars

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
ciets, -a	atteikt, atsaka, atsacīja, atsacīs	sakta
vilnis	gluds, -a	
	izskalot, izskalo, izskaloja, izskalos	
	krasts	
	lipīgs, -a	
	nonākt, nonāk, nonāca, nonāks	
	prāvs, -a	
	rasties, rodas, radās, radīsies	
	sveķi	
	varens, -a	
	vētrains, -a	
	viļņot, viļņo, viļņoja, viļņos	
	ziņkārs, -a	

Uzzīmē piecus dzintara gabalus!

17.-1. Jaunie vārdi

Attēlo jaunus vārdus zīmējumos!

vilnis

sveķi

vētrains

krasts

prāvs (dzintars)

ciets

17.-2. Jaunie vārdi teikumos

Ieraksti teikumos atbilstoši no dotajiem vārdiem!

ciets vilņus izskaloja lipīgs varens

1. Vēji sacēla jūrā lielus _____.
2. Tas ir _____ tornis.
3. Akmens ir _____, bet spilvens ir mīksts.
4. Vētra _____ krastā dzintara gabalus.
5. Medus ir _____.

17.-3. Pareizs, nepareizs

Katra teikuma priekšā uzraksti:

P - ja teikums ir pareizs,

N - ja teikums ir nepareizs!

- ___ 1. Dzintars rodas, kad viļņi izskalo krastā mazus jūras kukainīšus.
- ___ 2. Lielākais dzintara gabals esot lielāks par cilvēka galvu.
- ___ 3. Latviju dažreiz sauc par Dzintara zemi.
- ___ 4. Dzintars ir sacietējuši koku sveķi.
- ___ 5. Sveķi iztek no visiem kokiem.
- ___ 6. No dzintara darina bērnu rotaļlietas.
- ___ 7. Baltijas jūru sauc par Sveķu jūru.
- ___ 8. Pirms daudziem miljoniem gadu tur, kur tagad Baltijas jūra, auga vareni meži.
- ___ 9. Parasti dzintars ir zilā krāsā.
- ___ 10. Dzintaru vajag meklēt pirms lielas vētras.

17.-4. Vajadzīgie vārdi

Ieraksti teikumos stāstam atbilstošos vārdus vai vārdu savienojumus!

1. „Tētis teica, ka viņi izskalo dzintaru no _____
_____,” stāsta Daris un Dace.
2. Latviju dažreiz sauc par _____
_____.
3. Karstā laikā no kokiem tecēja _____
_____.
4. Sveķi pamazām kļuva _____ un
_____.
5. Vētrainā laikā krastā izmet daudz _____
_____.
6. Citi ir _____, citi _____.
7. Prāvākais, reiz atrastais dzintara gabals esot lielāks par
_____ .

17.-5. Vingrinies izmantot vietniekvārdus!

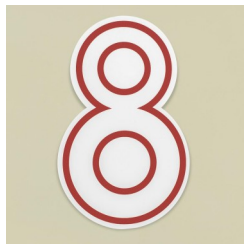
Izlasi teikumus! Uz līnijas raksti pareizo vietniekvārdu!

1. Mani sauc Rita. _____ esmu Kārļa māsa.
2. Zēns gāja uz veikalu. _____ nopirka konfektes.
3. Vilis un Daris ir klasesbiedri. _____ ir draugi.
4. Pēteris spēlēja bumbu. _____ gaidīja savus draugus.
5. Es redzēju Guntu skolā. Vai _____ arī viņu redzēji?
6. Maira un Līvija brauca ar autobusu. _____ brauca iepirkties.
7. Mani sauc Dace. Vai _____ esmu Dara māsa?
8. Es skrēju pa ceļu. Vai _____ arī skrēji pa ceļu?
9. Tētis strādā pilsētā. _____ brauc uz darbu ar autobusu.
10. Mamma spēlē ērģeles baznīcā. _____ ir baznīcā katru svētdienu.

17.-6. Skaitīsim!

Raksti uz līnijas attēloto skaitli vārdiem! Pieraksti tam līdzās atbilstošu lietvārdu!

17.-7. Pēc kārtas

Uzraksti sarkanā krustiņa kārtas skaitli ar ciparu un vārdu! Pieraksti ar skaitļa vārdu saskaņotu lietvārdu!

X X X X X X X

6. sestais (vai sestā) kāķis (vai puķe)

X X X

X X X X

X X X X X X X X X

X X X X X

X X X X X X X X

X X

X X X X X X X X X X

X X X

X X X X X

18. Atradums kāpostu dobē

Lilijas Blūmas stāsts

„Vai jūs arī meklējat dzintaru Latvijas jūrmalā?” taujā Dace.

„Meklēju gan,” smaida Liepas kundze. „Mazus gabalus jau varēja atrast gandrīz vienmēr. Visvairāk tur, kur bija sanesti dažādi jūras gruži. Bet dažreiz glīts, dzeltens gabals gulēja arī viens pats tīrās smiltīs. Taču šo, savu lielāko, es neatradu vis jūrmalā, bet dārzā, kāpostu dobē.”

„Kāpostu dobē?
Kā tā?” brīnās Daris
un Dace.

„Bez dzintara
Baltijas jūras izmet
krastā vēl arī ko citu.
Tie ir norauti jūras

augi, ko sauc arī par jūras zālēm jeb mēsliem. Ar tiem dažreiz mēslo laukus un dārzus. Tā kopā ar tiem mūsu dārzā nemanīts bija nonācis liels dzintara gabals. Tur es to atradu, ravējot kāpostu dobi.”

„Un no šī dzintara gatavota jūsu sakta?” jautā mamma.

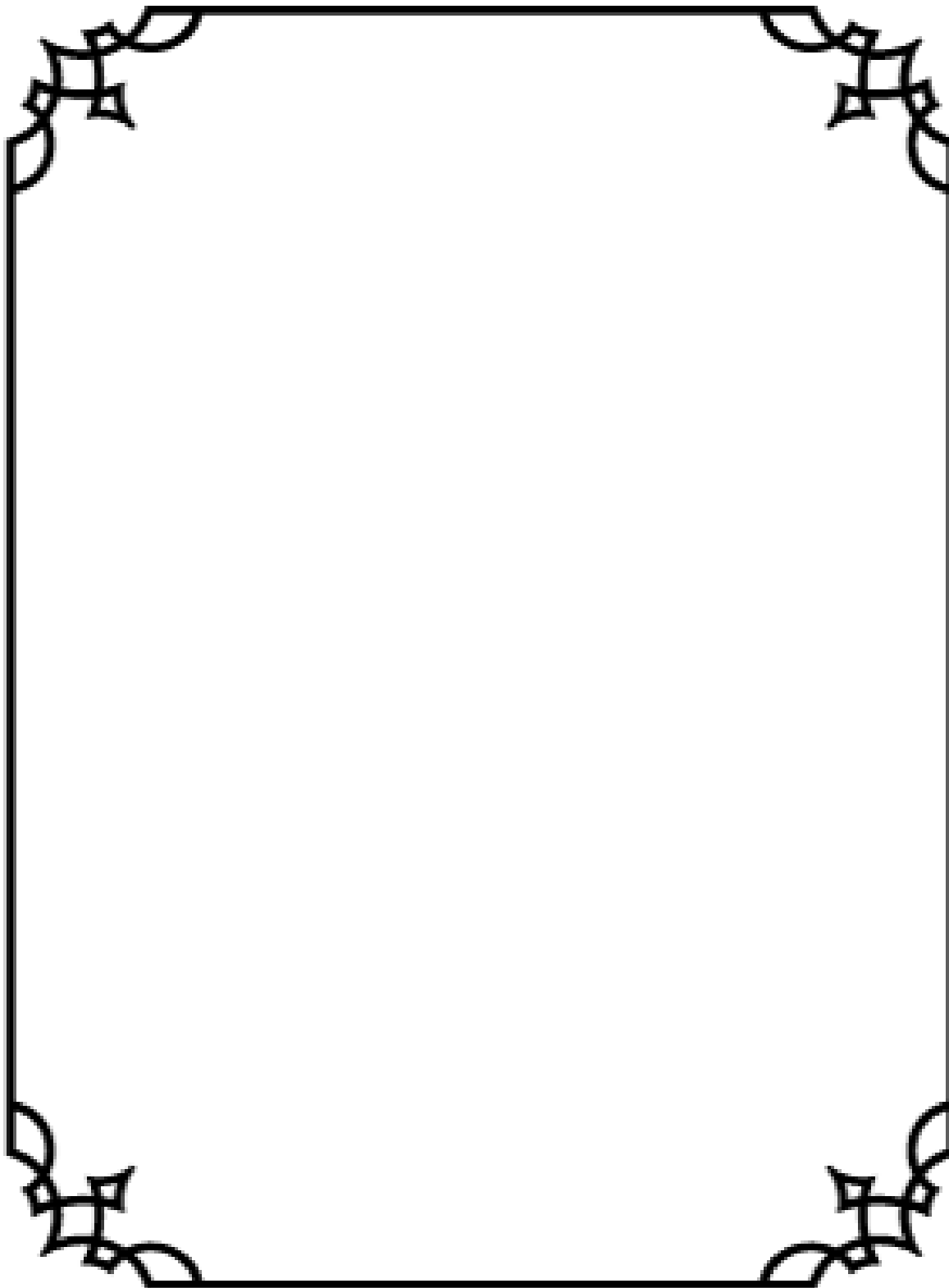
„No šī dzintara gabala iznāca sakta, gredzens un aproču pogas,” nobeidz viešņa.

„Paldies, Liepas kundze!” Tas bija ļoti skaists stāsts!” priecājas Dace.

Un Daris piebilst: „Labākais ciema kukulis, kāds mums jebkad bijis!”

Uzzīmē dzintara gabalu, no kura izgatavoja saktu, gredzenu un aproču pogas!

Jaunie vārdi - 18. Atradums kāpostu dobē

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
smiltis	aproču poga	ciema kukulis
tīrs, -a	augi	dobe
	gabals	glīts, -a
	gruzis	krasts
	jūras zāles	sakta
	kāposts	viesis, -šņa
	mēsli	
	mēslo, mēslo, mēsloja, mēslos	
	nobeigt, nobeidz, nobeidza, nobeigs	
	norauts, -a	
	piebilst, piebilst, piebilda, piebildīs	
	ravēt, ravē, ravēja, ravēs	
	taujāt, taujā, taujāja, taujās	

18.-1. Jaunie vārdi

Savieno vārdu ar pareizo attēlu!

smiltis

aproču pogas

jūras zāles

kāposti

ravēt

18.-2. Jaunie vārdi teikumos

lesaisti jaunus vārdus teikumos!

augi

dobe

gabals

krasts

taujāt

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

18.-3. Trūkstošie vārdi

Izlasi stāstu! Ieraksti teikumos atbilstošus trūkstošos vārdus!

1. „Vai jūs arī meklējāt dzintaru _____jūrmalā?” taujā Dace.
2. „Dažreiz glīts, _____ gabals gulēja arī viens pats _____ smiltīs.
3. Savu lielāko dzintara gabalu es neatradu vis _____, bet dārzā, _____.
4. „Un no šī dzintara gatavota _____ _____?” jautā mamma.
5. „No šī dzintara gabala iznāca _____, _____ un _____.”
6. „Paldies, _____! Tas bija ļoti _____!” priecājas Dace.

18.-4. Pareizā atbilde

Atzīmē pareizo, tekstam atbilstošo atbildi!

1. Liepas kundze kāpostu dobē atrada

_____ a) dzintara saktu

_____ b) dzintara gredzenu

_____ c) dzintara gabalu

2. Liepas kundze atrada dzintaru, kad viņa

_____ a) taisīja dobi

_____ b) ravēja dobi

_____ c) laistīja dobi

3. Mazus dzintara gabalus varēja atrast

_____ a) ļoti reti

_____ b) gandrīz vienmēr

_____ c) tikai saulainās dienās

4. Dzintaru visvairāk var atrast tur, kur

_____ a) sekls jūras ūdens

_____ b) tīra jūras smilts

_____ c) sanesti dažādi jūras gruži

5. Ar jūras zālēm dažreiz

_____ pušķo istabas

_____ baro suņus un kaķus

_____ mēslo dārzus un laukus

18.-5. Vietniekvārdi

Vietniekvārdus **lieto personu un citu vārdu vietā.**

Personu vietniekvārdi **vienskaitlī: es, tu, viņš, viņa.**

Personu vietniekvārdi **daudzskaitlī: mēs, jūs, viņi, viņas.**

Izlasi katru teikumu un pasvītro vietniekvārdus un īpašības vārdus!
Pārveido teikumus daudzskaitlī!

1. Es biju veikalā. Mēs bijām veikalā.

2. Es nopirku divas jaunas grāmatas.

3. Tu biji veikalā. _____

4. Tu nopirki cukuru un saldumus. _____

5. Zēns bija veikalā. _____

6. Ko puisis nopirka? _____

7. Meitene bija dārzā. _____

8. Ko viņa redzēja? _____

18.-6. Lietvārdu skaitlis (atkārtojums)

Izlasi lietvārdus! Ja pirmajā slejā lietvārds rakstīts vienskaitlī, tad daudzskaitļa slejā uzraksti to daudzskaitlī. Ja pirmajā slejā lietvārds rakstīts daudzskaitlī, tad vienskaitļa slejā uzraksti to vienskaitlī!

Lietvārds - kas?	Vienskaitlis	Daudzskaitlis
<i>poga</i>		<i>pogas</i>
<i>augi</i>	<i>augš</i>	
dobe		
gabals		
jūras zāles		
kāposti		
sakta		
viesi		
dzintars		
jūrmalas		
dārzs		
krasti		
lauks		

19. Kā suns iemācījās riet

Pasaka

Reiz dzīvoja mazs suns, kas vienā jaukā rītā bija aizmirsis riet.

Viņš domāja, domāja —

nomocījās cauru dienu, bet kā nekā, tā nekā!

Otrā rītā suns aizskrēja

pie pīles un lūdzās: „Mīļo
krustmāt, iemāci man riet!
Lūdzu, lūdzu! Es tevi nekad
vairs netrenkāšu, nekad
nebidēšu!”

Pīle laipni atsaucās:

„Saki tikai pēk-pēk! Saki

vien droši: pēk-pēk!”

Suns žēli iegaudojās un aizskrēja.

Viņš zināja, ka vēl neviens suns tā nav rējis.

Pretim nāca cūka.

„Mīļā zelta cūka, iemāci man riet!”

Cūka labsirdīgi rukšķēja:

„Ruk, ruk, ruk! Nu saki tikai ruk-ruk ruk-ruk!”

Suns iegaudojās vēl žēlāk un aizskrēja pie tītara.

„Tītar, klau, tītar, iemāci man riet!”

Tītars lepni sagrieza asti ritenī un buldurēja: „Buldur-buldur-
buldur! Kas tur ko nemācēt? Buldur-buldur-buldur-dur!”

Suns klausījās, klausījās, bet nekā nesaprata. Viņš, gluži izmisis,
nogulās sētmalē un iespieda purnu priekšķepās.

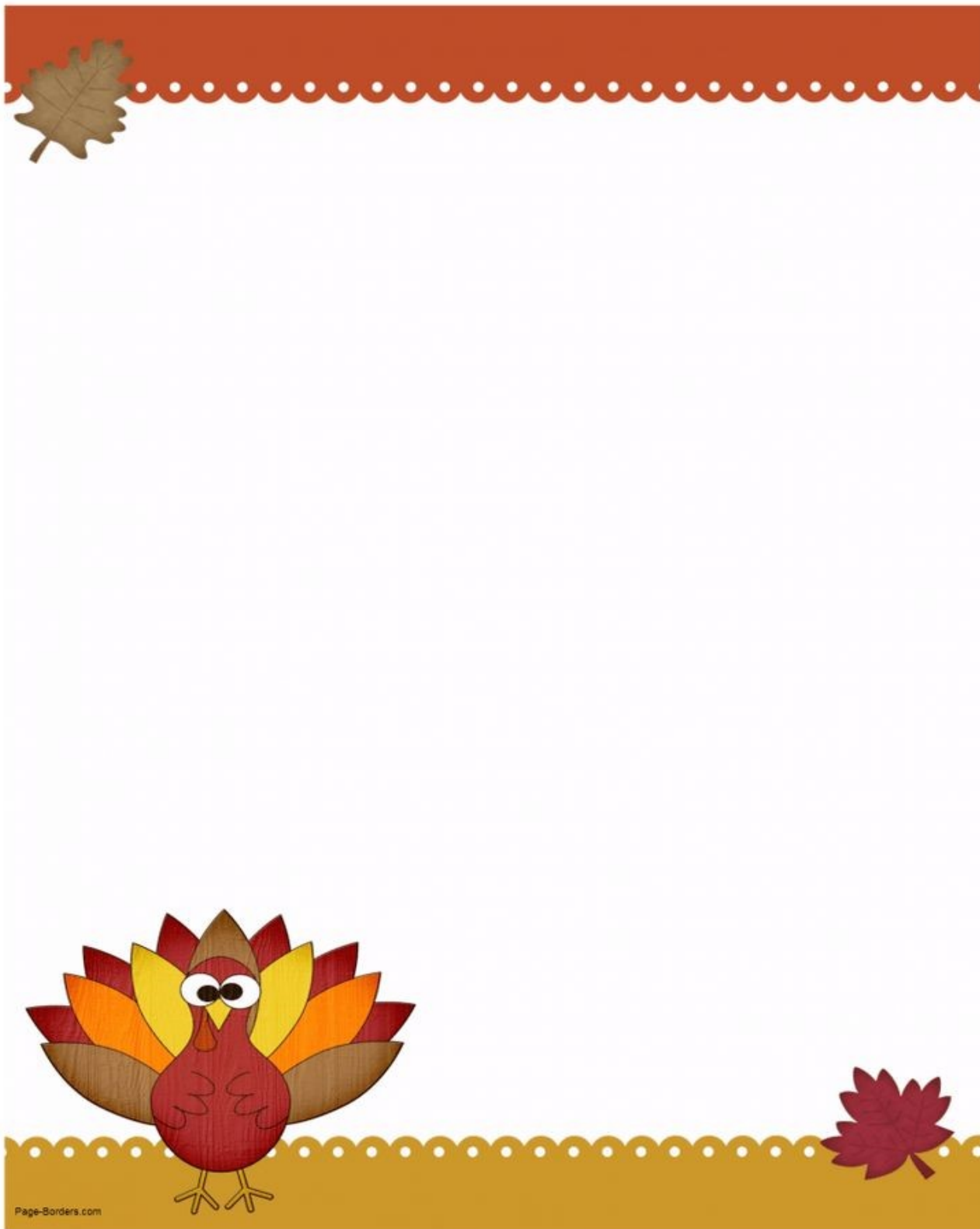
Kur gadījies, kur ne, garām skrēja kaķis.

Suns pēkšņi pietrūkās kājās, metās kaķim pakāļ un — sāka riet!

Cik labi, ka mazais suns ieraudzīja kaķi, jo tad uzreiz atcerējās,
kā jārej.

Ilustrē šo teikumu: Tītars lepni sagrieza asti ritenī un buldurēja:
„Buldur-buldur-buldur!”

Jaunie vārdi - 19. Kā suns iemācījās riet

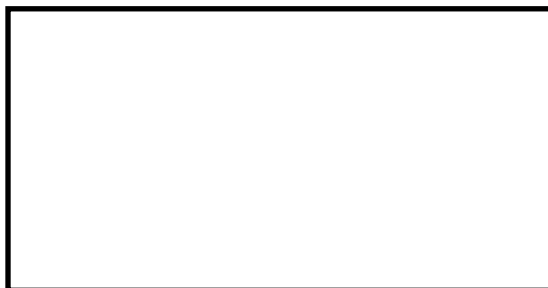
Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
cūka	aste ritenī	kaķis
pīle	atsaukties, atsaucas, atsaucās, atsauksies	
suns	biedēt, biedē, biedēja, biedēs	
	cauru dienu	
	gaudot, gaudo, gaudoja, gaudos	
	ieraudzīt, ierauga, ieraudzīja, ieraudzīs	
	izmisis, -usi	
	krustmāte	
	labsirdīgs, -a	
	mesties pakal, metas pakal, metās pakal, metīsies pakal	
	mocīties, mokās, mocījās, mocīsies	
	pietrūkties kājās, pietrūkstas kājās, pietrūkās kājās, pietrūksies kājās	
	purns	
	riet, rej, rēja, ries	
	sētmale	
	tītars	
	trenkāt, trenkā, trenkāja, trenkās	

19.-1. Jaunie vārdi

Ilustrē jaunus vārdus!

cūka

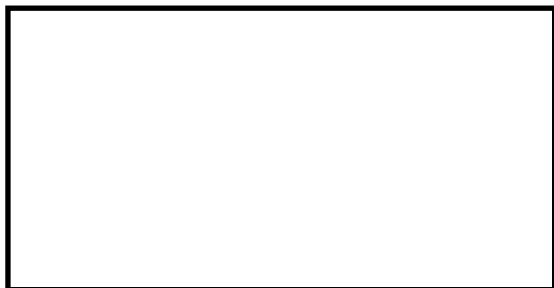
kaķis

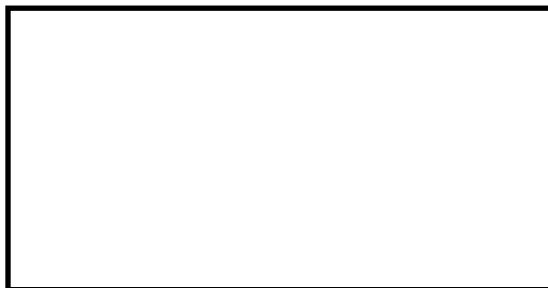
pīle

suns

aste ritenī

purns

sētmale

tītars

19.-2. Jaunie vārdi teikumos

Izlasi tekstu un atbildi uz jautājumiem pilnos teikumos!

1. Kas saka „ruk-ruk-ruk”?

2. Kā pīle saka?

3. Kurš dzīvnieks griež asti ritenī?

4. Kam patīk mani biedēt?

5. Kā sauc tavu krustmāti?

6. Ārā bija liels troksnis. Kas pirmais pietrūkās kājās?

19.-3. Pareizie vārdi

Apvelc teikumam atbilstošo no dotajiem vārdiem un uzraksti to uz līnijas!

1. Suns bija aizmirsis kā
a) iet, b) riet, c) skriet
1. _____
2. Vispirms suns aizskrēja pie
a) tītara, b) cūkas, c) pīles
2. _____
3. Cūka viņam lika teikt
a) ruk, ruk b) buldur, buldur,
c) pēk, pēk
3. _____
4. Tītars sagrieza asti ritenī un
a) rēja, b) skrēja, c) buldurēja
4. _____
5. Suns, gluži izmisis, nogūlās
a) sētmalē, b) zālē, c) ceļmalā
5. _____
6. Suns atcerējās, kā riet, kad
ieraudzīja
a) zaķi, b) kaķi, c) vāveri
6. _____

19.-4. Savieno!

Savieno saderīgos vārdus!

suns

blēj

cūka

īd

zirgs

rej

cālis

kviec

kaķis

buldurē

vista

bauro

gailis

ņaud

govs

pēkšķina

tītars

zviedz

pīle

kladzina

aita

dzied

bullis

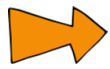
čiepst

19.-5. Vietniekvārdi un to skaitlis

Pasvītro vietniekvārdu katrā teikumā! Uz līnijas raksti 'V', ja vietniekvārds ir vienskaitlī, vai 'D', ja tas ir daudzskaitlī!

1. Viņa iet uz šķūni. _____
2. Es redzu, ka Duksis ķer kaķi. _____
3. Viņi stāv pie dīķa. _____
4. Mēs priecājamies par pīli un cūku. _____
5. Tu aizskrēji līdz dīķim. _____
6. Jūs gājāt pie tītara. _____
7. Viņas apsēdās pie Dukša. _____
8. Viņi klausās, kā tītars buldurē. _____

19.-6. Savieno!

Atceries! Personu vietniekvārdi **vienskaitlī**: es, tu, viņš, viņa.

Personu vietniekvārdi **daudzskaitlī**: mēs, jūs, viņi, viņas.

Savieno vārdus ar attiecīgajiem vietniekvārdiem!

mani draugi

mēs

meitene

viņi

tu un es

viņas

tu un Daris

viņi

zēni

jūs

draudzenes

es

tavs vārds

viņa

(_____)

19.-7. Kur ir vietniekvārds?

Izlasi abus teikumus! Otrajā teikumā apvelc vietniekvārdu! Tad pasvītro pirmajā teikumā to vārdu vai vārdus, kurus vietniekvārds aizstāj! Uz līnijas raksti 'V', ja vietniekvārds ir vienskaitlī, vai 'D', ja tas ir daudzskaitlī.

1. Suns daudz rej!

Viņš ir ļoti skaļš.

2. Pīle teica pēk-pēk.

Viņa skaļi kļiedza.

3. Cūka un tītars dzīvo dārzā.

Viņi ir priecīgi.

4. Kārlis un Sandra ēd zemenes.

Viņi arī dzer pienu.

5. Dace un Hilda priecājas par kaķi.

Viņas skrien kaķim pakaļ.

6. Duksis ir skaists suns.

Viņš ir ļoti mīlīgs.

7. Māra brauks ciemos.

Viņa būs mūsu pirmais ciemiņš.

20. Zvēru dārzā

Lilijas Blūmas stāsts

Krustmāte uzdāvina Dacei zaļu adītu jaku ar baltām pogām.
Dacei jaka ļoti patīk. Viņa to velk vienmēr, kad iziet no mājas.

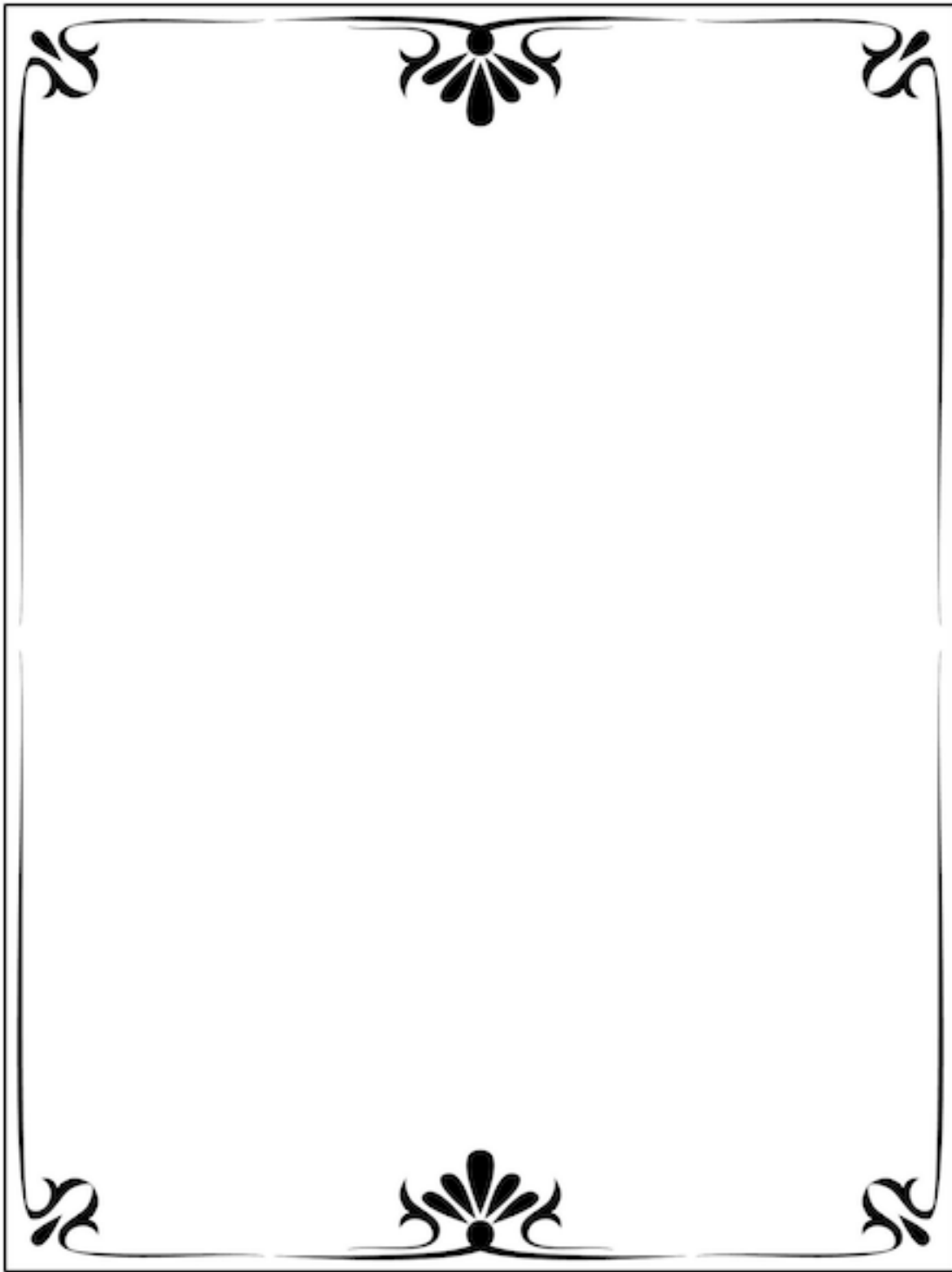
Kādā ziemas
svētdienā Avotu
ģimene brauc uz
zvēru dārzu. Ziemā
tur izskatās
pavisam citādi
nekā vasarā.
Brieži, stirnas,
lapsas un vilki gan
staigā tāpat pa
āru savos aplokos.
Citi zvēri un putni,
kas nāk no siltajām zemēm, tagad dzīvo telpās. Tur ir papagaiļi,
pāvi, ķenguri un nīlzirgi.

Darim patīk kustīgie pērtiķi. Te tie karājas pie griestiem, te sēž uz grīdas, te ielec šūpolēs.

Ciemiņus ieraudzījis, mazs pērtiķis pastiepj sauju. Daris pasviež tam zemesriekstu. Vienu, otru... Trešais atsitas pret stieplu pinumu un nokrīt ārpusē zemē. Pērtiķis pagriež muguru un veikli izbāž ārā savu garo asti. Pats astes gals apliecas riekstam, un nākamajā brīdī zemesrieksts jau ir pērtiķim rokā.

Uzzīmē savu vismīļāko zvēru dārza dzīvnieku!

Jaunie vārdi - 20. Zvēru dārzā

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
jaka	aploks	ciemiņš
ķengurs	briedis	krustmāte
lapsa	kustīgs, -a	
telpa	nīlzirgs	
	papagailis	
	pāvs	
	pērtiķis	
	pinums	
	sauja	
	stieple	
	stirna	
	uzdāvināt, uzdāvina, uzdāvināja, uzdāvinās	
	vilkt, velk, vilka vilks	
	zemesrieksts	
	zvēru dārzs	

20.-1. Jaunie vārdi

Savieno vārdu ar atbilstošo attēlu!

jaka

ķengurs

lapsa

papagailis

pērtiķis

20.-2. Jaunie vārdi teikumos

Uzraksti teikumus ar dotajiem vārdiem!

briedis
dārzs

džungļi

pāvs

uzdāvināt

zvēru

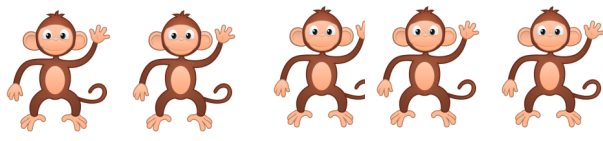
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

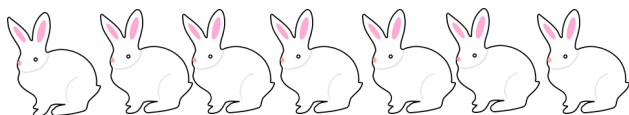
20.-3. Cik dzīvnieku? Kas par dzīvnieku?

Ieraksti dzīvnieku skaitu (ar vārdiem) un dzīvnieku nosaukumus!

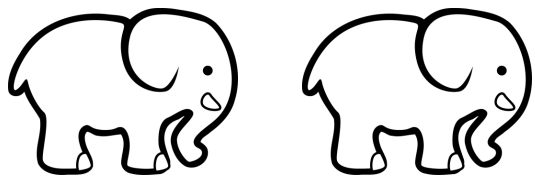
Cik?

Kas?

20.-4. Pareizie vārdi

Apvelc pareizo, tekstam atbilstošo atbildi!

1. Krustmāte Dacei uzdāvina jaunu jaku. Tā ir
 - a) zaļa ar baltām pogām
 - b) balta ar zaļām pogām
 - c) zila ar baltām pogām
2. Kādā svētdienā Avotu ģimene brauc uz
 - a) ābeļu dārzu
 - b) rožu dārzu
 - c) zvēru dārzu
3. Zvēri, kas nāk no siltajām zemēm, ziemā dzīvo
 - a) apsildītā ūdenī
 - b) ārā savos aplokos
 - c) zvēru dārza telpās
4. Darim patīk kustīgie
 - a) pērtiķi
 - b) pingvīni
 - c) pelikāni
5. Daris pasviež
 - a) banānu
 - b) zemesriekstu
 - c) maizes gabalu
6. Pērtiķis to sasniedz ar
 - a) sauju
 - b) saujām
 - c) astes galiņu

20.-5. Atkārtojums

Atbildi uz jautājumiem un papildini teikumus atbilstoši stāsta tekstam!

1. Kādi astoņi zvēri un putni minēti stāstā?

2. Uzzīmē vienu no tiem!

3. Darim patīk pērtiķi. Ko tie dara?

a) _____

b) _____

c) _____

4. Cik riekstu sveiž Daris?

Daris sveiž _____

_____.

20.-6. Vietniekvārdu skaitlis

1. Ieraksti tabulā trūkstošos vietniekvārdus!

Vienskaitlis	Daudzskaitlis
	mēs
tu	
viņš	
	viņas

2. Raksti uz līnijas atbilstošo vietniekvārdu!

- _____ esam brāļi. (Pēteris un es)
- _____ ir skolotāja. (Tomsona kundze)
- _____ ir desmit gadu. (Roberts)
- _____ ir kaimiņienes. (Hilda un Dace)
- _____ mazgā savus matus. (Edīte)
- _____ ir tādi paši krekli. (Kārlim un Uldim)
- _____ esat māsas. (Māra un Līvija)

20.-7. Vietniekvārdu personas

Personu vietniekvārdi norāda personas.

Persona	Vienskaitlis	Daudzskaitlis
1.	es	mēs
2.	tu	jūs
3.	viņš/viņa	viņi/viņas

2. Raksti uz līnijas atbilstošo vietniekvārdu!

- _____ esam māšas. (Māra un es)
- _____ ir skolotājs. (Ozola kungs)
- _____ ir seši gadi. (Lija)
- _____ ir kaimiņi. (Daris un Franks)
- _____ mazgā savu automašīnu. (Vilis)
- _____ ir tādas pašas blūzes. (Maijai un Līvijai)
- _____ esat brāļi. (Ēriks un Pēteris)

20.-8. Lieta vai darbība?

Pasvītro lietvārdus! Apvelc tos vārdus, kuri izsaka darbību!

jaka	gulēt	viņš	skaists	ķengurs
es	briedis	lēkt	krāsot	mežs
kustīgs	papagailis	gulēt	valkāt	vilks
braukt	veikals	veikls	pāvs	pērtiķis
runāt	dziedāt	spēlētis	mēs	balts
kleita	puķe	mati	sukāt	viņa

20.-9. Kāda darbība teikumos?

Ieraksti teikumos atbilstošos no dotajiem vārdiem!

dejo dzied lasa raud raksta spēlējas
ciemojas

1. Māra _____ dziesmu.
2. Kaķis _____ ar bumbu.
3. Avota kundze _____ pie Tomsona kundzes.
4. Daris un Dace _____ skolas tautasdeju kopā.
5. Mazais bērns _____.
6. Franks _____ grāmatu.
7. Marija _____ vēstuli savai vecmammai.

21. Kur palikuši lāči?

Lilijas Blūmas stāsts

Dacei vislabāk patīk melnie un brūnie lāči. Darim toties vislabāk patīk baltie lāči.

Taču šodien melno un brūno lāču nodalījums ir tukšs. Kur palikuši lāči?

„Lāči tagad savās migās guļ ziemas miegu,” kāds zvēru dārza strādnieks parāda nelielu pauguru laukuma otrā galā.

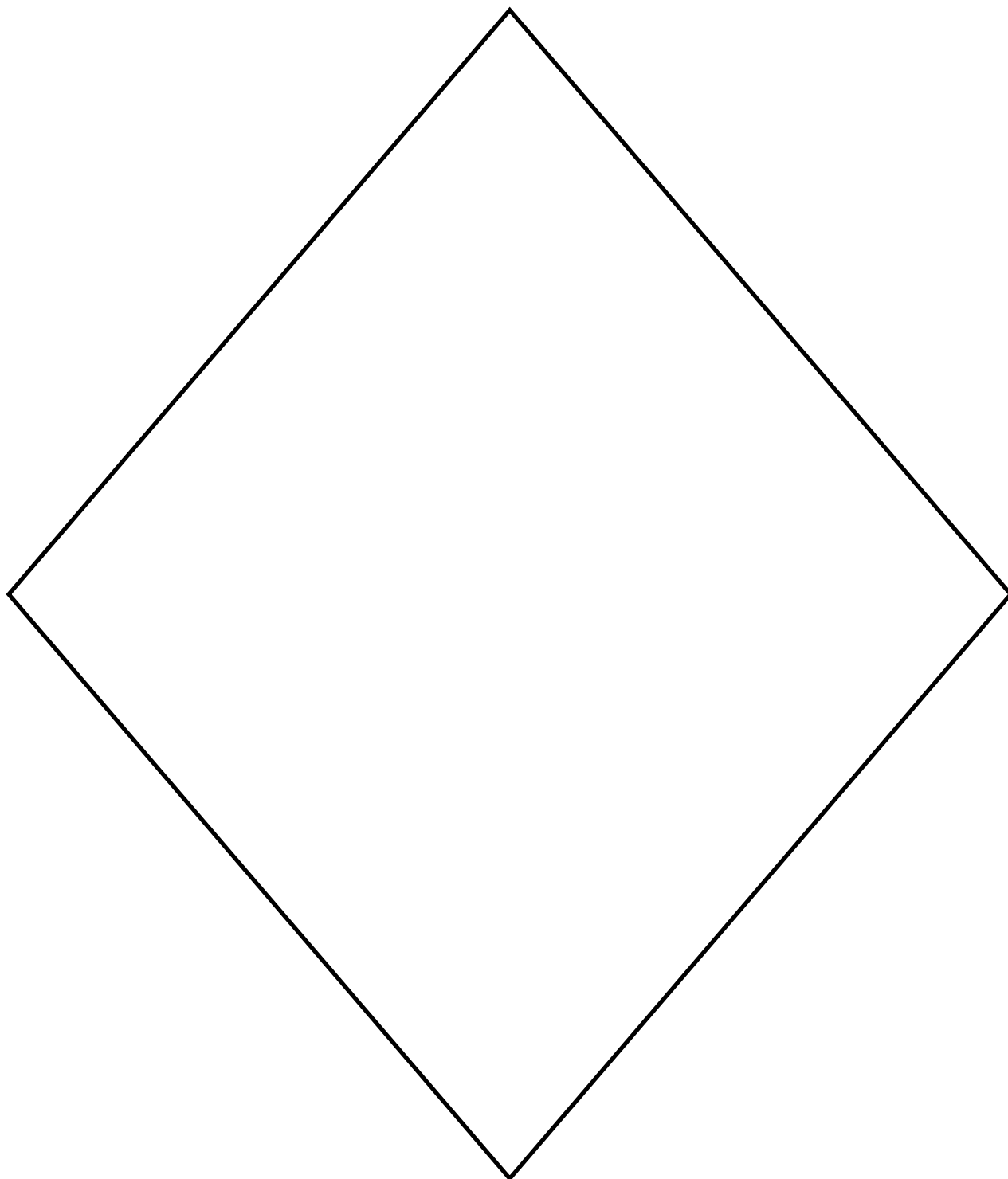
„Vai tiešām tie noguļ visu garo ziemu no rudens līdz

pavasariem?” vaicā Avota kungs.

„Ziemeļu mežos jā. Tur ziemā grūti atrast barību,” stāsta strādnieks. „Te, zvēru dārzā, tie reizēm pieceļas, paēd un iet atkal gulēt. Dienvidu zemēs, kur vienmēr silts, tie neguļ nemaz. Ziemas miegu guļ arī citi dzīvnieki: eži, āpši un skunksi.”

Avota kungs pateicas un atvadās.

Uzzīmē savu vismīļāko lāču sugu!

Jaunie vārdi - 21. Kur palikuši lāči?

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
laukums	āpsis	ļaudis
lācis	barība	veikls, -a
	dienvidi	zvēru dārzs
	ezis	
	gards, -a	
	kumoss	
	miga	
	nodalījums	
	paugurs	
	strādnieks, -ce	
	ziemas miegs	
	ziemeļi	

21.-1. Jaunie vārdi

Uzzīmē vārdiem atbilstošus zīmējumus!

ezis

miga

lācis

ļaudis

barība

paugurs

21.-2. Jaunie vārdi teikumos

Izdomā un uzraksti stāstījuma un jautājuma teikumus ar dotajiem vārdiem!

laukums

lācis

āpsis

dienvidi

kumoss

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

21.-3. Vajadzīgie vārdi

Raksti trūkstošo vārdu vietā atbilstošus vārdus no teksta!

Dacei vislabāk patīk _____ un
_____ lāči. Darim toties vislabāk patīk
_____ lāči.

Taču šodien _____ un _____
lāču nodalījums ir tukšs. Kur palikuši _____?

„Lāči tagad _____ guļ
ziemas _____,” kāds _____
_____ strādnieks parāda _____
_____ laukuma otrā galā.

„Vai _____ tie noguļ visu _____
ziemu no rudens līdz _____?” vaicā Avota kungs.

21.-4. Kas neiederas?

Katrā rindā ir viens vārds, kas tur neiederas. Izsvītro to!

1. lāči	eži	āpši	kaķi
2. žirafe	cūka	govs	kaza
3. balodis	suns	zvirbulis	dzenis
4. zirgi	nīlzirgi	krokodili	roņi
5. gailis	papagailis	tītars	vista
6. briedis	zilonis	vāvere	zaķis
7. pīlēns	zaķēns	tītarēns	zoslēns

21.-5. Darbība

Uzraksti teikumu par to, kas redzams attēlā! Pasvītro darbības vārdu!

21.-6. Darbība

Apvelc darbības vārdu! Tad uzraksti teikumu ar šo darbības vārdu!

1. āpsis braukt

2. ezis staigāt

3. gulēt ļaudis

4. redzēt ziemeļi

5. lācis runāt

6. lasīt zvēri

7. krāsot zivs

21.-7. Darbības vārdi

Darbības vārdi izsaka darbību, stāvokli vai procesu.

1. Izsvītro tabulā vārdus, kas NAV darbības vārdi!

laukums	pirkt	ēst	liels
staigāt	dienvidi	lietains	domāt
apaļš	strādāt	miga	veikals
saule	spīdēt	gaišs	nakts

2. Uzraksti stāstījuma un jautājuma teikumus ar darbības vārdiem no tabulas!

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

22. Lācis Mika

Lilijas Blūmas stāsts

Visu ceļu līdz mājām Dace par lāčiem un ziemas miegu vien domā. Mājā viņa iekar mēteļi priekšnama skapī, tad steidzas uz savu istabu. Zaļā adītā jaka pa roku galam ielido gultā.

Gultas galā rindā sēž Daces mīļi — lelle Rita, klauns Kaspars un lācis Mika. Dace paņem lāci klēpī.

„Vai tu zini, Mika, ka visi lāči jau sen guļ? Tu vien esi nokavējies.

Nāc, es tevi apguldīšu!”

Dace ietin lāci pirmajā siltākajā drēbes gabalā, kas gadās pie rokas.

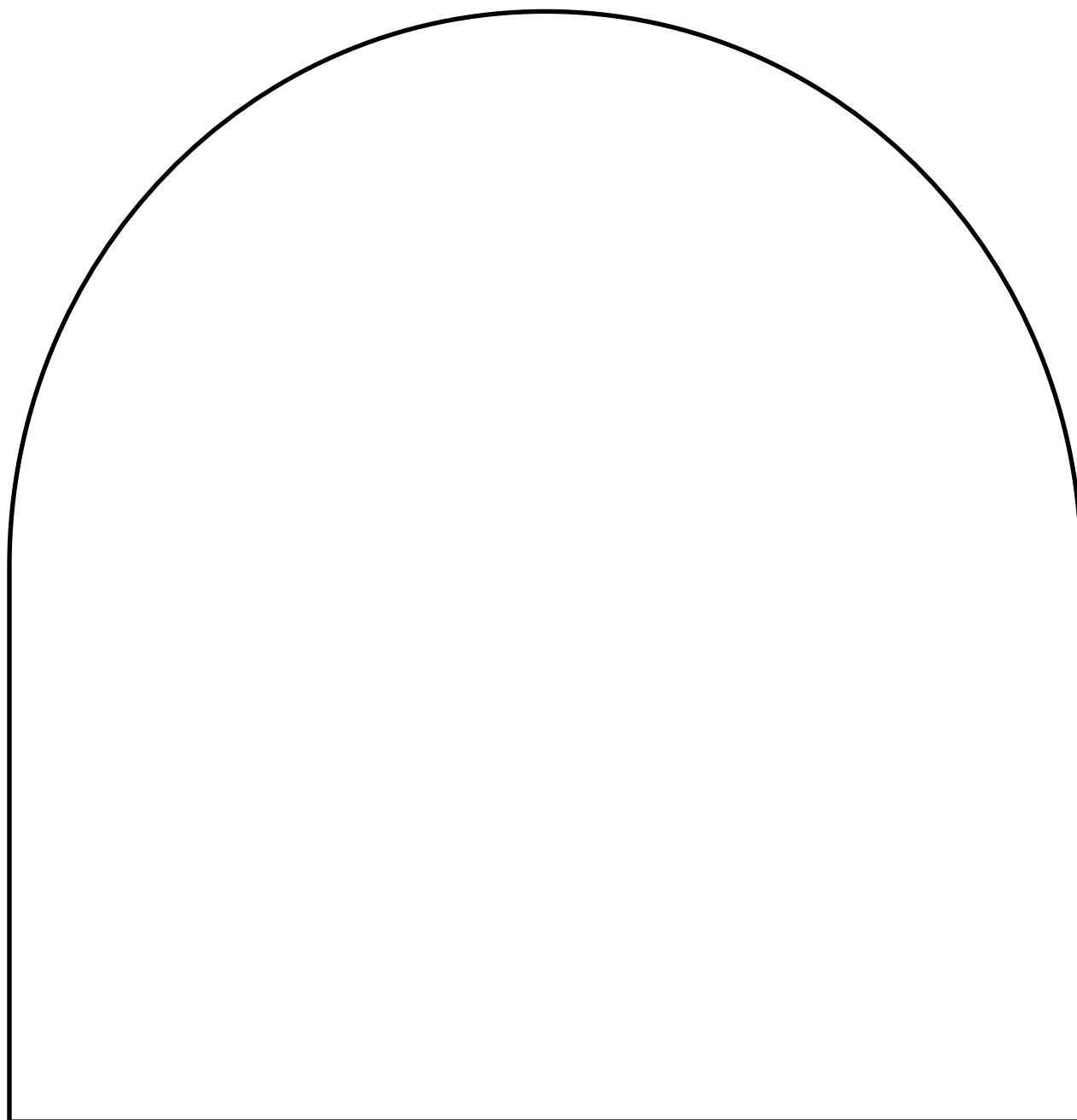
Nu vēl jāatrod laba miga. Gaieteņa galā stāv brūnais drēbju skapis.

Tur glabājas vasaras drēbes. Droši, ka līdz pavasarim neviens to neaiztiks.

Dace uzmanīgi nogulda lāci starp drānām skapja apakšā. Tad viņa klusi aizver durvis.

„Ar labu nakti, Mika!”

Uzzīmē lāci, kurš guļ ziemas miegu!

Jaunie vārdi - 22. Lācis Mika

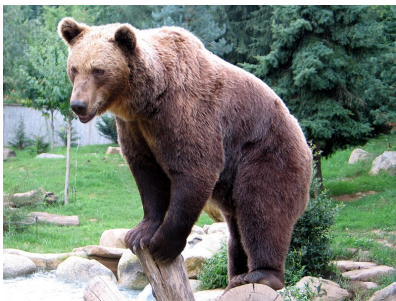
Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
(ie)lidot, ielido, ielidoja, ielidos	drāna	lācis
skapis	gaitenis	miga
	glabāties, glabājas, glabājās, glabāsies	ziemas miegs
	(ap)guldīt, apgulda, apguldīja, apguldīs	
	mīlulis	
	nokavēties, nokavējas, nokavējās, nokavēsies	
	priekšnams	

22.-1. Jaunie vārdi

Uzraksti attēloto lietu nosaukumus!

22.-2. Jaunie vārdi teikumos

Izdomā un uzraksti jautājuma teikumus ar dotajiem vārdiem!

skapis glabāties mīlulis priekšnams mīga

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

22.-3. Pareizie vārdi

No dotajiem vārdiem izvēlies pareizo! Apvelc to un tad uzraksti uz līnijas!

1. Daces lelli sauc

- a) Rita b) Mika c) Kaspars

2. Daces klaunu sauc

- a) Mika b) Rita c) Kaspars

3. Daces lāci sauc

- a) Kaspars b) Rita c) Mika

4. Daces brāli sauc

- a) Dāvis b) Daris c) Dainis

5. Dace meklē lācim

- a) migu b) miegu c) mieru

6. Dace nogulda lāci

- a) zem skapja b) skapja apakšā
c) virs skapja

7. Dace saka lācim:

- a) „Ar labu nakti!” b) „Priecīgas Lieldienas!”
c) „Uz redzēšanos!”

22.-4. Pareizā atbilde

Izvēlies pareizo atbildi! Ieraksti lodziņā attiecīgo burtu!

1. Visu ceļu līdz mājām Dace domā par _____

a) lāčiem un zvēru dārzu

b) lāčiem un ziemas miegu

2. Mājā viņa iekar mēteli _____

a) priekšnama skapī

b) dzīvojamās istabas skapī

3. Gaiteņa skapī glabājas _____

a) ziemas drēbes

b) vasaras drēbes

4. Gultas galā sēž viņas mīluļi _____

a) lelle, klauns un lācis

b) lelle, kaķis un lācis

5. Dace nogulda lāci _____

a) gultā starp segām

b) skapī starp drānām

6. Dace ietin lāci _____

a) baltā palagā

b) siltā drēbes gabalā

22.-5. Darbības vārdu nenoteiksme

Darbības vārda nenoteiksme ir darbības vārda pamatforma, kas nenosauc ne darbības darītāju, ne laiku, kad darbība notiek, un atbild uz jautājumu 'Ko darīt'? Darbības vārdiem nenoteiksmē ir galotne -t vai -ties.

1. Pasvītro darbības vārdiem galotni!

lūkāt	ilgoties	strādāt	domāt
iedomāties	maksāt	runāt	pastāigāties
mazgāt	dzīvot	fotografēties	ceļot
meklēt	pievienoties	slinkot	nokrāsoties
zīmēt	spēlēt	rotalāties	slidot

2. Izdomā un uzraksti piecus darbības vārdus nenoteiksmē, kas atbild uz jautājumu „ko darīt?”!

1. Ko darīt? _____

2. Ko darīt? _____

3. Ko darīt? _____

4. Ko darīt? _____

5. Ko darīt? _____

22.-6. Darbības vārda skaitlis

Ja darbības vārds izsaka viena priekšmeta vai dzīvas būtnes darbību, tad tas ir vienskaitlī. Ja darbības vārds izsaka divu vai vairāku priekšmetu vai dzīvu būtnu darbību, tad tas ir daudzskaitlī.

Izlasi darbību! Pārveido to vienskaitlī un daudzskaitlī, pievienojot vietniekvārdus ,es' un ,mēs'!

DARBĪBAVIENSKAITLISDAUDZSKAITLIS1. *lietot**Es lietoju.**Mēs lietojam.*

2. murgot

Es _____.

Mēs _____.

3. rāpot

Es _____.

Mēs _____.

4. klepot

Es _____.

Mēs _____.

5. dejojot

Es _____.

Mēs _____.

6. elpot

Es _____.

Mēs _____.

7. šūpot

Es _____.

Mēs _____.

22.-7 Darbības vārda skaitlis

Izlasi darbību! Pārveido to vienskaitlī un daudzskaitlī, pievienojot vietniekvārdus ,tu' un ,jūs'!

<u>DARBĪBA</u>	<u>VIENSKAITLIS</u>	<u>DAUDZSKAITLIS</u>
1. <i>lietot</i>	<u><i>Tu lieto.</i></u>	<u><i>Jūs lietojat.</i></u>
2. murgot	Tu _____.	Jūs _____.
3. rāpot	Tu _____.	Jūs _____.
4. klepot	Tu _____.	Jūs _____.
5. dejot	Tu _____.	Jūs _____.
6. elpot	Tu _____.	Jūs _____.
7. šūpot	Tu _____.	Jūs _____.

22.-8. Darbības vārda skaitlis

Izlasi darbību! Pārveido to vienskaitlī un daudzskaitlī, pievienojot vietniekvārdus ,viņš/viņa' un ,viņi/viņas'!

<u>DARBĪBA</u>	<u>VIENSKAITLIS</u>	<u>DAUDZSKAITLIS</u>
1. <i>lieto</i>	<u><i>Viņš/viņa lieto.</i></u>	<u><i>Viņi/viņas lieto.</i></u>
2. murgot	Viņš/viņa _____.	Viņi/viņas _____.
3. rāpot	Viņš/viņa _____.	Viņi/viņas _____.
4. klepot	Viņš/viņa _____.	Viņi/viņas _____.
5. dejot	Viņš/viņa _____.	Viņi/viņas _____.
6. elpot	Viņš/viņa _____.	Viņi/viņas _____.
7. šūpot	Viņš/viņa _____.	Viņi/viņas _____.

23. Lācis

Raiņa dzejolis

Lācīti, lācīti,

Tavu gudru padomu!

Kad nāca vasara

Ar siltu saulīti, —

Tu vilki mugurā

Biezo kažoku.

Kad nāca ziema

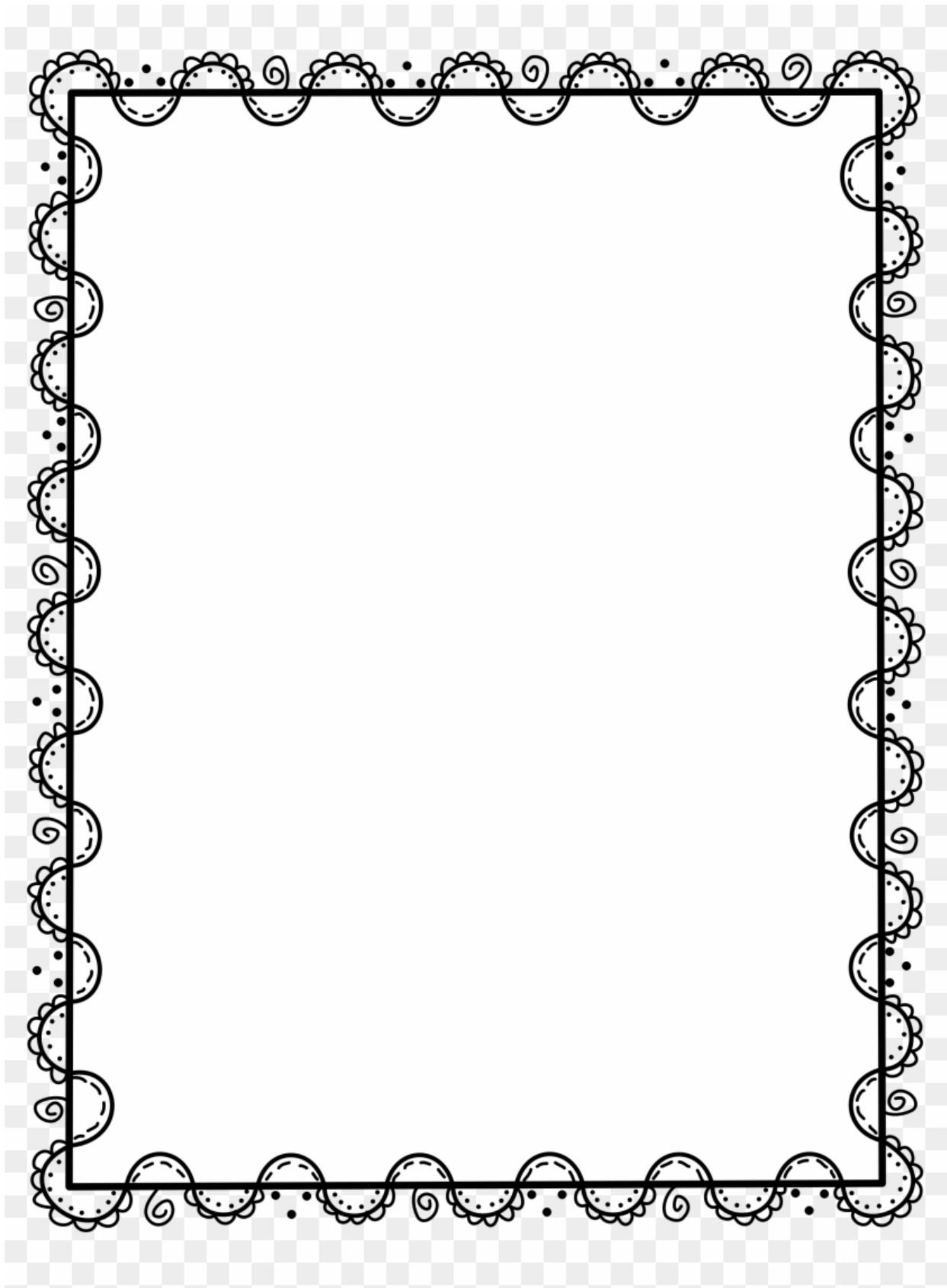
Ar salu, sniegu, —

Tu gāji laukā

Basām kājām.

Uzzīmē rotaļu lāci!

Jaunie vārdi - 23. Lācis

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
biezs, -a	basas kājas	kažoks
gudrs, -a	laukā	lācis
saule	padoms	vasara
ziema	sals	

23.-1. Jaunie vārdi

Savieno vārdu ar atbilstošo attēlu!

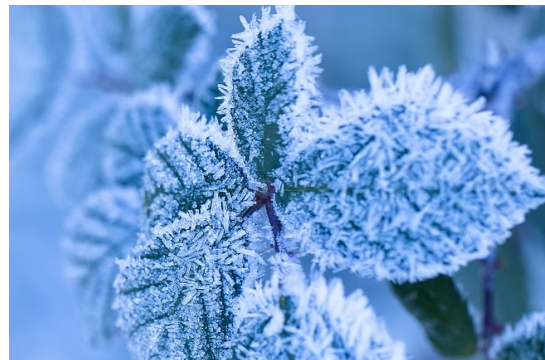
saule

vasara

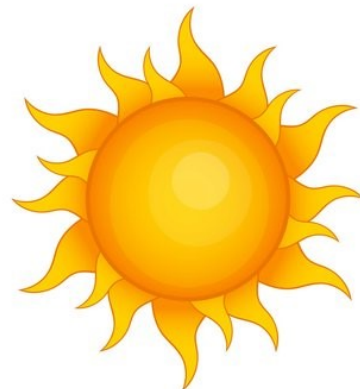
ziema

kažoks

sals

23.-2. Jaunie vārdi teikumos

Ieraksti teikumā pareizo vārdu vai vārdus!

biezs gudrs basām kājām padoms sals

1. Kāds ir labākais _____, ko vari man dot?
2. _____ apklāja kokus un krūmus ar skaistu sudraba tērpu.
3. Man patīk vasarā iet ar _____.
4. Vai tas kūkas gabals ir plāns vai _____?
5. Cik tu gan esi _____!

23.-3. Lietvārda skaitlis un dzimte (atkārtojums)

Pārveido lietvārdus daudzskaitlī! Tad uz blakus līnijas uzraksti lietvārda dzimti!

	Daudzskaitlis	Dzimte
vasara	_____	_____
saule	_____	_____
ziema	_____	_____
kažoks	_____	_____
padoms	_____	_____
lācis	_____	_____

23.-4. Īpašības vārds (atkārtojums)

Pieraksti katram lietvārdam divus īpašības vārdus!

vasara _____

saule _____

ziema _____

kažoks _____

padoms _____

lācis _____

23.-5. Pamata skaitļa vārds (atkārtojums)

Atbildi uz jautājumiem ar skaitļa vārdu! Vispirms raksti ciparu, tad raksti skaitli vārdos! Katru skaitli drīkst lietot tikai vienu reizi!

1. Cik vasaru esi bijis nometnē? _____

2. Cik sauļu ir pie debesīm? _____

3. Cik ziemu esi braucis slēpot? _____

4. Cik kažoku pieder mammai? _____

5. Cik padomu esi saņēmis no skolotāja? _____

6. Cik lāču ir zvēru dārzā? _____

Pamata skaitļa vārdi atbild uz jautājumu _____.

23.-6. Rakstām kārtas skaitļa vārdus!

 Atceries! Kārtas skaitļa vārdi norāda, kādā secībā pēc kārtas priekšmeti vai dzīvas būtnes seko cits citam. Tie atbild uz jautājumu 'kurš?', 'kura'?

 Ja kārtas skaitļa vārdus raksta arābu cipariem (1, 2, 3), tad aiz tiem jāliek punkts. Piemēram, 1. janvāris (pirmais janvāris), 3. klase (trešā klase).

Uzraksti kārtas skaitļus arābu cipariem.

1. sestais jūnijs	<u>6. jūnijs</u>
2. astotā klase	_____
3. otrais lācis	_____
4. pirmais bērns	_____
5. pirmā meitene	_____
6. trešā bumba	_____
7. ceturtais koks	_____
8. piektais suns	_____
9. septītā māja	_____
10. devītā jaka	_____
11. otrā krūze	_____
12. trešais zaķis	_____
13. ceturta rinda	_____
14. astotais cepums	_____
15. sestā grāmata	_____

23.-7. Rakstām datumu!

Uzraksti teikumu ar datumu arābu cipariem!

1. Šodien ir sestais jūnijs.

Šodien ir 6. jūnijs.

2. Rīt būs pirmais maijs.

3. Mana dzimšanas diena ir deviņpadsmitajā jūnijā.

4. Pirmā skolas diena būs divdesmit sestajā augustā.

5. Mēs brauksim atvaļinājumā ceturtajā jūlijā.

6. Vakar bija piektais februāris.

7. Vasaras nometne sākas septītajā jūlijā.

8. Šis ir astotais teikums.

legaumē pareizu datuma rakstību: 2024. gada 15. jūnijs!

Uzraksti šodienas datumu!

24. Kad skapī aug zāle

Lilijas Blūmas stāsts

Pēc pāris dienām uzkrīt jauns sniegs. Dārzu ielas bērni gatavojas iet uz parku. Daris, Franks un Hilda jau gaida ar kamanām uz ielas. Dace vēl istabā meklē adīto jaku.

„Mamma, vai tu nezini, kur mana zaļā jaka?”

„Nezinu vis, meita. Būsi pati kaut kur nometusi.”

Abas velti izmeklējas visās malās: priekšnama skapī, atvilktnē, aiz dīvāna, zem gultas. Zaļās jakas nav nekur. Kā ūdenī iekritusi.¹ Tā neatrodas ne nākamajā, ne aiznākamajā dienā.

Paiet ziema, tuvojas pavasaris.

Dace jaku jau gandrīz aizmirsusi.

Kādu dienu mamma pārcilā vasaras drēbes. Kas vēl derīgs, kas jāgādā jauns. Tad viņa ieskatās dziļāk skapī un pasauc bērnus:

„Nāciet nu skatīties! Mūsu skapī zāle aug!”

Tādu brīnumu grib redzēt gan Dace, gan Daris. Patiesi, skapja apakšā redzams kaut kas zaļš. Tad Dace ierauga lielu, baltu pogu.

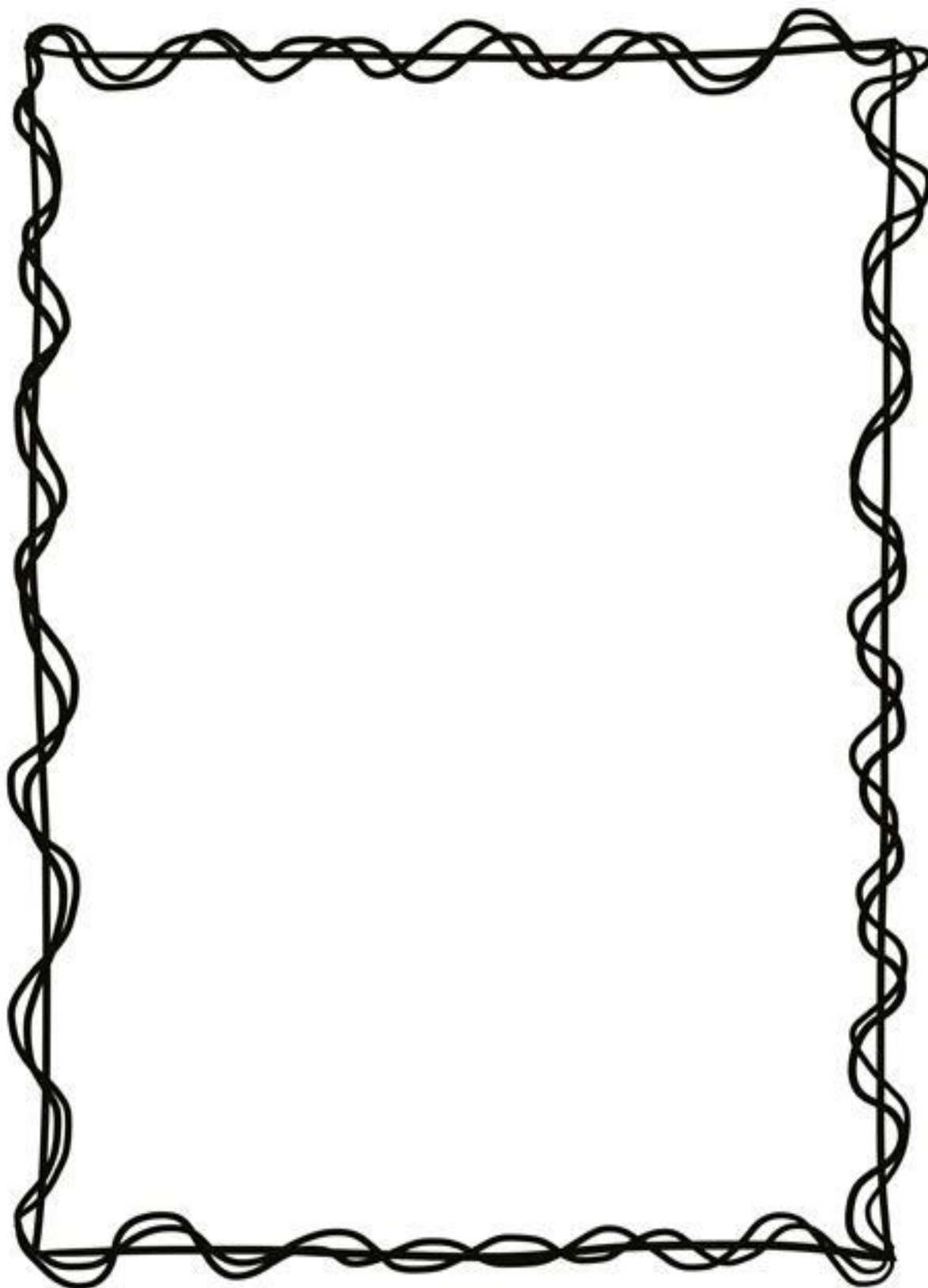
„Tā taču mana jaka!” viņa skaļi iesaucas.

„Mika, celies nu augšā!”

¹ Kā ūdenī iekrist: pazust; būt neatrodamam

Uzzīmē Daces zaļo jaku!

Jaunie vārdi - 24. Kad skapī aug zāle

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
dīvāns	atvilktne	priekšnams
pavasaris	brīnums	skapis
zāle	(pār)cilāt, pārcilā, pārcilāja, pārcilās	
	derīgs, -a	
	kamanas	
	(ne)rasties, nerodas, neradās, neradīsies	
	patiesi	
	velti	

24.-1. Jaunie vārdi

Savieno vārdu ar pareizo attēlu!

dīvāns

atvilktne

kamans

pavasaris

zāle

24.-2. Jaunie vārdi teikumos

Izdomā un uzraksti teikumus ar dotajiem vārdiem!

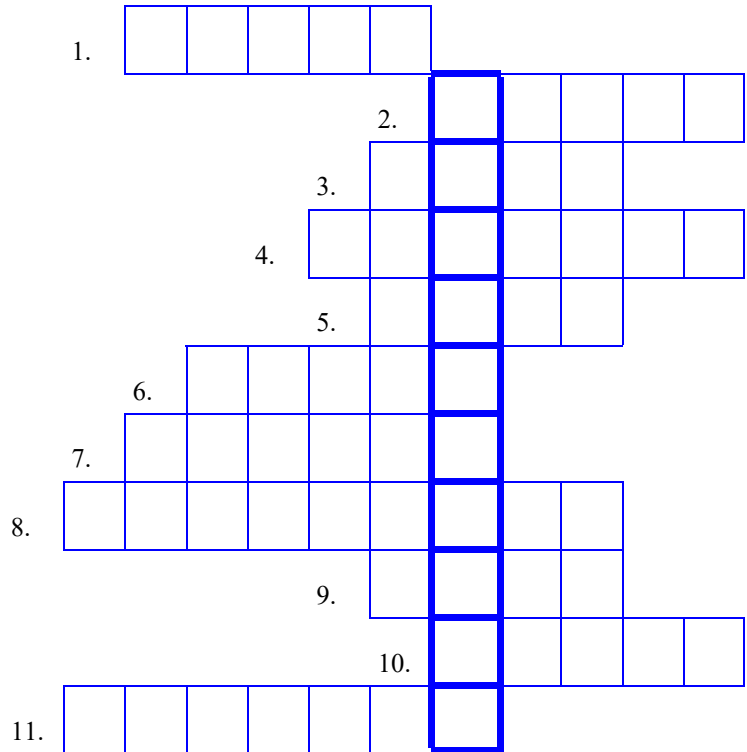
dīvāns pavasaris atvilktne derīgs, -a pārcilāt

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

24.-3. Mīkla

Atrisini mīklu!

1. Franka māsa
2. Vieta, kur bērni grib iet.
3. Kas meklē jaku?
4. Nāk
5. Jakas krāsa
6. Daces brālis
7. Kas palīdz jaku meklēt?
8. Gadalaiks, kad jaku atrod.
9. Lāča vārds
10. Kur jaka atrodas?
11. Hildas brālis
12. Apvelc stateniskajā slejā izlasāmo gadalaika nosaukumu!

rudens

ziema

pavasaris

vasara

24.-4. Atbildes uz jautājumiem

Izlasi tekstu un uzraksti atbildes uz šiem jautājumiem pilnos teikumos!

1. Kur Dārzu ielas bērni grib iet?

2. Ko meklē Dace?

3. Kur Dace un mamma meklē jaku?

4. Kur mamma atrod Daces jaku?

5. Ko Dace saka Mikam?

24.-5. Vietniekvārdu persona un skaitlis (atkārtojums)

Atkārto vietniekvārdu personas un to skaitli! Ieraksti tabulās iztrūkstošos vietniekvārdus!

Persona	Vienskaitlis	Daudzskaitlis
1.	es	mēs
2.	tu	jūs
3.	viņš/viņa	viņi

Persona	Vienskaitlis	Daudzskaitlis
1.		mēs
2.	tu	
3.	viņš/viņa	

Persona	Vienskaitlis	Daudzskaitlis
1.	es	
2.		jūs
3.		viņi

Persona	Vienskaitlis	Daudzskaitlis
1.		
2.		
3.		

24.-6. Kad daru — šodien vai rīt?

Raksti darbības vārdus pēc parauga!

1. (rakstīt)	Šodien es <u>rakstu</u> .	Rīt es <u>rakstīšu</u> .
2. (taisīt)	Šodien es _____.	Rīt es _____.
3. (gaidīt)	Šodien es _____.	Rīt es _____.
4. (smaidīt)	Šodien es _____.	Rīt es _____.
5. (klausīt)	Šodien es _____.	Rīt es _____.
6. (mācīt)	Šodien es _____.	Rīt es _____.
7. (stāstīt)	Šodien es _____.	Rīt es _____.

24.-7. Kad tu dari — šodien vai rīt?

Raksti darbības vārdus pēc parauga!

1. (rakstīt)	Šodien tu <u>raksti</u> .	Rīt tu <u>rakstīsi</u> .
2. (taisīt)	Šodien tu _____.	Rīt tu _____.
3. (gaidīt)	Šodien tu _____.	Rīt tu _____.
4. (smaidīt)	Šodien tu _____.	Rīt tu _____.
5. (klausīt)	Šodien tu _____.	Rīt tu _____.
6. (mācīt)	Šodien tu _____.	Rīt tu _____.
7. (stāstīt)	Šodien tu _____.	Rīt tu _____.

24.-8. Kad viņš vai viņa dara — šodien vai rīt?

Raksti darbības vārdus pēc parauga!

1. (rakstīt)	<i>Šodien viņš <u>raksta</u>.</i>	<i>Rīt viņš <u>rakstīs</u>.</i>
2. (taisīt)	Šodien viņš _____.	Rīt viņš _____.
3. (gaidīt)	Šodien viņa _____.	Rīt viņa _____.
4. (smaidīt)	Šodien viņa _____.	Rīt viņa _____.
5. (klausīt)	Šodien viņš _____.	Rīt viņš _____.
6. (mācīt)	Šodien viņš _____.	Rīt viņš _____.
7. (stāstīt)	Šodien viņa _____.	Rīt viņa _____.

24.-9. Vietniekvārdi vienskaitlī

Vietniekvārds 1. personas vienskaitlī ir _____.

Vietniekvārds 2. personas vienskaitlī ir _____.

Vietniekvārdi 3. personas vienskaitlī ir _____.

Uzraksti teikumus ar visu personu vietniekvārdiem vienskaitlī!

1. dzirdēt

2. skaitīt

3. baidīt

25. Uz maiznīcu

Lilijas Blūmas stāsts

Kādu dienu mājā pietrūkst maizes, bet mammai nav laika iet uz maiznīcu. Viņa aizņemta virtuvē.

„Es aiziešu, mamma!” iesaucas Daris.

„Nu labi! Nopērc klaipu maizes un duci mandeļu cepumu. Tikai uzmanies!” piekodina mamma, dodama zēnam naudu.

Daris neklausās, vai mamma vēl ko stāsta. Viņš ātri izmetas pa durvīm¹.

Viens pats uz veikalu! Ceļu viņš jau zina. Tepat ap stūri, tad gabalu pa Lielo ielu, tur — blakus pastam ir maiznīca.

Maiznieks stāv veikalā aiz letes.

Daris pasaka savu vajadzību: „Lūdzu, klaipu maizes un duci mandeļu cepumu!”

„Kādu maizi tu vēlies?” laipni jautā maiznieks. „Rupjmaizi, baltmaizi vai saldiskābo?”

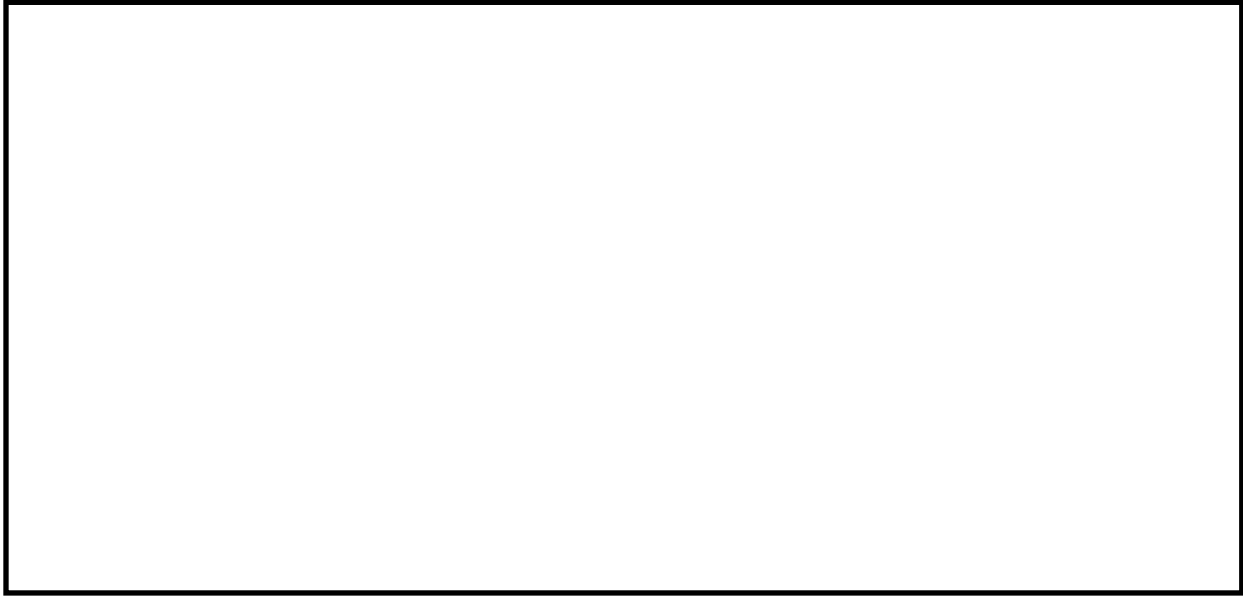
Nu Daris apjūk. To viņš nezina. Vajadzēja gan klausīties, ko mamma vēl teica. Ilgi domāt nav laika, maiznieks skatās un gaida. Mamma vienmēr priecājas, ja maize ir svaiga.

Tāpēc Daris droši nosaka:

„Svaigu maizi, lūdzu!”

¹Izmesties pa durvīm: izsteigties, iziet pa durvīm

Izdomā un uzzīmē maiznīcas izkārtņi!

Jaunie vārdi - 25. Uz maiznīcu

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
maize	aizņemts, -a	
veikals	ducis	
virtuve	klaips	
	lete	
	maiznieks, -ce	
	maiznīca	
	mandele	
	pasts	
	piekodināt, piekodina, piekodināja, piekodinās	
	pietrūkt, pietrūkst, pietrūka, pietrūks	
	rupjmaize	
	saldskābs, -a	
	svaigs, -a	
	vajadzība	

25.-1. Jaunie vārdi

Uzzīmē vārdiem atbilstošus zīmējumus!

maize

veikals

ducis

pasts

maiznīca

25.-2. Jaunie vārdi teikumos

Ieraksti teikumā pareizo vārdu!

klaipu letes pietrūkst rupjmaize aizņemts

1. Skolotājam _____ zīmuļu visiem bērniem.
2. Pārdevējs stāvēja aiz _____.
3. Man labāk garšo saldkābmaize, nevis _____.
4. Suns ir ļoti _____, spēlējoties ar bumbu.
5. Mamma izņēma svaigu _____ baltmaizes no krāsns.

25.-3. Vārda nozīme

Savieno dotos vārdus ar to nozīmi!

viesnīca	vieta, kur cep un pārdod maizi, kūkas un cepumus
grāmatnīca	vieta, kur audzē un pārdod puķes un stādus
baznīca	vieta, kur cilvēki ceļodami var apmesties
slimnīca	vieta, kur pārdod grāmatas
siltumnīca	vieta, kur cilvēki svētdienās apmeklē dievkalpojumus
maiznīca	vieta, kur slimi cilvēki var kļūt veseli

25.-4. Pareizie vārdi

Apvelc tekstam atbilstošo teikuma turpinājumu!

1. Mamma liek Darim iet uz
 - a) maiznīcu
 - b) siltumnīcu

2. Mamma liek Darim nopirkt
 - a) klaipu maizes un pusduci cepumu
 - b) klaipu maizes un duci cepumu

3. Darim ir jāpērk
 - a) rozīņu cepumi
 - b) mandeļu cepumi

4. Daris
 - a) noklausās visu, ko mamma saka
 - b) izsteidzas pa durvīm un visu nenoklausās

5. Daris iet uz veikalu
 - a) ar Daci un mammu
 - b) viens pats

6. Daris maizniekam saka:
 - a) „Svaigu maizi, lūdzu!”
 - b) „Baltmaizi, lūdzu!”

25.-5. Īpašības vārdi (atkārtojums)

1. Ieraksti teikumā trūkstošos vārdus!

Īpašības vārdi atbild uz jautājumu _____ vai _____?

2. Lasi teikumus! Ieraksti tajos atbilstošus īpašības vārdus!

1. Mamma lūdz Darim nopirkt _____, _____ maizi.
2. Tas ir _____, _____ klaips saldskābmaizes.
4. _____, _____ maiznieks stāvēja aiz letes.
5. Es iegāju _____, _____ veikalā.
6. _____, _____ virtuvē vienmēr labi smaržo.

3. Pieraksti katram īpašības vārdam jautājumu — 'kāds?' vai 'kāda?'

Tad pieraksti tam atbilstošu lietvārdu!

1. _____ balts	balts _____
2. _____ zila	zila _____
3. _____ svaiga	svaiga _____
4. _____ grumbuļains	grumbuļains _____
5. _____ jauna	jauna _____
6. _____ silts	silts _____

Vai ievēroji, ka īpašības vārdi saskaņojas ar lietvārdu dzimti?

Atceries, ka lietvārdu dzimti var noteikt, lietvārdam priekšā pievienojot vārdu 'tas' (tas kauls) vai 'tā' (tā māja)!

25.-6. Darbības vārda laiki

Darbība var notikt tagad, pašlaik, var būt notikusi iepriekš un var vēl notikt vēlāk.

Darbības vārdiem ir trīs laiki: tagadne, pagātne un nākotne.

1. Lasi dzejoli un pasvītro darbības vārdus! Vai tas notiek tagad?

Liieldienas

Kas tur <u>klau</u> dz?	Vārtiņi čīkst,
Kas tur brauc?	Pātagas plīkst,
Rateļi klab,	Sunīši rej,
Riteņi grab,	Ļautiņi skrej,

Visi bērniņi sauc:

Liieldiena, Liieldiena brauc!

2. Izraksti tabulā no dzejoļa tikai darbības vārdus, tad pārveido tos tā, it kā darbība būtu notikusi pagājušajās Liieldienās un notiks nākamajās Liieldienās!

Tagadne (šodien)	Pagātne (vakar)	Nākotne (rīt)
<i>klau</i> dz	<i>klau</i> dzēja	<i>klau</i> dzēs

25.-7. Darbības vārda vienskaitļa nākotne

1. Aizpildi tabulu!

Vienskaitļa nākotnes formas

Darbības vārds nenoteiksmē	1. persona	2. persona	3. persona
<i>rakstīt</i>	<i>es rakstīšu</i>	<i>tu rakstīsi</i>	<i>viņš/viņa rakstīs</i>
raudāt			
skraidīt			
kasīt			
darīt			
prasīt			
gribēt			

2. Ieraksti teikumā doto darbības vārdu nākotnes formā!

1. Es _____ (rakstīt) grāmatu.
2. Viņš _____ (raudāt), jo sasita celi.
3. Tu _____ (skraidīt) pa dārzu.
4. Viņa _____ (kasīt) savu galvu.
5. Es _____ (darīt) tikai labus darbus.
6. Viņš _____ (prasīt) skolotājam padomu.
7. Tu _____ (gribēt) braukt uz veikalu.

25.-8. Darbības vārda daudzskaitļa nākotnes forma

1. Aizpildi tabulu!

Daudzskaitļa nākotnes formas

Darbības vārds nenoteiksmē	1. persona	2. persona	3. persona
<i>rakstīt</i>	<i>mēs rakstīsim</i>	<i>jūs rakstīsiet</i>	<i>viņi/viņas rakstīs</i>
raudāt			
skraidīt			
kasīt			
darīt			
prasīt			
gribēt			

2. Ieraksti teikumā doto darbības vārdu nākotnes formā!

1. Mēs _____ (rakstīt) grāmatu.
2. Viņi _____ (raudāt), jo stāsts ir bēdīgs.
3. Jūs _____ (skraidīt) pa dārzu.
4. Viņas _____ (kasīt) galvu.
5. Mēs _____ (darīt) tikai labus darbus.
6. Viņi _____ (prasīt) skolotājam padomu.
7. Jūs _____ (gribēt) braukt uz veikalu.

26. Ceptuvē

Lilijas Blūmas stāsts

Pār tādu atbildi maiznieks pasmaida. Viņš paver vārtus letes galā un aicina Dari pie sevis:

„Nāc un apskati mūsu ceptuvi!”

Aiz veikala ir vēl otra telpa. Tur strādā balti ģērbti cilvēki. Viens no mīklas veido mazas maizītes. Dažas ir ar biezpienu un rozīnēm, citas ar magoņu sēklām.

Otrs rīkojas gar mīklas mīcāmo mašīnu. Milzīgā bļodā ir iejaukta rupjmaizes mīkla. Vīrs tai pielej ūdeni ar raugu. Tad mašīna sāk cilāt, jaukt un mīcīt patumšo mīklu, kamēr vīrs vēl pieber miltus.

Ceptuves malā stāv liela maizes krāsns.

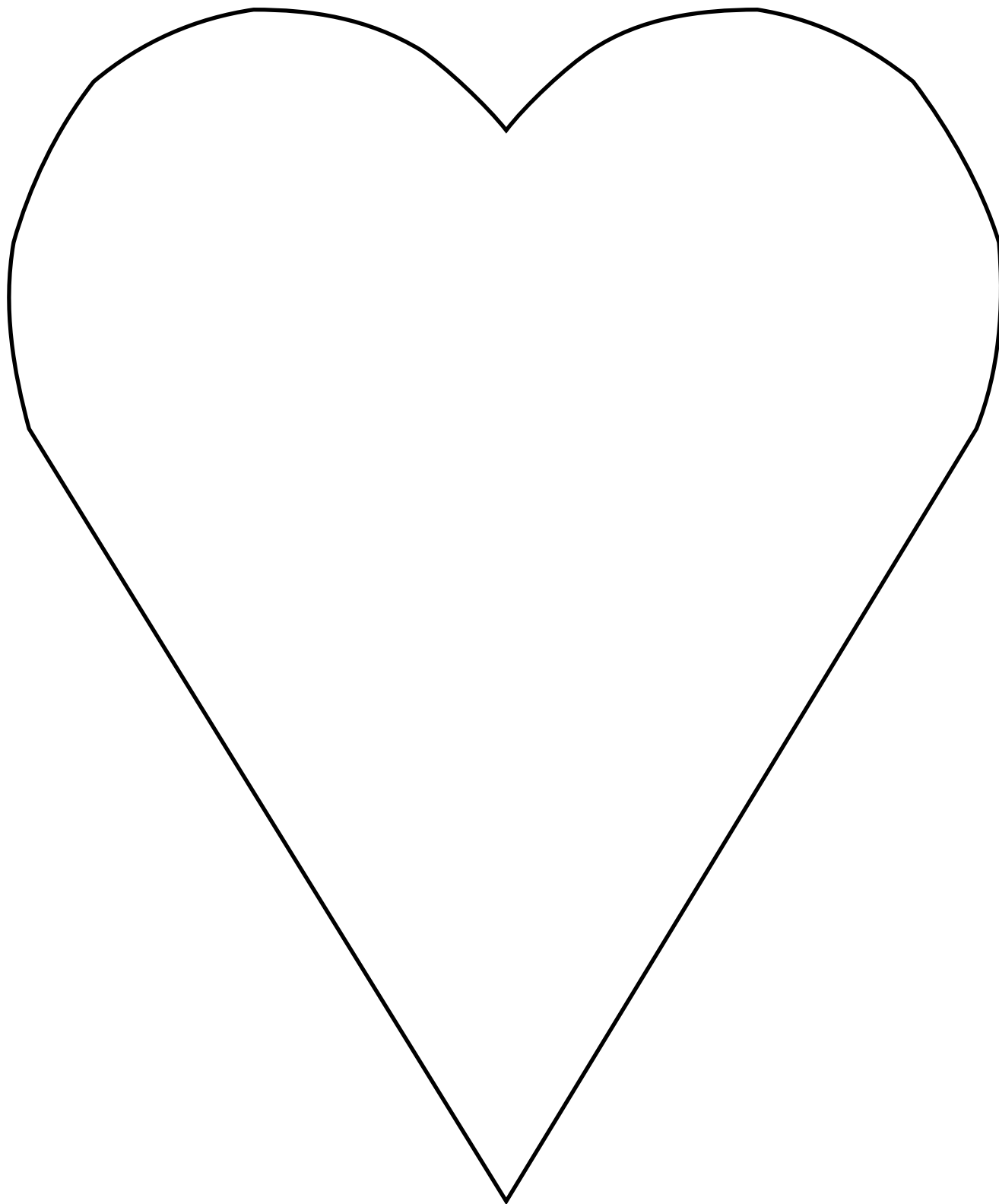
Maiznieks piespiež kādu pogu un atver krāsns durvis. Daris ierauga zeltainus maizes klaipus, kas salikti rindās vairākos plauktos. Kad visi izvilkti, maiznieks ieliek vienu papīra turzā un pasniedz Darim

„Vai šī maize būs svaiga diezgan?” Klaips ir vēl gluži silts.

Dabūjis arī duci mandeļu cepumu, Daris samaksā, pateicas un steidzas uz māju.

Uzzīmē to, kas tev vietējā maiznīcā garšo vislabāk!

Jaunie vārdi - 26. Ceptuvē

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
veidot, veido, veidoja, veidos	biezpiens	ducis
	ceptuve	klaips
	cilāt, cilā, cilāja, cilās	lete
	ģērbts, -a	maize
	magones	maiznieks, -ce
	milti	mandele
	mīcīt, mīca, mīcīja, mīcīs	rupjmaize
	mīkla	svaigs, -a
	raugs	telpa
	turza	vārti
		veikals

26.-1. Jaunie vārdi

Savieno vārdu ar pareizo attēlu!

vārti

ceptuve

klaips

milti

mīkla

26.-2. Jaunie vārdi teikumos

Izdomā un uzraksti stāstījuma vai jautājuma teikumus ar dotajiem vārdiem!

mīcīt

raugs

klaips

biezpiens

veidot

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

—

26.-3. Vajadzīgie vārdi

Pabeidz teikumus ar vārdiem no teksta!

1. Tur strādā _____
_____.

2. Viens veido _____
_____.

3. Otrs rīkojas gar _____
_____.

4. Milzīgā bļodā ir _____
_____.

5. Ceptuves malā stāv _____
_____.

6. Daris ierauga _____
_____.

7. Maiznieks ieliek _____
_____.

26.-4. Nepareizie vārdi

Apvelc teikumos tekstam neatbilstošo vārdu un uz līnijas uzraksti pareizo vārdu!

1. Dažas maizes ir ar biezpienu un ievārījumu, citas ar magoņu sēklām. _____
2. Rupjmaizes mīklai vīrs pielej ūdeni un sāli. _____
3. Mašīna sāk cilāt, jaukt un cept patumšo mīklu.

4. Maiznieks piespiež pogu un atver maiznīcas durvis.

5. Dabūjis arī duci cukura cepumu, Daris samaksā un steidzas uz mājām. _____

26.-5. Kur darbība notiek?

Izlasi teikumus! Pasvīturo darbības vārdus! Tad ieraksti dotos vārdus attiecīgajos teikumos!

tur kur visur nekur tālu priekšā apakšā

1. _____ ir liels akmens.
2. Es _____ eju pa taku.
3. _____ palika manas kurpes?
4. Mans mīļākais krekls ir kaudzes _____.
5. Vai tu zini, ka _____ ir manas vecmamma māja?
6. Mārtiņš _____ brauc ar savu divriteni.
7. Es _____ nevaru atrast savu jaku.

26.-6. Darbības vieta

Lasi teikumus un pasvītro tajos darbības vārdus! Uz līnijas uzraksti vārdu, kas norāda vietu, kur darbība notiek!

1. *Es ārā spēlēju bumbu. ārā*
2. Mikus citur atrada savu grāmatu. _____
3. Manas kurpes ir tepat. _____
4. Kur es atstāju savu divriteni? _____
5. Kārlis stāv man blakus rindā. _____
6. Suns skrēja kaķim paķaļ. _____
7. Vai tu tur redzēji manu zīmuli? _____
8. Augšā uz plaukta ir vāze. _____
9. Tūlīt kāp lejā no koka! _____
10. Daces jaka ir iekšā skapī. _____

26.-7. Darbības vārdu tagadne un nākotne

Uzraksti dotos darbības vārdus tagadnes un nākotnes formā!

slēpot klepot rāpot deļot elpot

Tagadne

es	<i>slēpoju</i>				
tu					<i>elpo</i>
viņš		<i>klepo</i>			
viņa					
mēs				<i>deļojam</i>	
jūs					
viņi			<i>rāpo</i>		
viņas					

Nākotne

es		<i>klepošu</i>			
tu				<i>deļosi</i>	
viņš					
viņa	<i>slēpos</i>				
mēs					
jūs					<i>elposiet</i>
viņi					
viņas			<i>rāpos</i>		

26.-8. Interesanti teikumi

Izlasi teikumus! Uz līnijām raksti vārdus, kas teikumus padara interesantākus! Katru vārdu drīkst lietot tikai vienu reizi!

1. _____ Māra brauca uz _____ veikalu ar _____ autobusu.
2. _____ kaķis bieži noķer _____ peles un _____ kurmjus.
3. _____ mājā dzīvo _____ ģimene ar _____ bērniem.
4. _____ koka zaros sēž _____ zvirbulis, _____ sīlis un _____ balodis.
5. _____ draugiem pieder _____ pūķis un _____ lelle.
6. Daris gāja uz _____ maiznīcu, lai pirktu _____ maizi.
7. _____ mīklu maisīja _____ bļodā.
8. Maizniekam mugurā bija _____ cepure un _____ jaka.
9. Kādas _____ kūkas, _____ cepumus un _____ raušus esi ēdis?
10. Man vislabāk garšo _____ cepumi un _____ rauši.

27. Lieldienu olas

Eduarda Zicāna stāsts

Lieldienu sestdienā bērni krāsoja olas. Dažas ietina krāsainos papīros un ielika verdošā katlā. Citas novārīja baltas un pēc tam nokrāsoja gan sarkanas, gan dzeltenas, gan zaļas, gan zilas.

Visskaistākās bija tās, kuras vārīja sīpolu mizās un izraibināja dažādiem rakstiem.

Olas bērniem ļoti patika. Viņi steigās tās tūlīņ izdalīt savā starpā.

„Man tās! Man tās!” bērni cits cauri citu sauca. Drīz vairs nekā pāri nepalika.

Kad olas bija jau izdalītas, ienāca krustmāte Ilze.

„Mums ir olas! Mums ir olas!” bērni gaviļēja.

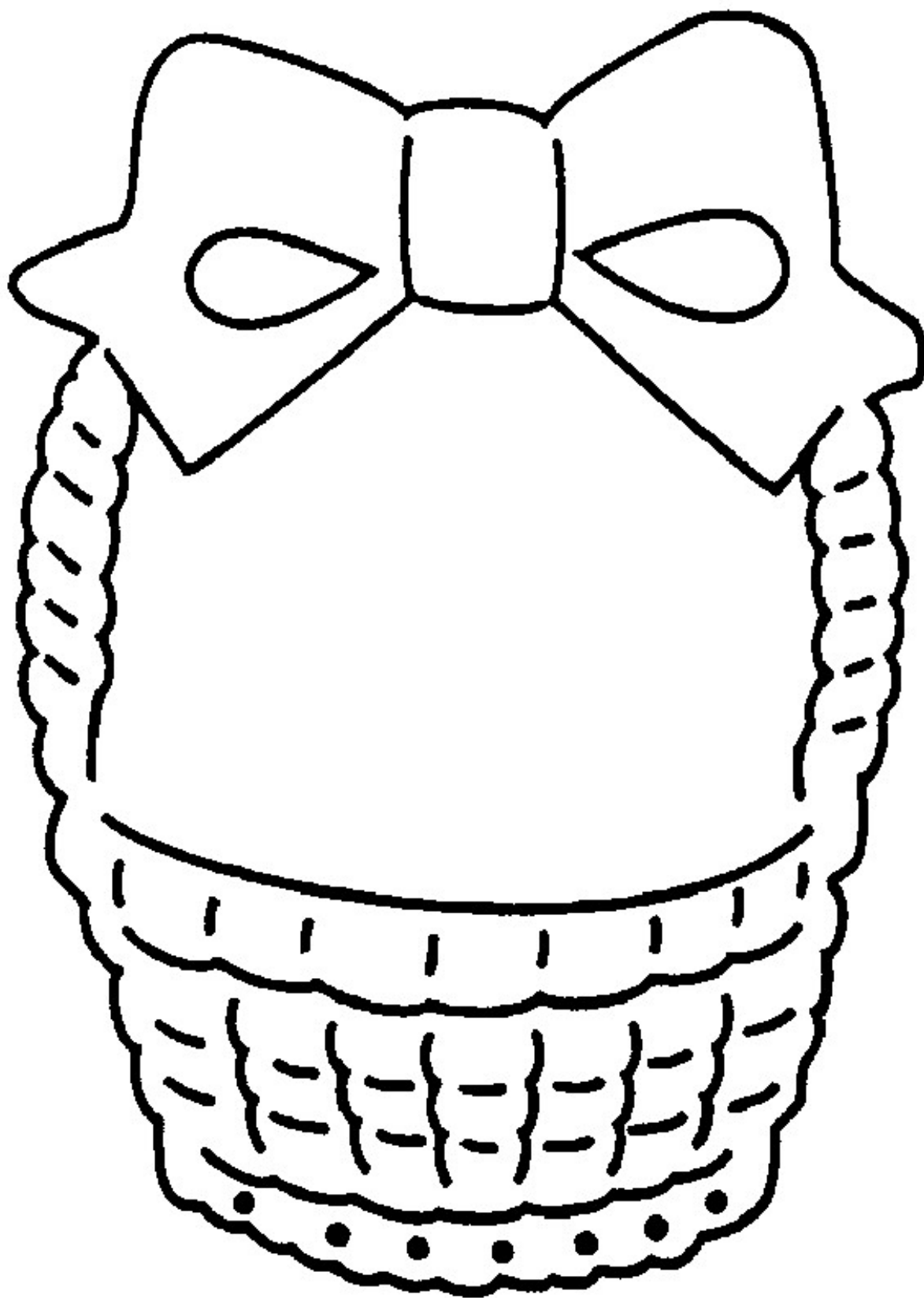
Krustmāte paskatījās uz bērniem un teica:

„Jums gan, bet kas būs tētim un mammai?”

Bērni apklusā un saskatījās. Tas viņiem nebija ienācis prātā. Zelma pirmā nolika atpakaļ savu olu. Tad to darīja arī citi bērni.

Lieldienu rītā uz galda bija liela bļoda ar skaistām olām. Zelma pasniedza tēvam un mātei skaistākās olas, kā krustmāte bija teikusi. Tēvs piecēlās, paņēma no skapja kādu kastīti un to attaisīja. Iekšā bija brīnišķīgas šokolādes olas. Katrs bērns dabūja pa olai, bet pie tām olām, kas vēl palika uz galda, tēvs pielika lielu šokolādes zaķi.

Uzzīmē grozā sešas raibas Lieldienu olas! Izkrāso arī grozu!

Jaunie vārdi - 27. Lieldienu olas

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
bļoda	gavilēt, gavilē, gavilēja, gavilēs	apklust, apklust, apklusā, apklusis
ola	ienākt prātā, ienāk prātā, ienāca prātā, ienāks prātā	krāsot, krāso, krāsoja, krāsos
sīpols	izraibināt, izraibina, izraibināja, izraibinās	krustmāte
vārīt, vāra, vārīja, vārīs	katls	
	miza	
	raksti	
	svētki	
	šokolāde	
	verdošs, -a	

27.-1. Jaunie vārdi

Uzzīmē katram vārdam atbilstošu attēlu!

ola

sīpols

katls

miza

krāsot

izraibināt

bļoda

27.-2. Jaunie vārdi teikumos

1. Izdomā un uzraksti stāstījuma teikumus ar dotajiem vārdiem!

šokolāde

gavilēt

miza

1. _____
2. _____
3. _____

2. Izdomā un uzraksti jautājuma teikumus ar dotajiem vārdiem!

sīpols

bloda

vārīt

1. _____
2. _____
3. _____

27.-3. Pareizie vārdi

Apvelc pareizo, tekstam atbilstošo atbildi!

1. Pirms svētkiem bērni krāsoja

- a) ogas b) olas c) otas

2. Tā bija

- a) sestdiena b) svētdiena c) piektdiena

3. Visskaistākās bija tās, kuras krāsoja sīpolu

- a) maisos b) maizēs c) mizās

4. Kad olas bija izdalītas, ienāca krustmāte

- a) Inta b) Ilze c) Ilga

5. Tēvs piecēlās un paņēma no skapja

- a) asti b) pastkarti c) kasti

6. Tēvs pie olām pielika šokolādes

- a) zeķi b) zaķi c) kaķi

27.-4. Sakārto vārdus teikumos!

Sakārto katrā rindā esošos vārdus atbilstošā teikumā un uzraksti to!

1. sestdienā Lieldienu olas krāsoja bērni.

2. ļoti patika bērniem Olas.

3. un apklusā saskatījās Bērni.

4. priecīgi svētki Tie bija.

5. šokolādes bija lekšā olas brīnišķīgas.

6. olu savu atpakaļ nolika pirmā Zelma.

27.-5. Lieldienas

No katras vārdu rindas izraksti ar Lieldienām saistīto vārdu vai vārdus!

1. sniega pārslas, sīpolu mizas, sviestmaizes	1. _____
2. olī, olas, ogas	2. _____
3. šūpoles, šautenes, šuvējas	3. _____
4. pūdeļi, puikas, pūpoli	4. _____
5. pavasaris, pankūkas, pagrabs	5. _____
6. zebra, zilonis, zaķis	6. _____
7. Pūpolsvētdiena, pirmdiena,
Pļaujas svētki	7. _____
8. krustmāte, krāsas, kraukļi	8. _____
9. Jēzus Kristus, Jelgava, Jāņi	9. _____

27.-6. Kad darbība notiek?

Izlasi teikumus! Pasvītro darbības vārdus! Tad ieraksti dotos vārdus attiecīgajos teikumos!

rīt aizvakar toreiz kādreiz nekad nākamgad
pulksten

1. _____ es iešu uz kino ar draugiem.
2. Es eju gulēt _____ deviņos.
3. _____ bija sestdiena, kad braucām uz latviešu skolu.
4. Es _____ būšu trešajā klasē.
5. _____, kad bija silta vasara, braucām uz ezeru.
6. Zane _____ negrib ēst sēnes.
7. _____ man garšo zemenes.

27.-7. Darbības laiks

Izlasi teikumu un pasvīturo darbības vārdu! Uz līnijas uzraksti vārdu, kas norāda darbības laiku!

1. *Šodien mēs ar māsu krāsojām olas. Šodien*
2. Rīt ir Lieldienas. _____
3. Vai tu citreiz varēsi man braukt līdzī? _____
4. Man vienmēr ir darāmi mājas darbi. _____
5. Vakar mēs bijām uz veikalu. _____
6. Šorīt es braukšu pie sava drauga. _____
7. Tūlīt nāc šurp! _____
8. Man vairs negribas ēst. _____
9. Dažreiz man salst. _____
10. Citreiz man ir karsti. _____

27.-8. Darbības vārdu tagadne un nākotne

Uzraksti dotos darbības vārdus tagadnes un nākotnes formā!

lasīt kratīt stādīt spīdēt prasīt

Tagadne

es				<i>spīdu</i>	
tu					
viņš		<i>krata</i>			
viņa					
mēs	<i>lasām</i>				
jūs					<i>prasāt</i>
viņi					
viņas			<i>stāda</i>		

Nākotne

es					<i>prasīšu</i>
tu	<i>lasīsi</i>				
viņš			<i>stādīs</i>		
viņa					
mēs				<i>spīdēsim</i>	
jūs					
viņi		<i>kratīs</i>			
viņas					

27.-9. Pieturzīmes (atkārtojums)

1. Izlasi teikumus! Teikuma beigās raksti attiecīgo pieturzīmi!

1. Man patīk krāsot Lieldienu olas ar sīpolu mizām____
2. Kur ir sīpolu mizas____
3. Re, kur ir____
4. Vai mamma uzlika katlu uz plīts____
5. Tur mēs vārīsim olas____
6. Vai olas jau novārījušās____
7. Nāc, skatīsimies, cik raibas ir olas____
8. Galds Lieldienās būs skaisti saklāts____
9. Vai liksim uz galda mūsu nokrāsotās olas____
10. Jā, darīsim tā____

2. Papildini teikumus ar pareizo vārdu vai vārdiem!

Stāstījuma teikuma beigās liek _____.

Jautājuma teikuma beigās liek _____.

Izsaukuma teikuma beigās liek _____.

Teikumus sāk ar _____ burtu.

28. Pastā

Lilijas Blūmas stāsts

Mamma raksta Dara krustmātei vēstuli. Arī Daris uzraksta sveicienus. Tad viņi ieliek vēstuli aploksnē, un mamma uzraksta adresi.

„Man nav nevienas pastmarkas mājā. Aiziesim uz pastu nopirkt!” saka mamma.

„Es pats visu izdarīšu!” piesolās Daris. Pastā pie loga daži cilvēki ir viņiem priekšā. Kāds grib

nosūtīt uz ārzemēm saini. Pasta ierēdnis to uzliek uz svariem un nosver.

Cits grib pārsūtīt naudu.

„Lūdzu, man tādu pastmarku, ar ko var ātri nosūtīt krustmātei vēstuli!” saka Daris, kad pienāk viņa kārta.

„Tad būs jāsūta pa gaisa pastu,” nopietni paskaidro ierēdnis.

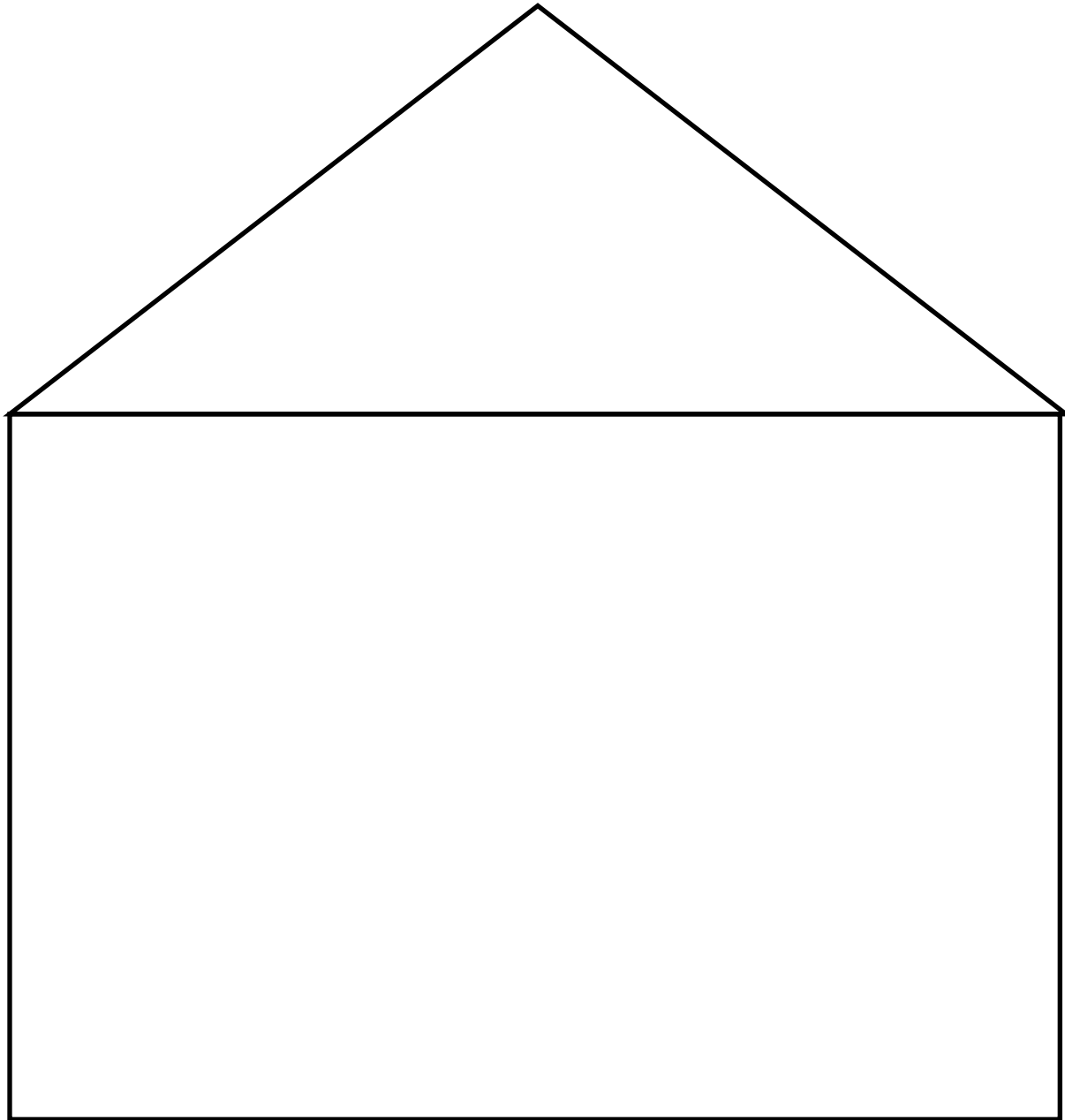
Daris dabū zilu pastmarku. Uz tās ir reaktīvā lidmašīna.

Kad pastmarka uzlipināta uz aploksnē, Daris pats to iemet pastkastītē.

Lai nu pastnieks to nogādā tālāk!

Vai esi kādreiz bijis pastā? Uzzīmē, ko var redzēt pastā!

Uzraksti savu adresi!

Jaunie vārdi - 28. Pastā

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
adrese	aploksne	krustmāte
vēstule	ārzemes	
	gaisa pasts	
	ierēdnis, -e	
	nosvērt, nosver, nosvēra, nosvērs	
	pastmarka	
	pastnieks, -ce	
	pasts	
	piesolīties, piesolās, piesolījās, piesolīsies	
	reaktīvā lidmašīna	
	sainis	
	svari	

28.-1. Jaunie vārdi

Savieno vārdus ar pareizo attēlu!

vēstule

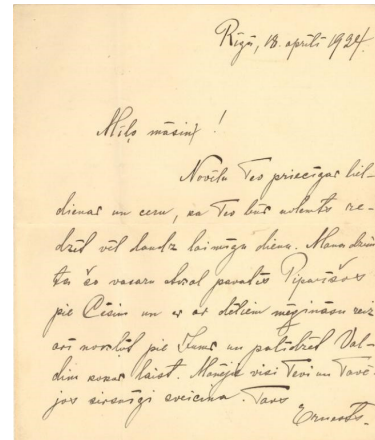
pastmarka

sainis

reaktīvā lidmašīna

svari

28.-2. Jaunie vārdi teikumos

Ieraksti teikumā atbilstošo no dotajiem vārdiem!

vēstuli ārzemēs pastnieks nosvērt
gaisa pastu

1. Kāpēc _____ šodien aizkavējies?
2. Mana krustmāte dzīvo _____.
3. Es rakstu _____ savam draugam.
4. Mans draugs dzīvo Austrālijā, tādēļ vēstule būs jāsūta pa _____.
5. Vai šo saini vajag _____?

28.-3. Nepareizie vārdi

Katrā teikumā viens vārds atšķiras no teikuma tekstā. Apvelc to!

1. Daris raksta Dara krustmātei vēstuli.
2. Arī mamma uzraksta sveicienus.
3. Viņi ieliek vēstuli aploksnē, un vecmamma uzraksta adresi.
4. „Man nav nevienas pastmarkas mājā,” saka tētis.
5. „Es pats visu izdarīšu!” piesola tētis.
6. Pastā kāds grib nosūtīt uz ārzemēm telegrammu.
7. Pasta ierēdnis iedod Darim zaļu pastmarku.
8. Uz tās ir veca lidmašīna.

28.-4. Pareizā atbilde

Apvelc pareizo, tekstam atbilstošo atbildi! Uzraksti to uz līnijas!

1. Mamma raksta vēstuli Dara

_____.

a) vecmammai, b) krustmātei, c) māsīcai

2. Lai dabūtu pastmarku, Daris iet uz _____.

a) pastkasti, b) pastu, c) skolu

3. Lai vēstuli ātri nosūtītu, tā jāšūta pa _____.

a) gaisa pastu, b) parasto pastu, c) dzelzceļu

4. Uz gaisa pasta pastmarkas ir redzama _____.

a) lidmašīna, b) automašīna, c) šujmašīna

5. Kad pastmarka ir uzlipināta, Daris vēstuli iemet pasta

_____.

a) aploksnē, b) atvilknē, c) kastītē

28.-5. Cik lielā mērā notiek darbība?

Izlasi teikumus! Pasvītro darbības vārdus! Tad ieraksti dotos vārdus attiecīgajos teikumos!

cik daudz nemaz drusku gandrīz pilnīgi vienreiz

1. Es _____ neprotu spēlēt tenisu.
2. Putns dzied, _____ skaļi spēj.
3. Viņš _____ iekrita upē.
4. _____ atradām ļoti lielu sēni.
5. Man ir _____ konfekšu.
6. Vai zini, ka _____ satikām basketbola zvaigzni?
7. Suns _____ apēda kaulu.

28.-6. Darbības mērs

Izlasi teikumu un pasvīturo darbības vārdu! Uz līnijas uzraksti vārdu, kas norāda darbības mēru!

1. *Man nedaudz salst. nedaudz*

2. Vai gribi drusku spēlēt ar mani šo pēcpusdienu?

3. Zēni ir daudz skaļāki par meitenēm. _____

4. Cik ļoti tev gribas ēst? _____

5. Mēs diezgan reti lidojam uz Latviju. _____

6. Šodien lēcām ezera ūdenī divreiz. _____

7. Viņš vismaz neraud ilgi. _____

28.-7. Apstākļa vārdi

Apstākļa vārdi **norāda darbības laiku, vietu vai mēru.**

Vietas apstākļa vārdi ir *apakšā, augšā, augšup, apkārt, kur, nekur, tepat, še, te, šeit, pretī, šur tur, citur, visur, projām, tālu* u.c.

Laika apstākļa vārdi ir: *aizvien, arvien, atkal, dažreiz, citreiz, reiz, pašreiz, patlaban, tad, tagad, nupat, šodien, rīt, vakar, tūlīt, vienmēr, kad, tikko* u.c.

Mēra apstākļa vārdi ir: *cik, tik, maz, mazāk, daudz, vairāk, ļoti, pavisam, diezgan* u.c.

Uzraksti divus teikumus ar **vietas** apstākļa vārdiem, divus teikumus ar **laika** apstākļa vārdiem un divus teikumus ar **mēra** apstākļa vārdiem! Drīksti izmantot augšā uzrakstītos apstākļa vārdus.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

29. Jāņi

Lilijas Blūmas stāsts

„Līgo, līgo!”

Avotu ģimene brauc svinēt
Jāņus. Tēta draugam Jānim
Oškalnam pieder lauku mājas,
tur būs līgošana.

Oškalnu mežmalā tētis
aptur auto. Bērni tūlīt sāk plūkt
pīpenes, sarkano āboliņu un citas
pļavu puķes. Tētis nolauž dažus
ozola zarus. Jāpin taču vainagi,
jāsalsas jāņuzāles, lai var
iebraukt sētā, kā pienākas.
Redzēs, cik jāņubērnu pavisam
sabrauks!

„Kuri tad ir tie īstie jāņubērni?” vaicā Dace.

Par atbildi mamma, vainagu vīdama, sāk līgot:

Visas bija jāņuzāles,
Ko plūc Jāņu vakarā;
Visi bija jāņubērni,
Kas atnāca līgodami!

„Bet tad jau jūs ar tēti arī esat bērni!” smejas Daris. „Tad mēs visi esam jāņubērni!”

Sētā līgotājus pirmais sagaida Duksis ar skaļu riešanu. Tad
iznāk pretī saimnieks un saimniece. Viņi dabū jāņuzāles un
vainagus. Vainagi galvā arī mazajam Jānim un Līgai.

„Lūdzu, ciemiņi, istabā!”

Vai esi kādreiz svinējis Jāņus? Uzzīmē savas mīlākās Jāņu svinību atmiņas vai uzzīmē, kādas tu iedomājies Jāņu svinības!

A large, empty rounded rectangular box with a black border, intended for drawing or writing. The box is centered on the page and occupies most of the lower half of the page.

Jaunie vārdi - 29. Jāņi

lemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
	Jāņi	riet, rej, rēja, ries
	jāņuzāles	saimnieks, -ce
	līgošana	sēta
	līgot, līgo, līgoja, līgos	
	mežmala	
	pīpenes	
	plūkt, plūc, plūca, plūks	
	plava	
	vainags	
	vīt, vij, vija, vīs	

29.-1. Jaunie vārdi

Savieno vārdu ar pareizo attēlu!

pīpene

plava

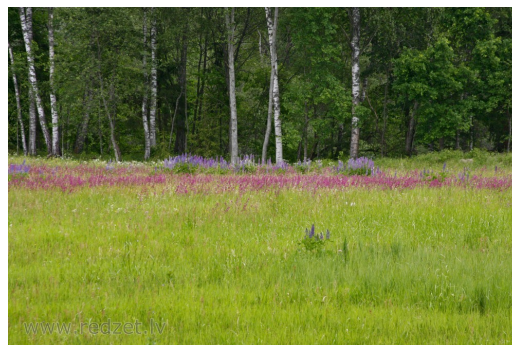
jāņuzāles

mežmala

vainags

29.-2. Jaunie vārdi teikumos

Iesaisti dotos vārdus stāstījuma un jautājuma teikumos!

Jāņi plūkt vīt līgot pļava

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

29.-3. Ieraksti atbildes!

Izlasi tekstu un uzraksti atbildes uz jautājumiem pilnos teikumos!

1. Uz kuriem brauc Avotu ģimene?

2. Kā sauc tēta draugu?

3. Kas draugam pieder?

4. Kāpēc tētis nolauž dažus ozola zarus?

5. Kas sētā pirmais sagaida līgotājus?

6. Ko saka saimnieks un saimniece?

29.-4. Nepareizā atbilde

Apvelc nepareizo, tekstam neatbilstošo atbildi!

1. Bērni plūc

- a) pīpenes b) sarkano āboliņu c) ozolu zarus

2. Jāņuzāles ir puķes,

- a) kas aug istabā b) kas aug pļavā c) kas aug ceļmalā

3. Jāņabērni saimniekiem atnes

- a) vainagus b) jāņuzāles c) dāvanas

4. Līgotājus saņem

- a) saimnieks b) saimniece c) jāņubērni

5. Jāņos latvieši

- a) iet ķekatās b) līgo c) pin ozolu vainagus

6. Avotu ģimenē jāņabērni ir

- a) mamma un tētis b) Daris un Dace c) Jānis un Līga

29.-5. Prievārdi

Prievārdi saista divus vārdus un norāda attieksmes starp tiem.

Prievārdi ir uz, virs, no, pie, aiz, zem, apakš, bez, pēc, pirms, kopš, augšpus, apakšpus, iekšpus, ārpus, šaipus, viņpus, otrpus, virspus, dēļ, pa, par, pār, gar, ar, starp, ap, līdz, līdzī.

Atrodi tekstā prievārdus un pasvītros tos!

Mans galds

Uz mana galda ir grāmatas un burtnīcas. Pa galdu slīd saules stars. Pār galdu pārklāta sedziņa. Virs galda ir grāmatu plaukts. No galda nokritis zīmulis. Pie galda stāv krēsls. Aiz galda kaktā ir mana gulta. Kad atnāk mani draugi, mēs sēžam ap galdu. Apkārt galdam nevar apiet. Gar galdu uz grīdas izklāta grīdsega. Zem galda palīdis kaķis. Starp galdu un logu stāv puķupods. Ziedi sniedzas līdz galdam.

Bez sava galda es nevarētu iztikt. Par šo galdu esmu pateicīgs vecākiem. To nopirka pirms diviem gadiem. Pēc dažiem gadiem man būs īsts rakstāmgalds. Tagad esmu apmierināts ar šo galdu.

/L. Ziemele/

levēro, kā mainās vārds ,galds' atkarībā no tam vienotajiem prievārdiem (uz galda, pa galdu, līdz galdam)!

29.-6. Prievārdi teikumos

Prievārdi parasti atrodas priekšā vārdam, ar ko tie ir saistīti.

1. Uzraksti teikumus ar dotajiem prievārdiem! Pasvītro prievārdu un ar to saistīto vārdu!

no pirms pēc kopš

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Prievārdu 'līdz' izmanto vietas apzīmēšanai (Cik tālu? Līdz kurienei? Līdz kurai vietai?) vai laika apzīmēšanai (Cik ilgi? Līdz kuram laikam?).

2. Ievieto teikumos prievārdu 'līdz' un ar to saistīto vārdu!

1. Cik tālu ir līdz Nujorkai? Līdz Nujorkai ir 50 jūdzes.
2. _____ ir tālu.
3. _____ nav tālu.
4. Mums _____ nebija tālu jāiet.
5. _____ mēs braucām trīs stundas.
6. Cik ilgi vēl _____?
7. _____ ir vēl trīs mēneši.
8. Līdz kurienei mēs brauksim? Mēs brauksim _____.

29.-7. Prievārdi

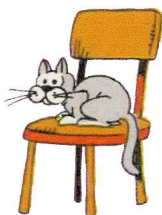
Aplūko attēlus! Pieraksti katram attēlam atbilstošo no dotajiem lietvārdiem!

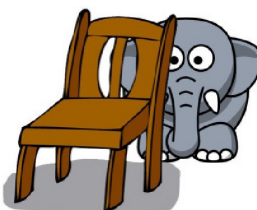
uz

pie

aiz

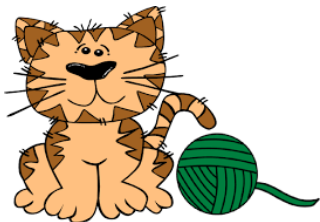
zem

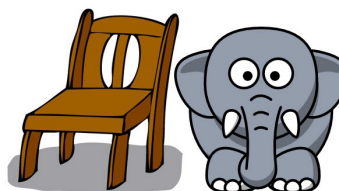

30. Jāņu vakars

Lilijas Blūmas stāstu pārveidojusi Dace Copeland

Mazais Jānis un Līga tūlīt izrāda ciemiņiem mājas. Aiz sētas staigā vistas. Dīķa malā ir redzamas pīles. Kaķei Mincei ir divi kaķēni, kas soļo aiz kaķu mamma. Cūkas priecīgi guļ dubļu peļķē.

Govis vēl ir pļavā, bet drīz tās nāks mājās.

Sabrauc vēl citi līgotāji vairākās mašīnās. Skan valodas, smieklī, dziesmas. Savādi, ka šovakar visi vairāk dzied, nekā runā.

Sieru, sieru, Jāņa māte,
Tev ir govīs laidarā!

Tā dzied atbraukušie jāņubērni. Un saimniece, sieru dalīdama, tāpat dziedot atbild:

Šim stūrītis, tam stūrītis,
Jānim siera viducītis.

Kad paliek tumšāks, visi līgotāji aiziet uz pakalnu, kur iededz jāņuguni. Pūdele deg garas kārts galā. To var redzēt tālu, tālu. Uz zemes sakurts liels ugunskurs. Un nu tik sākas īstā līgošana! Ļaudis iet arī rotaļās un pa pāriem lec pāri ugunskuram.

„Līgo, līgo!” dzied arī Daris un Dace, kamēr acis sāk vērties ciet. Tad mamma ved viņus mājā gulēt. Ir tumša nakts. Arī saimniece nāk uz mājas pusi, jo ir jāapskata lopi kūtī.

„Līgo. . .” vēl atskan no tālienes, kad bērni jau laižas miegā.

Uzzīmē stāstā minētos mājdzīvniekus un mājputnus! Tad uzraksti, kā tos sauc!

A large, empty rounded rectangular box with a black border, intended for drawing and writing. The box is centered on the page and occupies most of the lower half of the page.

Jaunie vārdi - 30. Jāņu vakars

Iemācies un iegaumē!	Paplašini savas zināšanas!	Atkārtojums! Tev jau zināmi vārdi
siers	bars	govs
	dīķis	ciemiņš
	dubļi	Jāņi
	kārts	līgot, līgo, līgoja, līgos
	laisties miegā, laižas miegā, laidās miegā, laidīsies miegā	lops
	pakalns	plava
	pāris	saimnieks, -ce
	peļķe	vista
	pūdele	

30.-1. Jaunie vārdi

Savieno vārdu ar attēlu!

dīķis

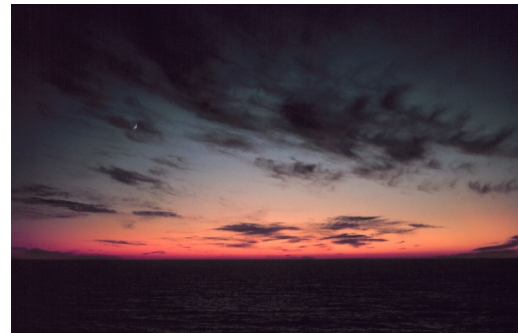
pīle

aplōks

krēsļa

pūdele

30.-2. Jaunie vārdi teikumos

Ieraksti teikumā pareizo vārdu!

bars gozējas kārts laidarā laižas miegā

1. Pīles _____ saulē.
2. Jaunākie bērni drīz vien _____.
3. _____ galā bija uzlikta pūdele.
4. Pie Oškalniem sabrauca liels _____ līgotāju.
5. Vai govis jau _____?

30.-3. Ieraksti vārdus!

No iekavās dotajiem vārdiem izvēlies pareizo! Ieraksti to uz līnijas teikumā!

Jānis un Līga izrāda ciemiņiem _____ (māju, mājas). Aplokā staigā _____ (vista, vistas), tur dīķa malā gozējas _____ (pīle, pīles). Kaķei Mincei ir divi _____ (kaķēns, kaķēni) _____. (Cūka, Cūkas) _____ urkšķ savos aizgaldos. _____ (Govs, Govis) vēl ganībās, drīz tās dzīs mājās.

Sabrauc vēl citi _____ (līgotājs, līgotāji). Skan valodas, smieklī un _____ (dziesma, dziesmas) _____. (Pūdele, Pūdeles) _____ deg garas kārts galā. Uz zemes sakurts _____ (ugunskurs, ugunskuri). Nu tik sākas īstā _____ (līgošanas, līgošana)!

30.-4. Nepareizais vārds

Katrā teikumā viens vārds ir nepareizs. Apvelc to un tad uzraksti uz līnijas!

1. Kaķei Hildai ir divi kaķēni.

2. Saimniece dala jāņuzāles.

3. Darvas mucu, ko dedzina Jāņos, sauc par pudeli.

4. Ēku, kurā dzīvo lopī, sauc par aploku.

5. Daris un Dace redz vistas, pīles, kaķus un zirgus.

6. Jēriņi vēl ganībās.

7. Šovakar visi vairāk smeļ, nekā runā.

8. Visi barā aiziet mežā, kur iededz jāņugunis.

30.-5. Un, bet

1. Katru vārdrindu pārraksti uz līnijas un ievieto vārdu „un” pēc parauga! Tad uzraksti teikumu ar šo vārdrindu!

1. saule, mēness, zvaigznes saule, mēness un zvaigznes

Man patīk lasīt par sauli, mēnesi un zvaigznēm.

2. suns, kaķis, pele _____

3. tulpe, roze, pīpene _____

4. galds, krēsls, skapis _____

5. Daris, Dace, Franks _____

2. Katru vārdrindu pārraksti uz līnijas un ievieto vārdu „bet”! Tad uzraksti interesantāku teikumu ar šo vārdrindu!

ievēro, ka pirms vārda „bet” jāliek komats!

1. leva raksta, Ilze lasa leva raksta, bet Ilze lasa.

leva raksta vēstuli, bet Ilze lasa grāmatu.

2. kaķis skrien, zaķis lec _____

3. putns dzied, varde kurkst _____

4. Daris skrien, Dace dejo _____

5. mamma mazgā, tētis laista _____

30.-6. Saikļi

Saikļi ir **palīgvārdi**, kas saista vienlīdzīgus teikuma locekļus.
Tie arī saista un ievada veselus teikumus.

Ievēro!

leva un Ilze raksta.

leva raksta, bet Ilze lasa.

Izlasi teikumu! Raksti „un” vai „bet” uz līnijas!

1. Dace _____ Daris dzied.
2. Daris dzied, _____ Dace dejo.
3. Suns _____ kaķis spēlējas.
4. Tulpes _____ narcises ir pavasara puķes.
5. Suns rej, _____ kaķis ņaud
6. Tulpes ir sarkanas, _____ narcises ir dzeltenas.
7. Piens ir garšīgs, _____ sula ir garšīgāka.
8. Sniegu _____ ledu redzam ziemā.
9. Sniegs ir mīksts, _____ ledus ir ciets.
10. Piens _____ sula ir dzērieni.

30.-7. Īpašības vārdi (atkārtojums)

1. Izlasi tekstu! Ieraksti teikumos attiecīgos, tekstam atbilstošos īpašības vārdus!

_____ Jānis un Līga tūlīt izrāda ciemiņiem
 _____ mājas. Te aplokā staigā _____ vistas,
 tur _____ dīķa malā gozējas _____
 pīles. _____ kaķei Mincei ir divi _____
 kaķēni. _____ cūkas urkšķ savos aizgaldos.
 _____ govīs vēl ganībās.

2. Pārveido īpašības vārdu no vīriešu dzimtes sieviešu dzimtē un otrādi!

liels _____	balts _____
apaļš _____	taisna _____
sarkana _____	kautrīga _____
kluss _____	pumpains _____
milzīga _____	nopietna _____

3. Izlasi īpašības vārdu un pieraksti ar to saskaņotu lietvārdu!

liels _____	balts _____
apaļš _____	taisna _____
sarkana _____	kautrīga _____
kluss _____	pumpains _____
milzīga _____	nopietna _____

30.-8. Lietvārdi, darbības vārdi un vietniekvārdi (atkārtojums)

Izlasi teikumus! Pasvīturo **lietvārdus** ar **zilu** zīmuli, **darbības vārdus** ar **sarkanu** zīmuli un **vietniekvārdus** ar **zaļu** zīmuli!

Pienācis Jāņu vakars. Mēs esam Jūrkalnē un gaidām viesus. Mamma šogad pirmo reizi sien sieru. Mēs pušķojam istabas un pinam vaiņagus. Tētis visu ir sagatavojis ugunskuram. Tas mums katru gadu ir jūras krastā un uzbūvēts ļoti augsts. Mēs esam sagērbušies tautas tērpos un gribam ātrāk sākt svinēt. Beidzot tomēr ciemiņi ir klāt! Dziedam un dejojām, līdz ārā ir pavisam tumšs. Mums nav jāiet gulēt, bet mēs aizmiegām pie ugunskura — viens tēta, otrs mammas klēpī.

/Una Auziņa/

Cik saikļus vari saskaitīt tekstā? _____

30.-9. Skaitļa vārdi (atkārtojums)

1. Izlasi teikumus! Pasvītro skaitļa vārdu! Uz līnijas uzraksti, vai tas ir **pamata** vai **kārtas** skaitļa vārds!

1. Sešos vakarā mēs braucam uz Jāņu svinībām. _____
2. Dīķa malā gozējas trīs pīles. _____
3. Trešā pīle skaļi iekliedzas. _____
4. Kaķei Mincei ir divi kaķēni. _____
5. Pirmais kaķēns ķer tauriņu. _____
6. Es stāvu pie otrā staba. _____
7. Astoņas govīs ir vēl ganībās. _____
8. Piektā cūka urkšķ viskaļāk. _____
9. Mamma jau nopina piecus vaiņagus. _____
10. Es jau ēdu savu ceturto siera gabalu. _____

2. Izlabo šos teikumus!

1. Šodien ir 2024 gada 19 jūnijs.

2. Latvija dzimšanas dienu svin 18 novembrī.

3. Amerikas dzimšanas diena ir 4 jūlijā.

Kad ir tava dzimšanas diena?

30.-10. Teikumi

1. Uzraksti trīs stāstījuma teikumus par Jāņiem!

1. _____
2. _____
3. _____

2. Uzraksti trīs jautājuma teikumus par Jāņiem!

1. _____
2. _____
3. _____

3. Padari šos teikumus interesantākus — paplašini tos!

1. Govs ganās. _____

2. Pūdele deg. _____

3. Brālis dzied. _____

4. Daris skrien. _____

5. Jāņi ir skaisti. _____

30.-11. Ilustrē!

Uzzīmē ilustrāciju, atvadoties no Daces un Dara!

